

Russian Dept

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienyose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratą metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apparsinimų kainų klauskite laišku:
J. J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 51.

Brooklyn, N. Y. 17 d. Gruodžio (December) 1913 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVIII

MUSŲ JAUNIMUI AMERIKOJE.

Malonus jaunime! — Jūs, se ar angliakasyklų urvu patis gyvieji ir stiprieji Lietuvos sunus, buriais apleidžiate savo tėvynę ir traukiate laisvės šalin, Amerikon, jieskotų sau geresnio gyvenimo, laimės, uždarbio... Jūs paliekate bakuzėles su senais tėvais, jaunomis seselėmis, broliais ir draugais... Nekartą, gyvenami savo tėvynėje, jūs vis aimanavote, kad Lietuvoje viešpatauja tamsa, kad visai negalima joje esant lavinties, nes viskas ginama, draudžiama... Jūs apgailestauvate, kad tėvynėje jaunimui negalima tvirti jokių draugijų, kurios arba visiškai neleidžiamos, arba per daug jų varžomos. Pasilinksminkimai bei vakarai irgi per vargą tik kur-nekur surengiami...

Daugelis jūsų išeidami Amerikon pasizadėjote tarnauti savo tėvynei-lietuvai. Pasizadėjote patis lavinties ir kitus lavinti, idant sugrįžę tėvynėn lietuviai pasirodytų jau nebe tai žmonėmis kokiais jie buvo pirmiaus, idant jie būtų jau pasiliosavę nuo tamsių dėmių, gadinančių kiekvieno žmogaus išvaizdą.

Kiti, apleisdami Lietuvą, pasizada neužmiršti joje likusio jaunimo — pasizada net jo naudai darbuotis, visokiais budais jį apsi, priduoti jam naujų knygų ir laikraščių, abelnai visame kame m padėti.

Štai išvaizdai — nuplaukė Amerikon, jo draugas ar giminaitis, o auni nuo jo vieną-kitą laišką, o paskui nebežinai net, kur jis gyvena, ką veikia, kaip jo sveikata. Dingsta visi priežadai, visos praklinios svajonės. Manai sau: neturi laiko, darbuojasi ten tarpe savųjų, kovoja su tamsos galybe... Štai po ilgo-ilgo laiko, po kelerių metų, vėl sulauki nuo jo laiško; su nekantrumu skaitai jį ir tuoj patėmiji, kad tas tavo draugas ar giminaitis yra dikėiai jau atsilikęs susipratime bei išsilavinime nuo tėvynėje likusio jaunimo.

Daug taipgi pargrįžta atgal Lietuvon, ir tokio būdu mes turime progą arčiau ir tikriau susipažinti su Amerikoje buvusiu jaunimu. Tie sugrįžusieji irgi pasirodo esą nei kiek „neapdirbtai“, neišlavintais... Buve priė sunkių darbų fabriko-

se ar angliakasyklų urvu se, liuosą nuo darbo laiką bus jie praleidę girtuokliavime, tinginiavime... Liudna, kada jie pargrįžta į tas pačias savo gimtūvės bakuzėles, netik kad neapsišvietę, neišsilavinę, bet tankiai dar pagadinti, nustoję viso to, kas prakilnu, gražu, doraa... Tik girdėsi, kaip tie mūsų broliai-lietuviai iš „fantazijos“ vartoja angliškų žodžius — nori, mat, pasirodyti gudriais, apsišvietusiais...

Jaunime! Juk jeigu Amerikoje augstai stovi apšvietimas, jeigu tenai yra pilna laisvė, tai *naudokitės gera proga — švieskitės-lavinkitės... Tverkite tenai jaunimo — kuopas-ratelius*, kaip tai dabar daroma Lietuvoje — jose švieskitės patis ir švieskite pribunančius iš Lietuvos savo brolius. *Lai nebuna tos kuopos party viskos* — tegul jos buna tikrais apšvietos šaltiniais. Moksas bei apšvieta visiem juk reikalingas — čia negalima būti partijų bei skirtingų nuomonių.

Jums reikia pasistengti, idant Lietuvon visi grįžtų išlavinti, susipratę ir norį darbuotis visuomenės labui. Mums geistina, idant pargrįžę iš Amerikos lietuviai būtų visiems pavyzdžiu ir noriai prisidėtų prie Lietuvos gyvuojančių apšvietos kuopelių ir su pasišventimu jose veikty.

Kuomet pas jus bus tokios apšvietos platinimui kuopelės, tai mes bę baimės ir didžio pasigailėjimo išleisime Amerikon savo brolius, seseris ir draugus, nes tuomet mes turėsime vilkai, kad jie nepragais, neištvirks ir nenustos buvę lietuviais, bet, priešingai, kartu su jumis šviesis ir tvirtės dvasioje. Mes išleisdami jus prikalbinėsime, kad jie būtina prisidėtų prie tuos laivinimuisi kuopelių, mokintysi ir skaitytų naudingas knygas ir laikraščius...

Cia turiu pridurti, kad mūsų jaunimas išsirinko sau už vadovą Tilžėje einantį laikraštį „Varpa“.

„Varpe“ bus plačiai apsvarstomi jaunimo reikalai ir kaip tas jaunimas privatlo dabar veikti. Apart to, ten bus aprašoma apie jaunimo vargus ir nelaimes ir apie įvairios rūšies skriaudikus.

Labai mums but geistina,

kad Amerikoje gyvenantis lietuvių jaunimas susirašinėty-pasitartų su Lietuvos jaunimu. Antrašą susinesimams su mūsų apielinkės jaunimu galima gauti „V. L.“ redakcijoje; antrašas bus suteikiamas sulig redakcijos nuožiuos, idant mums nesuseraršinėti su tokiu, katras norėtų tik mus prigauti ar taip sau be jokio tikslo susinešti.

Taigi, i darbą, broliai!... Zemaicių Kalvarijos Jaunimas.

Peržvalga.

// Vėliausiai atkeliavusieji lietuviai.
Per šių metų spalio mėnesį atkeliavo Amerikon lietuvių 2,969 ypatos, o šikellavo per tą patį mėnesį 593 ypatos. Laike to mėnesio lietuvių skaitlius Amerikoje pasidaugino ant 2,376 ypatų. Iš skaitlinių pasirodo, kad spalio mėnesyje atkeliavo lietuvių Amerikon daugiau negu rugsėjo mėn. ant 107 ypatų; iškeliavo gi spalio mėn. mažiau, negu rugsėjo, ant 57 ypatų. Lietuvių skaitlius Amerikoje pasidaugino laike spalio mėn. daugiau, negu rugsėjo mėn., ant 164 ypatų.

Neįleista gi spalio mėnesyje Amerikon 27 ypatos. Nuo pradžios imigracijos metų, ty. nuo liepos 1 d. š. m., Amerikon atkeliavo lietuvių 13,008 ypatos, o iškeliavo 2,772 ypatos; taigi, laike 4 mėnesių lietuvių skaitlius Amerikoje pasidaugino ant 10,236 ypatų.

// Kun. Pranaitis paskirtas Zemaicių vyksupu.
„Laisvės“ N 98 patalpinta žinomi žinutė iš Peterburgo nuo gruodžio 7 d.; ji taip skamba:
„Kunigas Pranaitis, kuris taip nelemtai pagarsėjo laike Beilio bylos Kijeve, yra paskirtas Zemaicių vyksupu“.

Ant kiek ta žinutė yra teisinga, pamatysime truputį vėliau.

// Ir vėl suimta.
„R. G.“ rašo, buk „Rygos Avize“ paskelbusi, kad lapkričio 8 d. (s. st.) prie Dutengofa gatvės No. 24, but. 30, buvo susirinkę 9 propagandistai latvių social-demokratų Raudondaugio rajono kuopos aptarti dabartinį padėjimą, apie suskilimą social-demokratų frakcijos, apie latvių soc-dem. šaukiamą kongresą ir tt. Vienok netikėtai atvykusi policija ir visi 9, tame skaitlinėje ir viena moteriskė, tula Blum, tapo suimti.

// Kaip spalviečiai mano toliau veikti.
Kadangi Rusijos Valstybės Dumoje yra spalviečių dauguma, todėl jie šioje įstatimdavystės įtaigoje ir lošia svarbią rolę. Be to, daugumoje Rusijos miestų dumose taipgi yra spalviečių didžiūma, ir todėl visas Rusijos gyvenimas bei judėjimas maždaug tvarkosi sulig jų nurodymų. Kaip mes žinome, spalviečių partija susidarė nuo 1905 m., kuomet pasirodė taip vadinamas spalvių 17 dienos manifestas. — Neseniai buvo Peterburge spalviečių partijos susirinkimas, kuriame priimta sekanti rezoliucija, paskelbta visuose rusų laikraščiuose:
1. Spalviečiai pripažįsta, kad Rusijos atnaujinimas turi būti paremtas ant nejudinamų konstitucijos pamatų ir pilietiškos liuosybės įstatų.
2. Valdžia, esanti vienybėje su žmonėmis ir atsakanti prieš įstatymus turi Valstybės Dumai suteikti prideranciją reikšmę.
3. Valdžia turi pasirupinti, kad Valstybės Taryba netrukdytų V. Dumos darbu.
4. Kad užtikrinus gyvenime įstatų tvarką, turi būti istiesų įvykinti įstatai, apsaugantį liuosybę sąžinės, spaudos, susirinkimų, sąjungų ir asmenišką nepaliečiamybę.
5. Valdžia turi pasirupinti, kad administracijai (valdininkai) griežtai prisilaikytų įstatų ir uų jų peržengimą turėtų atsakyti.
6. Nepaprastos apsaugos turėtų būti galutinai panaikintos, nes jų daugiaus nebereikalauja šalies stovis.
7. Turi būti vedama platesnė politika, kad pakelti plačiųjų minčių gerovę.
8. Turi būti užtikrinta pilnatinė liuosybė rinkimų į Valstybės Dumą ir prašalintas valdžios kišimasi į juos.
9. Visi minėti pamatiniai įstatymai kiekvienos kultūrinės visuomenės liko neseniai iškilmingai pažadėti 17 spalvių manifestu.
10. Dabarties tvarka pilnai prieštarauja pažadėtoms permainingoms.
Nesulaukdami tų permainų įvykdinimo ir su baimė žiurdami į augančią šalyje nepakankimą, spalviečiai pripažįsta reikalingu:
a) Rupinties patiemis per savo istaigas ir atskirus sąnarius prisidėti, kiek galint, prie minėtų permainų įvykdinimo.
b) Spalviečių partija, kaipo daugiaus turinti pajėgų turti prisidėti ant savęs paregą vesti nuolatine kovą su blėdinga ir pavojinga sauvalės srove, nuo kurios tiek daug kenčia visuomenės gyvenimas. Kova turi but vedama Dumoje, pasinaudojant visais parlamento įrankiais: prakalbomis, užklausimais, biudžeto netvirtinimu.

// Literatūros žinios.
„Vilties“ N 134 p. S. Ž. rašo, jog gautas autorės leidimas ir jau verčiamas lietuvių kalbon Gerson-Dombrovskos veikalas „Wielej artyści“.

Taip-pat verčiama lietuvių kalbon J. Taine „Dailės filosofija“ ir „Apie idealą dailėje“.

„Lietuvos Žinios“ N 133 rašo, kad „Vairas“ apie kurį jau minėjome šeis tuojau po Naujų Metų ir eis du kartu per mėnesį, 24 pusl., didumo 21½×29½ centimetro. Žada buti daug iliustracijų. Pirmame gi numeryj bus daug iliustracijų iš Amerikos lietuvių gyvenimo. „Vairą“ leis A. Smetona, M. Yčas ir Ko. M. Yčas. važinėdamas po Ameriką, daug pajų busimajam „Vairui“ surinko, taip kad kapitalo organizavimui M. Yčas skaito užbaigtu. „Vairo“ kaina 6 rub. metams.

// „Serga džiova“.
„Saulė“ viename savo numeryje paskelbė gavusi žinią nuo tulo dvasiško, kuris jai pranešęs, buk vienas lietuvių katalikiškųjų laikraščių serga „kišenine džiova“. Jeigu ligi Naujų Metų nesurinksiąs penkių tukstančių dolarių apmokėjimui skolos, tai laikraštis užgiedosiąs sau „amžiną atilsi“. — Kaip žinome Amerikoje tėra tik du grynai katalikiški lietuvių laikraščiai — „Draugas“ ir „Žvaigždė“. Bet kad „Draugas“ nemano mirti tai aišku jau ir iš to jog neseniai atkeliavo iš Skotijos kun. P. Kemešis, kuris bus jo redaktorium.

// Ar istikrųjų mes iškraipome?
„Kaip vilkas nestaugęs, „Vienybė Lietuvosninkų“ neiškenčia neišreipus mano žodžių“, rašo p. P. G. „Pirmyn“ N 36. Tais žodžiais p. P. G. pradeda savo atsaką į mūsų peržvalgos straipsnelį, tilpusį „V. L.“ N 48, kuriame mes paminėjome, jog jis pataria savo draugams socialistams iškelti kovą su tautininkais. Ar p. P. G. patinka ar nepatinka, betgi mes tą jo patariną skaitome patarimu iškelti kovą. Ir tai vienosiškiška kovą, nes p. P. G. nori, kad tik vieni tautininkai ty-lėtų ir nie nieko prieš socialistus netartų. Paimkime aną „Pirmyn“ num. ir pažvelgkime į to straipsnio išvidinę pusę (ne į žodžius), ypač į šitą to straipsnio vietą, kur sakoma:
„Susivienyme (S. L. A. — „V. L.“ Red.) socialistai turi užtektinai pajėgos, kad privertus nutilti savo šmeizikus. Tas-pats ir daugelyje kitų draugysčių. O kur to nėra, kur socialistų įtekme persilpna, tenai jie turi „nukratyti dulkes nuo savo kojų“ ir — pasišalinti“.

Nejaugi tai tik tušti, nieka nereikšiantys žodžiai? Nejaugi

tarp tų žodžių nėra to, kas būtų galima pavadinti kova su tautininkais? Ne apie žodžius, p. P. G., mes aname savo peržvalgos straipsnylyje kalbėjome, bet apie pačią mintį, kuri Tamstos straipsnyje gludi.

Iš Visur.

BAISŲS VĖJAI.
Christiana, Norvegija. — Paskutinėmis dienomis Norvegijos pakraščiais siautė stebėtina smarkūs vėjai. Keletas miestų tapo užlieta vandeniu. Šitie baisūs vėjai padarė labai didelius nuostolius.

DAUGINASI VAIKŲ APSIVĖDIMO SKAITLIUS.
Berlinas. Valdžios statistikos žinios parodo, kad Vokietijoje žymiai didėja vedusių vaikų skaitlius. Vienam tokiam vaikui-vyrui vos 15 m. amžiaus; surasta 64 moteris, kurioms mažiau 15—16 m. amžiaus. Vienam našliui 15 m. amžiaus, o 10 našlių-motery po 16 m. amžiaus. Viena persiskyrusi su vyru moteris turėjo tik 16 m. amžiaus; 528 merginos išėjo už vyro iki 16 m. amžiaus.

KAIZERIS LIEPIA NESIOTI USUS.
Berlinas. Vokietijos imperatorius Vilhelmas yra pragarsėjęs savo... usais. Jis labai jais dididžiuojasi ir brangina juos. Iki paskutiniam laikui Vokietijos oficeriai, pamegdždiodami savo monarcho, irgi brangina usus, bet dabar vis tankiau ir tankiau pradeda juos skusti. Kaizeris visai neužgančintus tuom oficerių paiseigimu, ir štai neseniai jis prisakė, kad jie liautųsi sekti amerikonus, nes kiekvienas „tikras“ vyras privalo nešioti usus.

NAUJAS PREMJEJAS FRANCIJOJ.
Paryžius. Prezidentas Poincare buvo nominavęs ministerių premjeru J. Dupuy vietoj rezignavusio delei užtraukimo valstijinės paskolos (\$260,000,000) L. Bartnou. Vienok J. Dupuy atsisakius užimti tą vietą, prezidentas pavedė sudaryti kabinetą senatoriui G. Dumerque, kuris buvo kolonijų ir prekybos ministeriu.

DRUSKOS KASYKLOS SERBIJOJ.
Bielgrad. Cupinų Bordo ir Retke Buckre kalnuose atidengta druskos kasyklos.

IRLANDIJOS SAVYVALDOS ATBALSIAI.
Londonas. Tapo pagarsintas

karaliaus uždraudimas gabenti Irlandijon šautuvus ir amuniciją. Tas paliepiamas išleistas iš priežasties ginklavimosi provincijos Ulster gyventojų priešais Irlandijos savyvaldos šalininkus. Pranešama, kad toje provincijoje jau randasi apie 100,000 šautuvų ir daug amunicijos.

ZUVO 42 ŽMONĖS.

Stokholm, Švedija. Arti Bodo Norvegijoje, ant uolų užpuolė Švedijos garlaivukas Malmberget; kartu su laivuku žuvo 42 žmonės.

SERBIJOS VALDŽIOS POLITIKA.

Bielgrad, gruodžio 6 d. Ateina žinios, kad Serbijos valdžia išdirbo naują konstitucinį projektą, paliečiantį naujai užimtos teritorijos gyventojus. Šitame projekte tikrinama laisvė ypatos, tikybos ir turto, bet atimama politiškos teisės.

D-RAS FR. FRIEDMANN BUDAPESTE.

Budapest, Vengrija. Užprašius miesto tarybai, čion pribuvo žinomas jau ir amerikiečiams Vokietijos d-ras Fr. Friedmann, kuriam tapo pavesta gydyti jo išraštais vaistais 160 džiovininkų.

NUŠOVĖ KATALIKŲ KUNIGA.

Bruselis, Belgija. Atsisakius kunigui dalyvauti palydėjime numirėlio į kapus, kur buvo nešama raudona vėliava, pribuvo paskiau į jo butą tulas socialistas ir nušovė jį ant vietos.

MIRĖ KARDINILAS OREGLIA.

Roma. Nuo plaučių uždegimo mirė šv. Kolegijos dekanas kardinolas Oreglia. Dabar šv. Kolegijos dekanu lieka Baltimores kard. Gibbons. Kard. Luigi Oreglia turėjo 85 m. amžiaus ir buvo paskutinis kardinolas, paskirtas Pijaus X.

PONI PANKHURST PALIUOSUOTA.

Londonas. Buvo pranešta, kad sugrįžus iš Amerikos Anglijon poni Pankhurst tuoj tapo suareštuota ir pasodinta Exeter kalėjimam. Žinoma, ji griežėsi paprasto jai ginklo — badavimo. Badavo tris dienas ir labai apsilpo. Gruodžio 7 d. (10 v. vak.) tapo paliuosuota. Sufragistės padarė masinį susirinkimą, kuriame tapo nutarta nedaleisti daugiau suareštuoti jų vadovės. Tolesniam sufragistų kovos varymui tapo suaukauta \$50,000.

Pasiliuosavus iš kalėjimo poni P. tuoj išvažiavo Paryžium pas dukterį, bet kada ji sugrįžo Anglijon, vėl ją areštavo.

NUBAUDĖ RUSŲ GENEROLA.

Moskva, gruodžio 9 d. Tapo pašalintas nuo tarnystės be emeritūros ir tiesos nešioti mudiėrių pėkštinių gener. Martinov už išdavimą valstybės paslapčių.

KUN. HANSO SCHMIDT'O TĖVAI IŠVAŽIAVO AMERIKON.

Frankfurt ant M., Vokietija, gruodžio 8 d. Pranešama, kad New York'an išvažiavo kun. užmušėjo Onos Aumuller tėvai, idant buti liudytojais jų sunaus procese.

VOKIETIJOS S.D. REIKALAVIMAI.

Berlinas, gruodžio 9 d. Socialistų organe „Vorwaerts" pranešama, kad s.d. parlamente pareikalavus, idant kancleris imtų ant savęs atsakomybę už kaizerį,

o pareikalavus parlamentui atsi-statyti ir idant apšaukimą per kaizerį karo patvirtintų parlamentas. Paskiausios žinios praneša, kad pirmas s.d. reikalavimas tapo atmetas.

AUSTRIJA IR RUSIJA.

Viena, Austrija, gruodžio 9 d. Pasklydo gandas, kad Austrijos valdžia pasiryžo pasistengti pagerinti intemus atsinešimus tarp Austrijos ir Rusijos.

ANGLIJOS ESKADRA ITALIJOJ.

Neapolis, Italija, gruodžio 9 d. Čia atsilankė 9 kariški Anglijos garlaiviai, kuriuos italai sutiko labai iškilmingai. Tie laivai Neapolyje prabus 5 dienas.

VOKIEČIAI INSTRUKTORIAIS SERBIJOJ.

Bielgrad, gruodžio 9 d. Serbijos valdžia pasiryžo pakviesti vokiečius instruktoriais reorganizavimui policijos Bielgrade. Karo ministerija siunčia 20 baigusių karišką mokyklą vyrų Vokietijos orlaivystės mokyklon.

PASIBAIGĖ STREIKAS DUBLINE.

Dublin, Irlandija. Pranešama, kad gruodžio 10 d. tapo nutarta užbaigti dokų darbininkams streiką.

DELEI CARO FERDINANDO.

Berlinas, gruodžio 10 d. Paskiausios žinios iš Bulgarijos praneša, kad tenykščiai gyventojai yra pasidalinę į dvi dalis — vienai reikalauja, kad caras Ferdinandas tuoj atsakytų nuo sosto, užleidžiant jį savo sunui Borisui (20 m. amžiaus), o kiti stengiasi Ferdinandą paremti. Pirmuosius galima pavadinti tikrais rusofilais, kadangi Boris'as labai simpatizuoja Rusijai (jo krikščio tėvu yra Rusijos caras).

VARO IŠ MOKYKLŲ.

Kijevas, Rusija. Gruodžio 9 d. atėjusios žinios skelbia, kad iš Kijevo miesto, kur neseniai nagrinėjo ritualę bylą, dentisterijos mokyklų varo žydus mokinius taip vienos, taip ir kitos lyties. Apie 1,600 žydų mokinių gavę įsakymą nuo valdžios, kad pasitrauktų iš mokyklų, jie neturį teisų Kijevo mieste gyventi.

SUARESTAVO P-LE PANKHURST.

Londonas, Anglija. Gruodžio 9 d. vakare pasibaigus susirinkimui, kuris buvo Shoreditch Town salėje, p-lė Sylvia Pankhurst ėjo su savo palydovais-sargais namo. Beeinant ant jų užklupo policija, sargus išvaikė, o ją suareštavo.

ATMETĖ LARKINO SUMANYMĄ.

Londonas, Anglija. Gruodžio 10 dieną čia atsidarė darbo prijų suvažiavimo posėdžiai, kurį sušaukė taip vadinamas parlamentarinis komitetas. Šitame darbo unijų suvažiavime buvo svarstomas Dublino streiko padėjimas, tartasi kaip į tą streiką atsinešti bei kaip streikuojantiems pagelbėti. Žinomojo sindikalistų vadovo, James Larkin'o, buvo sumanyta, kad iššaukti streiką ir kitose vietose, bet tasai jo sumanymas didžiuma balsų, 2,280,000 prieš 203,000, tapo atmetas.

DIDYSIS VIZIRAS REZIGNAVO.

Konstantinopolis, Turkija. Gruodžio 10 dieną pranešta, jog rezignavo didysis viziras, kunigaikštis Said Halim'as. Jisai reanagnavęs delei kokių ten iškilnių

tarp jo ir jo draugų nesutikimų.

NUO PRIEKALO Į OPERĄ.

Cassel, Vokietija. Franz Bachmann, kalvis, kuris dar tebedirba prie savo priekalo garvežių dirbtuvėje, paskirtas lošti svarbiausią rolę operoje „Magiškoji fleita“.

RADIUMAS MOTORAMS VARYTI.

Londonas, Anglija. Dr. C. E. S. Phillips, fizikas, neseniai savo prakalboje pasakęs, kad su radiumu pagalba bus galima varyti laivus ir motorinius vagonus. „Jeigu tat faktas“, sako jisai, „kad į 200 metų išsibaigs anglis, tai mokslininkai turi stengties surasti naujus energijos šaltinius, o tuo energijos šaltiniu, be abejo, bus radiumas.“

Iš Amerikos.

POTVINIAI TEXAS'O VALST.

Dallas, Tex. Pranešama, kad iš priekasies potvinių žuvo 20-25 žm., o apie 20,000 nustojo pastogės. Padaryti milžiniški nuostoliai. Daugelyje vietų buvo visai sustojęs judėjimas ant gelžkelių. Visos tos valstijos upės buvo plačiai išsiliejusios iš savo vagių. Tulose vietose Waco pav. ir mieste vandens užtvino apie 10 pėdų gilumo.

MEKSIKOS REVOLIUCIJA.

Atėjusios iš kelių Meksikos miestų žinios praneša, kad konstitucionalistai žengia vis pirmyn. Kasdien užima vis naujas svarbias pozicijas ir beveik visur susirėmimuose sumuša savo priešus. Taip 24 val. mušyje ties Tulos, apie 40 myl. žemiau Victorijos, federalistai tapo visai sumušti ir nustojo apie 250 kareivių. Gen. Villa pirmučiausiu revoliucionierių darbu po užėmimo Chihuahuos skaito užėmimą Meksikos sostinės. Vienok Huerta nemano nusileisti. Jis pasiuntė izdo ministerį Paryžiun, kad užtraukus ten paskolą. Jo šeimyna visgi išsikraustė iš sostinės — mat, bijosi revoliucionierių užklupimo.

PASKUTINIEJI PAGEIDAVIMAI.

Chicago. Tulas jaunas vyrukas, nuteistas už žmogžudystę mirtin, paprašė išpildyti du jo paskutinius pageidavimus — sudeginti jo kuną, o pelenus išbarstyti prieš teismo duris, kur jis tapo nuteistas, ir duoti jam valgyti kiaušinių, Mat, delei kiaušinių brangumo kalėjimo prižiūrėtojas neduodavo kaliniams kiaušinių.

DELEI KIAUŠINIŲ BRANGUMO.

Iš Chicago pranešama, kad padėkavojant boikotui kiaušinių kaina smarkiai puola žemyn; perkant užamu tuzinas kainuoja 26 c., o atskirai 32 c. Visi moterų klubai boikotą tęsia tolyn. Prie boikotuojančių prisijungia ir ministerių žmonos, kartu su poniu Bryan. valst. sekr. žmona.

Renkami parašai po šeiminių kių petieija kongresui, kur kviečiama kovoti prieš valgių brangumą: surinkta apie 20,000 parašų.

DAR SIS-TAS IŠ MEKSIKOS.

Juarez, Meksika. Gruodžio 8 d. konstitucionalistų kareiviai, vadovaujami gen. Villa, užėmė miestą Chihuahua. Gen. Villa stengiasi visame kame palaikyti tvarką

ir aprupinti gyventojus valgiu.

Pranešama, kad prez. Huertos šeimyna išvažiavo į miestą Guadalarją (Jalisco), iškur manoma persikelti į portą Manzanillo (Colima). Iš Londono ateina žinios, kad prez. Huerta yra sumanęs pernešti Meksikos sostinę į laugualą (Gueroero prov.). Huerta tvirtina, kad jis galop išlaimėsias.

Meksikos kongresas pripažino netiesotais paskutinius prezidento rinkimus ir paskyrė naujus rinkimus ant liepos mėn. 1914 m. — Sukilėliai labai pasekmingai veikia aplinkėj Tuxpan ir palei miesto Tampico.

NELAIMINGOS AUKOS.

New York, N. Y. Laikė 11 mėnesių š. m. New Yorko valstijoje nuo automobilių ir motorinių dviračių žuvo 416 ypatų, o sužeista tapo 2,149 ypatos.

ILGAS AMŽIUS.

New York, N. Y. Vieno senų žydų prieglaudoj ant 119 gt. tula Roza Kokosova apvaikščiojo gruodžio 7 d. savo 116-tą gimtųjų dieną. Iš Rusijos ji atvažiavo 60 m. tam atgal. Tarpe sveikintojų buvo du jos sunai — vienas iš jų 96 m. amžiaus, o antram — 95 m.

MOTERŲ PROTESTONISKOS ORGANIZACIJOS.

18 moterų protest. organizacijų su 12,000,000 sanarių susivienijo į vieną Federaciją, kurios tikslas — atversti į protestantizmą ne-krikščionis, gyvenančius kitose pasaulio valstijose. Tai gynrai misijonieriška federacija. Federacijos sanarių metinė mokestis sieks \$4,000,000.

PALEIDO NUO DARBO.

Chicago, Ill. Pietinės Chicago miesto dalies 32 dirbtuvi pastaromis dienomis paleidusios nuo darbo 5,498 darbininkus. Daugelyje dirbtuvių numazintos darbo valandos bei darbo dienos — kaikuose dirbtuvėse nuo dabar tebedirbs tik po tris dienas savaitėje. Bedarbės priežastis esanti tame, kad dirbtuvės negaunačios pakaktinai užsakymų ir kad naujaisi munitas bei politikiniai neramumai taipgi daugeliu priebedarbės prisideda.

AUDEJAI SUSTREIKAVO.

Paterson, N. J. Gruodžio 8 dieną, po pietų, buvo Augusta Silk Mill, šilkų audinychios, darbininkų-audėjų susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 200 asmenų. Šitame savo susirinkime jie nutarė tedirbti tik 9 valandas. Kaip nutarė, taip ir padarė — antrą dieną tedirbo ligi 5 val. vakaro. Tečiau darbdaviams toksai darbininkų pasielgimas nepatiko, jie uždarė savo dirbtuves ir nežada jas atidaryti, kol darbininkai nenusileis ir negrįž prie darbo tomis pačiomis išlygomis. Bet darbininkai tomis pačiomis, pirmiau buvusiomis išlygomis prie darbo grįžti nei nemaną.

RASYTOJA LAIMEJO KONKURSA.

Passaic, N. J. McClure žurnalo leidėjai buvo paskelbę konkursą, paskirdami 10,000 dolarių už geriausią apysaką. Prisiųsta arti tūkstančio rankraščių. Konkurso laimėjo p-lė Leona Dalrymple, jauna rasytoja, kuri ligi šiol parašiusi ir išleidusi keletą trumpų apysakaičių ir mažai yra kam žinoma. Jos apysaka, kuri pripažinta geriausia, vadinasi „Diane of the Green Van“.

PAVOGĖ DEIMANTUS.

Chicago, Ill. Chicago miesto policija iškrėtusi visus lombardus (pawnshops), bejieškodama pavogtų deimantų, 20,000 dol. vertės, kurie pavogti nuo ekspresinio traukinio bevežant iš Memphis į New Yorką.

PAAUKOJO SAVO GYVASTI.

Ridgefield Park, N. J. Gruodžio 11 dieną Philips Deles, italas, geležinkelio vartų sargas, begelbėdamas vieną moteriškę ir mažą jos dukrelę, paaukojo savo gyvastį. Greitai bėgantis garvežis pagavo jį ir numetė apie keturiolika dešimts pėdų ant vietos užmušdamas.

NESĄ TOKIŲ TRUSTŲ.

Washington, D. C. Po keliolikos savačių tyrinėjimų, kurie buvo daromi visoje Amerikoje, teisdarystės departamento valdininkai paskelbia, kad nesą tokių trustų, kurie būtų užgriebę visus sandėlius, kuriuose sušaldoma mėsa, kiaušiniai ir kitoki valgomai daiktai.

LAIVAS „KARLUK“ PRAŽUVO.

Ottawa, Kanada. Daugelis didžiųjų Kanados laikraščių pastaromis dienomis praneša, jog Steffansono ekspediciojos laivas „Karluk“ kažin-kur pražuvo. Rugsėjo 20 dieną, kaip patsay Steffansonas vienoje depešoje paminėjęs, jis su trimis baltaisiais ir trimis eskimosais išėjęs medžiotų. Rugsėjo 22 dieną pakilus smarki vėtra, o jai praėjus pakilęs tirštasis rūkas. Rukams išsisklaidžius, laivo „Karluko“ jau neberado.

Iš Lietuvos.

Brangus girtuoklio „juokai“.

Vienas Sintautų valsčiaus (Naumiesčio ap.) pasiturįs ukininkas labai gėrė. Šeimyna jo užtai nekeitė ir net iš namų jį varė. Tatai sumanė tas ukininkas savo šeimyną „išgąsdinti“. Ėmė ir pardavė savo ukį. Sužinojusi tai šeimyna pradėjo viską, kas yra, iš namų gabenti. Pirkikas sulaukė tolimesnį gabenimą ir padarė policijai skundą. Žmona ir vaikai matydami, kad čia jau nebe juokai, puolėsi tėvo maldautų, kad atsiimtų pardavimo raštus. Tėvas, po ilgų prašymų, sutiko, bet užtai pirkikui turi atlyginti 1200 r. Taip tai delei girtuokliavimo „juokų“ tas ukininkas sau nelaimių pridarė. **Suvalkietis.**

Senių nepergalimos tvoros.

Veisėjai (Seinų ap.). Dar pavasarį valsčiaus-sueigai nutarus, čia šventadien, visos karėiamos buvo uždarytos. Ir daugumas sakė, gerai bus. Bet vieną kartą net nustebau pamatęs, kaip žmonės, ypač jaunuomenė, ritasi per augščiausias tvoras, per užkempus linkui žydo aludės ir negreit iš ten sugrįžta. Maniau, kad ten kas nepaprasto yra. Klausiu vieno, kito, kas ten yra, kad žmonės ten taip skverbiasi? Man atsakė: „per sueigą musų pačių užsisukė galvos ir uždarėm „trak-tiernių“ ir visas „lavkas“! Dar bar niekur neduoda gerti. Tai tik čia žydas slaptai quoda. Bet mes, seniai, negalim perkopti per šitą tvorą. Žydas ir ponas vaijtas geri žmonės, duoda gerti; tik jie labai bijosi Kapčiamiesčio žemars-gio, — o jis šiandien yra čia“.

Senių nepergalimos tvoros.

Veisėjai (Seinų ap.). Dar pavasarį valsčiaus-sueigai nutarus, čia šventadien, visos karėiamos buvo uždarytos. Ir daugumas sakė, gerai bus. Bet vieną kartą net nustebau pamatęs, kaip žmonės, ypač jaunuomenė, ritasi per augščiausias tvoras, per užkempus linkui žydo aludės ir negreit iš ten sugrįžta. Maniau, kad ten kas nepaprasto yra. Klausiu vieno, kito, kas ten yra, kad žmonės ten taip skverbiasi? Man atsakė: „per sueigą musų pačių užsisukė galvos ir uždarėm „trak-tiernių“ ir visas „lavkas“! Dar bar niekur neduoda gerti. Tai tik čia žydas slaptai quoda. Bet mes, seniai, negalim perkopti per šitą tvorą. Žydas ir ponas vaijtas geri žmonės, duoda gerti; tik jie labai bijosi Kapčiamiesčio žemars-gio, — o jis šiandien yra čia“.

Senių nepergalimos tvoros.

Veisėjai (Seinų ap.). Dar pavasarį valsčiaus-sueigai nutarus, čia šventadien, visos karėiamos buvo uždarytos. Ir daugumas sakė, gerai bus. Bet vieną kartą net nustebau pamatęs, kaip žmonės, ypač jaunuomenė, ritasi per augščiausias tvoras, per užkempus linkui žydo aludės ir negreit iš ten sugrįžta. Maniau, kad ten kas nepaprasto yra. Klausiu vieno, kito, kas ten yra, kad žmonės ten taip skverbiasi? Man atsakė: „per sueigą musų pačių užsisukė galvos ir uždarėm „trak-tiernių“ ir visas „lavkas“! Dar bar niekur neduoda gerti. Tai tik čia žydas slaptai quoda. Bet mes, seniai, negalim perkopti per šitą tvorą. Žydas ir ponas vaijtas geri žmonės, duoda gerti; tik jie labai bijosi Kapčiamiesčio žemars-gio, — o jis šiandien yra čia“.

Senių nepergalimos tvoros.

Veisėjai (Seinų ap.). Dar pavasarį valsčiaus-sueigai nutarus, čia šventadien, visos karėiamos buvo uždarytos. Ir daugumas sakė, gerai bus. Bet vieną kartą net nustebau pamatęs, kaip žmonės, ypač jaunuomenė, ritasi per augščiausias tvoras, per užkempus linkui žydo aludės ir negreit iš ten sugrįžta. Maniau, kad ten kas nepaprasto yra. Klausiu vieno, kito, kas ten yra, kad žmonės ten taip skverbiasi? Man atsakė: „per sueigą musų pačių užsisukė galvos ir uždarėm „trak-tiernių“ ir visas „lavkas“! Dar bar niekur neduoda gerti. Tai tik čia žydas slaptai quoda. Bet mes, seniai, negalim perkopti per šitą tvorą. Žydas ir ponas vaijtas geri žmonės, duoda gerti; tik jie labai bijosi Kapčiamiesčio žemars-gio, — o jis šiandien yra čia“.

Senių nepergalimos tvoros.

Veisėjai (Seinų ap.). Dar pavasarį valsčiaus-sueigai nutarus, čia šventadien, visos karėiamos buvo uždarytos. Ir daugumas sakė, gerai bus. Bet vieną kartą net nustebau pamatęs, kaip žmonės, ypač jaunuomenė, ritasi per augščiausias tvoras, per užkempus linkui žydo aludės ir negreit iš ten sugrįžta. Maniau, kad ten kas nepaprasto yra. Klausiu vieno, kito, kas ten yra, kad žmonės ten taip skverbiasi? Man atsakė: „per sueigą musų pačių užsisukė galvos ir uždarėm „trak-tiernių“ ir visas „lavkas“! Dar bar niekur neduoda gerti. Tai tik čia žydas slaptai quoda. Bet mes, seniai, negalim perkopti per šitą tvorą. Žydas ir ponas vaijtas geri žmonės, duoda gerti; tik jie labai bijosi Kapčiamiesčio žemars-gio, — o jis šiandien yra čia“.

Senių nepergalimos tvoros.

Veisėjai (Seinų ap.). Dar pavasarį valsčiaus-sueigai nutarus, čia šventadien, visos karėiamos buvo uždarytos. Ir daugumas sakė, gerai bus. Bet vieną kartą net nustebau pamatęs, kaip žmonės, ypač jaunuomenė, ritasi per augščiausias tvoras, per užkempus linkui žydo aludės ir negreit iš ten sugrįžta. Maniau, kad ten kas nepaprasto yra. Klausiu vieno, kito, kas ten yra, kad žmonės ten taip skverbiasi? Man atsakė: „per sueigą musų pačių užsisukė galvos ir uždarėm „trak-tiernių“ ir visas „lavkas“! Dar bar niekur neduoda gerti. Tai tik čia žydas slaptai quoda. Bet mes, seniai, negalim perkopti per šitą tvorą. Žydas ir ponas vaijtas geri žmonės, duoda gerti; tik jie labai bijosi Kapčiamiesčio žemars-gio, — o jis šiandien yra čia“.

Subačiuj, Ukmer. ap., žadama įsteigti smulkiojo kredito draugija. Valdžia, kaip girdėti, tam pri-taria. Subatėnams iš tos draugijos butų daug parankumo. **Alkunas.** („Liet. Uk.“)

Moterų amatų mokykla.

Švietimo ministerija davė žinią Vilniaus mokslo apskrificio globėjui, kad klausimas apie moterų amatų mokyklos įsteigimą Vilniuje jau įneštas Dumon ir tikimasi, jog jokių kliūčių nesutiksias.

Liaudies mokyklų direktorius, tą žinia besiremdamas, kreipėsi į miesto valdybą, prašydamas, kad inestų į ateinančių metų išlaidų biudžetą pinigų sumą, reikalingą tokią mokyklai įsteigti.

Obeliai.

Kanno gub. Siemet Obelių ukio mokykloje pabaigė mokslą 15 lietuvačių.

Mokyklos inkurėja grafiene Przedzieckienė, atsisveikindama su išvažiuojančiomis mergaitėmis, padovanojo žėdnai Foersterio knigą „Jaunuomenės auklėjimas“, — kninga, kaip žinome, Pečkauskaitės lietuvių kalbon išversta.

Palangos lietuviai padavė užtvirtinti muzikos, dainų ir teatro draugiją vardu „Banga“. Steigėjais pasirašė Lukaits, Baltmiškis ir Okuliečs. Įstatai nurašyti nuo kauniškės „Daimos“.

Lig Palangos jau nutiestas iš Liepojaus telefonas, kuriuo galės kalbėtis su Ryga, Peterburgu, Berlinu ir kitais miestais. Už 3 kalbėjimo minutes reikės mokėti 45 kap. („Liet. Žin.“)

Iš Rusijos.

JIESKO TEISYBĖS.

Plačiai žinomas rusų rašytojas V. M. Dorosėvič labai užsiintere-savo A. Juščinskio užmušimu ir pasiryžo pasistengti surasti kaltininkus tos baisios piktadarystės. Jis labai rimtai užsiėmė tos bylos ištyrimu. Dėgus svarbių žinių suteikė V. M. Dorosėvičui Maklakov. Apart V. M. Dorosėvičiaus A. Juščinskio užmušėjų suradimu užsiėmė dar keli žymūs rusų veikėjai.

UŽDARĖ MOTERŲ KLUBĄ.

Nuo tulo laiko Maskvoje buvo susitvėręs moterų klubas. Padarius minėtame klube reviziją, miesto viršininko sumanymu nutarta tą klubą visai uždaryti.

NEPAPRASTAS ATSTITIKIMAS.

Stotyje Sniežitok, Riazaniaus-Uralo geležinkelio, buvo šitokis atsitikimas. Po prekių traukinio metėsi gan gerai apsirengęs nežinomas žmogus. Ant laimės, prakėjus traukiniui, nežinomas išliko nesužeistu. Ant užklausimų jis pranešė, kad jis matęs iškilusią špalį ir, norėdamas prašalinti nelaimę, pasistengęs ją prispausti.

BARBARIŠKI DARBAI.

Neseniai arti Maskvos (stotyje Klin) buvo baisiai sumuštas važiavęs iš Persijos žymus Rusijos diplomatas Petrov. Kiek dienų paskiau stotyje Sazonovka, Astrachaniaus gelžk., vietinis žan daras dikėiai „apstumdė“ rusų vice-konsulą iš Leipzig'o (Saks-nija, Vokiet.). Jis apie tai pranešė Peterburgan. Eina aštrus tardy-

mai, kaip delei Petrovo mušimo, taip ir delei minėto vice-konsulio įžeidimo.

IS RYGOS PADANGES.

Pranešama, kad Rygoj susitrenkavo apie 1,000 uosto darbininkų.

Plačiai Rygoje kalbama apie tai, kad per daug mieste esą pristatytų namų, delei ko daugelis jųjų po 2-3 metus stovį neužimtais. Vienok namų statymas vis dar nesiliaunąs. Kad išvengus namų statymo krizio, tuli vietos laikraščiai pataria visai sustabdyti metams-kitiems namų statymą Rygoje.

MARAS PIETINĖSE GUBERNIJOSE.

Iš Uralsko pranešama, kad apielinkėje Isim-Tiube pradžioje lapkričio nuo maro epidemijos numirė kelios dešimtys žmonių ir gan daug yra sergančių. — Nuo pradžios maro epidemijos Uralo kirgizų tyruose mirė virš 140 žmonių, sergančių yra virš 50.

CHARKOVO GYDYTOJŲ DRAUGIJA.

Jau buvo pranešta apie uždarymą gan senos ir labai daug nuveikusios Charkovo gydytojų draugijos. Paskutinės gi žinios praneša, kad vidaus reikalų ministeris draugiją beveik sutinkąs vėl atidaryti, tik tai reikalaujasi pakeisti kai kuriuos tos draugijos įstatų punktus.

M. BEILIS'O BYLOS ATBALSIAI.

Kijevo juodašimčių gaujos jokiu budu negali aprimti delei M. Beilis'o išteisinimo. Jie įvairiais budais veda anti-semitišką agitaciją ir stengiasi sukelti krikščionis priešais žydus. Neseniai rusų monarchistų draugija „Dvugl. Oriol“ atlikė ties Jaščinskio kapu už užmuštąjį pamaldas, kuriose dalyvavo virš 600 žmonių; studentas Golubevas pasakė labai aštrią anti-semitišką turinio kalbą. Buvusi ant kapo Viera Čeberiakienė paprašė atlaikyti pamaldas ir už jos mirusių sunų, Ženią, kas tuoj ir buvo išpildyta. Paskui minia nuėjo urvan, kuriame buvo surastas A. Juščinskio lavonas. Nors policija bandė minią sulaukyti, tačiau nieko nepadarė. Golubevas ir ten pasakė kalbą; bet policija jį neleidė jos užbaigti.

ŽYMUS ŽMOGŪDYS.

Sulig pranešimų iš Batumo, policijos nušautas lapkričio mėn. piktadarys pasirodė esąs senai įieškoma žmogūdzium Aleks. Očanadze (Darlomidze). Jis yra užmušęs d-rą Prianišnikovą, paėmęs nelaisvėn ir užmušęs d-rą Triantafildisą, užmušęs du policistų stotyje Poti, sužeidęs Batumo apskričio viršininko pagalbiniųka, paėmęs nelaisvėn milijonierių Ananovą ir pasikėsinęs ant gyvasties Anglijos konsulio Poti stotyje.

STREIKAI.

Paskutiniu laiku daugelyje Rusijos miestų labai tankiai pradėjo atsikartoti masiniai darbininkų streikai. Ypač daug darbininkų streikuoja Varšavoje, Lodzijoje, Rygoje, Peterburge ir Maskvoje.

GAPONO BIOGRAFIJA.

Rusų laikraščiuose pagarsinta, kad garsiojo Rusijos revoliucijos laiku Gapon'o tėvas pasiryžęs išleisti savo sunaus biografiją. Tam veikalui jis pasinaudojasi užmušto sunaus laiškais ir jo paties vedamojo dieniū.

ŪZSINUODIJO MOKINIAI.

Iš Maskvos pranešama, kad vieno miesto mokykloj užsinuodijo nuo pagedusio valgio 160 mokinių. Pribuvę gydytojai suteikė jiems pagalbą.

SKILO V. DUMOS S. D.

Tarpe Dumos s.-d., kurių skaitosi 13 žmonių, delei tulų dalykų kilo ginčai bei nesutikimai; jie suskilo į dvi priešingas dalis — vieni nori prisilaikyti taip vadinamų bolševikų taktikos, o kiti — menševikų.

KIJEVO LAIKRASČIUS BAUDZIA.

Nuo sausio pradžios iki lapkričio Kijevo mieste nubausta 8 laikraščiai 47 kartus už 11,025 rublius.

BALMONTO IŽEIDIMAS.

Sugrįžęs iš savo ilgą priverstinio bastymos po užsienius garsiausias šių laikų rusų poetas Belmontas apsilankė Peterburge. Jo draugai bei garbintojai sumanė iškelti jo pacveikinimui pokilį. Pokilis atsibuvo rašytojų ir dailininkų mėgiamajame lankyti restorane „Brodiačaja Sobaka“. Šitan pokilin pribuvo visi žymesnieji rusų rašytojai, buvę tada Peterburge. Pasibaigus kalboms Belmonto garbei, prie poeto priėjo dalyvavęs pokilyje futuristas, kurs išreiškęs panieką jo literatinei tvėrybai, viešai prie visų spjovė jo veidan. Futuristas tuoj buvo pašalintas; kilo suirimas. Antrą dieną visuose Peterburgo laikraščiuose buvo plačiai aprašomas šitas nekultūriškąs futuristo pasielgimas.

NERAMUMAS TARPE STUDENTŲ.

Tarpe Peterburgo universiteto studentų vjs dar jaučiasi subruzdymas. Mat, delei nedaleisto susirinkimo buvo uždrausta lankyti universitetą 189 studentams; dabar beveik visiems tai būsmė nuimta. Yra ir kitos priežastys studentų bruzdėjimo.

SPAUDOS KLAUSIMAS.

Daug dabar kalbama ir rašoma apie naujus spaudos įstatus, kurių labai senai visi laukia. Vienok, kaip praneša V. Dumos spaudos komisija, nieko gero negalima tikėtis iš tų naujų įstatų — gal išėjus naujiems įstatams bus dar didesnis spaudos varžymas ir persekiojimas.

JUBILEJINĖS KRASOS MARKĖS.

Be abejo visi Amerikos lietuviai gauna laiškus iš Lietuvos; taigi visi pastebėjo naujas jubilėjines markes su Romanovų giminės cėsorių paveikslais. — Iš Peterburgo pranešama, kad nuo sausio 1 dienos 1914 m. visos markės, atvirutės ir stempeliuoti konvertai su cėsorių paveikslais bus išimti ir nuo tos dienos nustosią savo vertės. Taigi tos visos markės ir krasos žeklai turį buti sunaudoti iki sausio 1 d. 1914 m., nes paskui negalėsiančios buti apmainytos nei į kitokias markes, nei į pinigus. Pasilikiančios jubilėjines markes 1, 2 ir 3 rublių su Maskvos Kremlio, Žimos rumų Peterburge ir Romanovų giminės rumų paveikslais.

Pasitaisė.

Pati: — Tu, cholera, kokis! Vyras: — De! daleidimo, mano dušniuk, cholera yra tikrai moteriškos lyties. J. J. N.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Lapkričio 30 d. Tautiško namo svetainėje (Grand St.) atsibuvo Lietuvių Imigracijos Draugijos direktorių posėdis. Į šitą posėdį pribuvo 5 direktoriai, centro pirmininkas ir dabartinis atstovas, kuris yra jau atsiskęs nuo atstovavimo vietos.

Tarp daugelio įvairių bėgančių reikalų šios draugijos direktoriai turi daug vargo delei to, kad negalima surasti pilnai kompetentiško žmogaus, kuris galėtų užimti atstovo vietą „Kaslegarnėje“ (Ellis Island) ir tinkamai aprūpinti mūsų ateivius. Didelė svarba užsiveria tame, kad tas atstovas butinai turi žinoti ne vien tik anglišką kalbą, bet taipgi (gal dar svarbiau) gerai rašyti. Delei to tapo išrinkta komisija, kurion inėjo p. J. Jankus ir p. V. Sibanauskas; ji tai ir privalo greitu laiku surasti tinkamą atstovo vieton žmogų, nes su mūsų ateiviais užtektinai yra svarbių reikalų. Kaip ten nebutų, o ateivius-lietuvius reikia tinkamai aprūpinti.

Apart to, daug negerumų iškilę delei centro sekretoriaus. Taip tas žmogus aptingo, kad jis niekuomet neatlieka savo laiku to, kas butinai reikia atlikti sekretoriui; pas jį visas darbas vėlkasi kaip „gudo ratai“. Direktoriai vienbalsiai nutarė neįleisti į centro komiteto rinkimus ateinančioms metams dabartinio centro sekretoriaus A. Stanelio.

Į viršminėtą posėdį buvo atsilankęs ir p. A. M. Martus, kuris pakėlė gan svarbų klausimą apie sutvėrimą įvairių dabar esančių fondų-fondelių į vieną centralinį tautiškiems reikalams fondą. Ponas A. M. Martus aiškino, kad į šitokį fondą privalėtų mokėti kiekvienas organizuotas lietuvis po 25 c. į metus; iš to fondo but galima aprūpinti beveik visus svarbesnius lietuvių reikalus, kaip tai: sušelpiti našles ir našlaičius, intensyviškiau skleisti apšvietą, tinkamai aprūpinti ateivius ir tt. Šį klausimą direktoriai atidėjo apsvaistymui sekančiame visuotiname draugijos susirinkime.

Besvarstant direktoriams klausimą, kas geriausia tiktų į atstovo vietą, P. Sakatauskas įnešė sumanytą pakviesti posėdin p. V. Daukšį ir užklaust jį, ar negali jis užimti to atstovo vietą. Mat, p. V. Daukšis tame laike buvo atsilankęs „V. L.“ administracijoj. Čia turiu paminėti, kad direktoriai buvo jau pirmiau užkvietę p. V. Daukšį užimti atstovo vietą, ir jis buvo apsiėmęs, bet delei svarbių asmeniškų reikalų negalėjo užimti tos vietos.

Dabar gi atsilankęs posėdin p. V. Daukšis ant direktorių užklausimo atsakė, kad jis noriai but užėmęs jam skiriamą vietą, bet šiūnom laiku turis viltį gauti truputi geresnę vietą, — butent ant Ellis Island (Kaslegarnėje), kadangi esąs du kartų išlaikęs reikalingus (Civil Service) kvotimus; kartu jis pranešė, kad jis su tuom tikslu atsilankęs New York'an, nes gerai žinojė, kad ant Ellis Island reikalingas žmogus.

Linksmą girdėt, kad tarpe mūsų vientaučių kas-kart randasi daugiau žmonių, kurie gali užim-

ti valdiškąs vietas.

P. Sakatauskas.

HUDSON, N. Y.

Dr-tė šv. Antanė iš Paduos parengė lapkričio 29 d. balių be svaigančių gėrimų. Nors daugelis rudžio mylėtojų ne tik kad patis nėjo į tą balių, bet dar stengėsi nuo jo atkalbinti ir kitus, tačiau iš apielinkės privaziavo apie 100 ypatų. Visi atsilankiusieji baliuje likosi užganėdinti, kad galėjo taip gražiai praleisti laiką ir neapsvaigintais parvažiuoti į namus. Labai pasidaboję jaunuomenėi skrajojanti krasa, nes dauguma mūsų lietuvių, butdami ant farmų arba dirbdami mažuose miesteliuose, nebuvę su mate, ir todėl tas jiems rodėsi didelė naujiena. Daugiausiai atviručių gavo Ona Kržiūtė ir Jul. Savinčius — jiedu ir išlaimėjo dovanas.

Galima buvo patėmyti, kad visi svečiai pageidauja tankiau panašti gražių balių. Iš to viso matyt, kad Hudson'o lietuviai, laikui bėgant, galės ir daugiau ką nuveikti, nes jie pradeda suprasti viešų susirinkimų naudą — pradeda atbusti... Kitą balių manoma parengti su prakalbomis, nes Hudsono lietuviams labai but svarbu išgirsti kalbas — nurodymus apie žmonių reikalus, apie vienybę, apie apšvietą. Valio, Hudsono lietuviai!...

Tadas Norbutas.

WATERBURY, CONN.

Mūsų kolonijoje dabar lyg truputį upas nupuolęs, bet tas neilgai taip tėsīs — tai vis prieš kokį nors didesnį darbą buna nekuris laikas visai ramus. Darbai čia truputį, o gal ir gerą truputį, sumažėjo, bet nesitikima, kad tai eina prie krizio — tai tvarkosi dirbuvės delei nekurių abėnų biznyje permaining.

Tolesniai, žada but, bene 28 gruodžio, tuojaus po Kalėdų, M. Petrausko koncertas. Tą koncertą rengia visuomet dailės mylėtojai ir abėnai M. Petrausko draugai. Dabar gi prie rengimo tokio koncerto prisieda M. Petrausko mokiniai, Lietuviškos Konservatorijos Waterburio skyrius. Taigi, be abejo, bus ir gera paskėmė. Taipgi eina gandas, kad apie Užgavėnes bus Konservatorijos mokinių koncertas, o pavašarį, berods tai per SLA. Seimą, bus „Birutė“. Kaip mums, net ir vietiniams, išrodo, kad mūsų kolonija žymiai kyla kulturoje ir dailėje, nes toks veikalas, kaip „Birutė“, busi passtatytas vietinėmis pajegomis, taigi reikia atkreipti atidą konservatorijos skyriui, kurios širdyje stovi M. Petrauskas. Korespondentas.

WATERBURY, CONN.

Lapkričio 26 d. „Aido“ teatrališkos draugijos tapo sulosta trijų veiksnių dram. vaizdelis „Svarakas ir milinė“. Aktoriai-mėgėjai savo roles, kaip ir visados atliko pusėtinau gerai. Geriausiai atliko roles p. K. Razmantas (Jono Blindžiaus) ir p. L. M. Meškiniūtė (Blindžiaus dukters Marytės). Pirmas ir antras aktas nusisekė kiek geriau, bet trečias — silpnokai. Reikia vilties, kad ateityje viskas eis gėryn.

Neseniai susitvėrė kita teatrališka draugija — „Aušra“. Ji jau pastatė scenoje vienaveiksnių komediją — „Ntruško“, bet prastokai ją sulošė, ir įzanga buvo lyg ir perbrangi.

Čia noriu atkreipti visų domą į tai, kad paprastai pas lietuvių po perstatymū esti šokiai; mano nuomone šokius reiktų visai atskirti, nes daugiausiai juk šokius

myli lietuviški „amerikonai“, kurie ir kelia truksmą laike perstatymo — jiems, mat, geistina ilgiau šokti. Tas, žinoma, trukdo publikai sekti lošimą.

Pasitaikė girdėti, kad „Aušros“ lošėjos pradeda kelti kerštą delei rolių išsirikimo; kitos net manančius visai apleisti draugiją; — tai papeiktinas dalykas. lykas.

Paskutiniu laiku žymiai sumažėjo Waterburyje darbai, taip kad beveik pusė darbininkų likosi be darbo. Beveik visai dabar negalima gaut darbo. Daugiausiai iš dirbtuvių atleidžia nevedusius (singelius). Bet užtai Waterburio merginos dirba pilną mažuose miesteliuose, nebuvę su mate, ir todėl tas jiems rodėsi didelė naujiena. Daugiausiai atviručių gavo Ona Kržiūtė ir Jul. Savinčius — jiedu ir išlaimėjo dovanas.

Singelis.

WORCESTER, MASS.

Paaukavo Tautos Namams Vilniuje 100 dol.

Gruodžio 1 d. atsibuvo metinis Lietuvos Sunų Draugystės susirinkimas. Laike to susirinkimo vienbalsiai tapo nutarta paaukauti Tautos Namams Vilniuje 100 dolarių ir pasiūsti juos tiesiog Vilniui.

M. Pruseleviče, paprašęs pirmosios pavelijimo parinkti aukų silpnai gyvuojančiam Skotijoje laikraščiu „Rankpelniui“, surinko tam tikslui 1 dol. 30 c.

Neseniai čia susitvėrė LSS. 40 kuopos choras. Nors išpradžios daug prie jo buvo prisirašę, bet mažokai teatsilanko ant repeticijų; geistina but, kad dainininkai butų darbštesniais. Velijame chōrui geriausias kloties!...

Kaimynas.

ATHOL, MASS.

(Iš jaunimo gyvenimo.)

Malonu yra skaityti telpačius mūsų laikraščiuose iš įvairių lietuviškų kolonijų žinutes, kuriose aprašoma apie lietuvių jaunimo šviesų ir pavyzdingą gyvenimą. Paėmęs, žmogus, laikraštį perskaitai vieną-kitą žinutę ir pamatai, kad visur, kur tik randasi jaunimo burelis, yra kas nors doro ir prakilnaus veikama; pamatai, kad visur jaunimas kruta, juda ir kiek galėdamas spiečiasi į burelius, į kuopeles; susispietę kruvon, bendromis jėgomis lavinas — tai paskaitomis, tai dorais pasikalbėjimais, tai mokinasi dainuoti, deklamuoti, arba rengiasi prie teatro ar prie kito naudingo darbo.

Iš mūsų kempelio, kur randasi didelis jaunuolių burelis, nieko apie juos prakilnaus bei malonaus negalima parašyti. Čia jaunų vyrų ir merginų randasi apie 300 yp. Vienok lavinimosi bei veikimo pas mus beveik visai nesimato — čia jaunuomenė glūdi amžinoje tyloje. O tos tylos pralalinimu niekas nē nesirupina; jei kada ir atsiranda vienas kitas veiklesnis vyrukas, kuris paskatina jaunimą kelties iš glūdės, jis stverties išpalengvo už kokio nors apšvietos darbo, tai tuojaus jis sutinka didžiausį savo priešą — siaurą jaunuolių partvyškumą. Čia partvyškumas užima, galima sakyti, pirmą vietą: beveik žėdnas asmuo turi skirtingas viens kitam pažiūras, taip kad, gimstant kokiam sumanymui, jokiuo budu negalima jo invykdinti. Jei pas mus gimsta naujas sumanymas, tai visupirmiausiai yra žiurima ne į tai, kas sumanyta, bet į tai — kas sumanė.

Jeigu sumanytojas, išreikšdamas savo sumanytą, rado kelį draugų žmonių, kurie į jo pusę kreipia savo akį, tai jo obalsis randa dar šokią-tokią šiltą vietelę, o jei ne

— tai ir paliko vientik tušėiu pasakymu.

Kad skaitytojas galėtų persitikrinti, jog tai yra gryna tiesa, privesiu vieną pavyzdį iš mūsų jaunimo veikimo sryties.

Kiek laiko atgal toje mūsų tyloje kolonijoje pradėjo pusti naujas, gairus vėjalis ir budinti mus iš miego. Nekurie iš mūsų tuoj pajuto to gaivančio vėjalo dvelkimą ir pasiraizę stvėrėsi už darbo. Štai sueiname šeši vaikinai, sudėdami po vieną dolarį ir sutveriam „Jaunimo Ratelį“. Na, viskas eina gerai — išsyk ratelis pasirodė labai gyvas; tuoj tapo išrinkta valdyba, parasyta jo įstatai, pažymėta jo veikimo tikslas ir net jau buvo sumanyta sumesti po keletą dolarių, kad partraukti keletą dešimčių knygų ir uždėti knygyną. Žinoma, tas viskas butų išsipildęs, jei to ratelio nariai butų buvę vienokių pažiūrų kaslink to viso dalyko; tada minėtą ratelį butų sukę į šviesos pusę. Bet ant nelaimės vieni kreipė tą ratelį prie „Tėve mūsų“, o kiti — prie Markso; delei tos tai priežasties greit rateliui ir ištārėme amžiną atilgį.

Vienok tuli iš mūsų neužsigandino tuom ratelio suirimu ir ant jų karštų pėdų sutvėrė kitą jaunimo ratelį, bet ir tą delei tu pačių priežasčių sutiko pirmojo likimas.

Mirus mūsų rateliams, išsyk nekurie juos apgailestavome ir gan daug delei jų prisiginėjome. Tai nors tame apsiereškė mūsų bruzdėjimas. Bet, laikui bėgant, pamazėliu mes pradėjome užsimiršt apie buvusius mūsų ratelius ir vėl išpalengvo tarpe mūsų užviešpatavo tyła.

Kada dabar vėl pradės pust pas mus gaivanantis vėjalis, kada vėl atsibuvo mūsų jaunuomenė — suku tą atspėti, bet visgi reikia tikėti, kad vėliau ar ankščiau, o tam mūsų miegojimui, tam mūsų nerangumui tam mūsų netikusiam pažiūrų skirtumui ateis galas... A. K. I.—s.

PHILADELPHIA, PA.

Nesinori net rašyti, nes nieko negaliu skaitytojams pranešti linksmo, prakilnaus, džiuginančio... Mes gerai žinome, kad jei netikėtas yra piemuo, tai pakrikusis yra ir jo kaimenė. Taip ir pas mus. Mūsų šv. Jurgio parapija yra labai blogame padėjime — tarpe jos sgnarių apšreikšia kokis tai svyravimas, kokis tai subruzdymas, ir nežinia, kuom tas viskas pasibaigs. Tokis negeistinas mūsų parapijos padėjimas įvyko padėkavojant vietiniam klebonui, kun. A. Milukui. Taip, šv. Jurgio parapija stovi ant prazūties kranto. Tą visą matydami mes pasiryžome kovot prieš mūsų parapijos priešus. Mums labai gaila, kad tarpe mūsų viešpatauja tokia betvarkė ir nesutikimas.

Pasekmingesnei kovai parapijonai apsaukė visuotinę streiką prieš kun. A. Miluką, ir tas streikas tęsiasi jau trečias mėnuo. Visi tie žmonės, kurie gerai supranta dalyką, neina bažnyčion ir nesikreipia su reikalais pas kun. A. Miluką. Kun. A. Milukas nebeišmano, ką ir daryti, kaip jam reaguoti ant tokio parapijonų pasielgimo — jis gėsdina parapijonus visokiais budais, leisdamas paskalas, ką jis įvairysias bažnyčią į didelę skolą, o savo priešus nubausiąs įvairiais budais. Eina paskalos, kad jis kalbės, buk tie, kurie turi savastį, galį ją prarasti, o kurie turi gėrus darbus, liksią nuo jų atatatyti... Bet mes gerai suprantame, ko

del platinamos tos paskalos, ir visai ant jų nepaisome. Kun. A. Milukas užtikrina savo pasekėjams, kad jis čia gyvenęs iki savo mirė, bet mes irgi nūtkriname, kad jis bus iščia prašalintas.

Tas savo rūšies streikas sekasi mums gerai, ir visi užsilaikome ramiai. Kas nedėdienį atsibūva susirinkimui, kuriuose svarstome apie parapijos reikalus; apie gesnėse ateitį, o taipgi didinam streikių skaitlių ir renkam kun. A. Miluko prieš parašus. Kada tų parašų bus surinktas tinkamas skaitlius, tai dar kartą atsišauksimę į dvasišką vyriausybę su prašymu, kad ji atsiimtų nuo mūsų kun. A. Miluką, o jei-gu tas mūsų prašymas pasilikis neišsklausytas, tai vaysime pradėtą darbą kitais keliais. Mes esame tvirtai pasiryžę kovoti iki tol, kol neprasalinisime iš savo tarpo kun. A. Miluką.

Čia turiu pridurti, kad kun. A. M. dabar pinigauja — mat, dabar kolekto laikas. Bet, kaip girdėti, ne labai kolektivavimas sekasi. Pasakoja, kad daugelyje vietų beceremonijų išvaro jį lauk, o vienio vietop moterėlės kolektojų net su šluotomis pakrapijusios (gal tas ir neteisybė, bet...). Žinoma, delei pinigų daug ko reikia nukęsti, užtai ir kun. A. Milukas tą viską „kantriai“ perneša — savo rūšies „karžygis“... Bet užteks apie tai kalbėti — atleiskite... mat savo skausmais jausmais norėjau pasidalinti su gerb. „V. L.“ skaitytojais.

Lapkričio 26 d. atsibuvo šv. Jurgio Drangijos balius su svajinančiais gėrimais (labai gaila), bet viskas buvo ramiai ir padoriai. Šita draugija yra skaitlinga sąnariais ir gan turtinga; ji nesigali paaukauti geriems reikalams bei sušelpiti pavargėlius (Tautos Namams Vilniuje irgi paaukavo 100 dol.). Žodžiu, draugija gyvena gerai, nors kun. A. Milukas keikia ją jau treči metai.

Lapkričio 27 d. Lietuvių Muzi-

kališkoj svetainėj atsibuvo mūsų g. kompozitoriaus-dainininko Miko Petrausko koncertas. Taipgi buvo ir prakalbos — kalbėjo „Tėvynės“ redaktorius, p. Račkauskas ir p. Ostramskis (vietinis). Pirmas aiškino apie SIA. reikalus ir ragino prisidėti ton organizacijon, o antras kalbėjo apie Tėv. Myl. Dr.

Koncerte (jis prasidėjo po prakalbų) dalyvavo sekančios ypatos: M. Petrauskas, Laura Karužiūtė (pianos), Marė Karužiūtė (sopranas), Edno Mosickiūtė (pianos) ir Juoz. Jurėnikonis (smuikininkas bei choro vedėjas). Visi augščiau paminėti artistai žavėte žavėjo publiką savo dainomis ir muzika. Publikos buvo pusėtinai ir visi užsilaikė ramiai. Galop TMD. choras, vadovaujant p. Jurėnikoniui, puikiai padainavo keletą dainelių. Paskui prasidėjo balius bei šokiai. Vadovaujant M. Petrauskui, buvo atlikta keletas lietuviškų šokių. Trumpai sakant vakaras nusisekė gerai. Jį rengė TMD. 74 kuopa; richmondiečiai už surengimą tokio puikaus vakaro taria kuopai širdingai ačiū.

Richmondietis.

WILKES-BARRE, PA.

Daug buvo kalbėta ir rašyta lietuvių laikraščiuose apie tai, kad Lietuvoje reikia visokias budais stengties išpirti iš svetimauciu rankų žemes (ypač Jvarų) ir mažais sklypeliais išparduoti lietuviams. Delei to buvo stengtasi tvirti tam tikra draugija, kuri, turėdama reikalingą tam dalykui kapitalą, galėtų tinkamai varyti šitą darbą pirmyn. Šis-tas toje srityje jau atlikta, bet, sulyginamai, visai mažai.

Štai gruodžio 3 d. apleido Ameriką ir išvažiavo Lietuvon plačiai žinomas fotografistas Juozas Šukis, kuris padėkavojant savo darbštumui ir gabumui daugelyje vietų įsteigė fotograf. stu-

dijas ir pastatė jas ant gan augš. valgės. Bevažiudamas Bedarbių Mikas mintijo-svajojo apie butus ir nebutus daiktus. Kartais jis manydavo, kad jo ir jo šeimynos laimė ir likimas priklausė ne nuo kito, bet vien tik nuo kapitalo turėto. Tai vėl savo mintis kritikavo, davodamas, kad ir taip vadinami „kapitalo tuzai“ turi sunkius. Jeigu jam tas viskas gerai pasisekė, tai jis mano ir čionai Amerikoje uždėti agenturą, per kurią jis galėtų Amerikos lietuviams pardavinėti žemę. Man rodos, kad lietuvių visuomenė neriai parems tą Juozo Šukio sumanymą. Išties, tas sumanymas yra labai svarbus, ir jeigu jis bus inkunytas, tai atneš Lietuvai ir lietuviams labai daug gerų. Lietuviai privalo rimtai priet sumanymą atsiesti ir visokias budais stengties atgauti papuolusią ir svetimauciu rankas žemę — Lietuvos žemė turi buti lietuvių rankose.

Velijame p. J. Šukiui geriausios kloties inkunijime jo užmanymo!... Tiesos Mylėtojas.

BE DARBO.

(Užbaiga)

Taip paprotavęs ir vėl nusiramino. nes manė, kad gal ir jam kada-nors laimės žvaigždutė švystelės. Juk, po teisybei, kaip jį sau norite, taip kalbėkite, bet visgi ir Bedarbių Mikas turės kada darbą gauti. Argi jam ir reikės jau badu mirti? Tai būtų nepaprastas atsitikimas, jeigu tokių darbų šalyje reiktų badu mirti.

Apie save visai nesirupino. Jam buvo tai niekis dieną arba dvi be valgio pabuti. Tik moteris ir kudikis jo sąžinę spaudė. Kuomet jis apie savo šeimyną mąstydavo, tai užmiršdavo, kad jis ne-

žingsnio! Aš labai išnaudotas, juk žinau, kad man jų nėra.

„Kolega“... Perskaičius laiška, mane nupurtė šiurpulis, apėmė tokia baimė, kad ištikrųjū tai buvo baimė. Ot, rodos, gatvė pilna šnipų, priemenėje kas-nors laukia — tik pasirodyk! O jau pamąsčius apie „kolegą“, tai man net dantis pradėjo barskėti. Rodos, kad visas pulkas šnipų apstojes jį, tyko kad ant kartuvių pakabinus. Brrr!... Dar prieš 7 val. jau buvau apsitaisęs, pasiėmiau pinigų, išskolijau, nors tylomis, šį prakiektą surėdymą, kad be pinigų nieko negali nuveikti. Štai ir mano „kolega“, — pilkas, kaip tilvikas“. Atsargumo delei atsidariau nuo gatvės langą ir galvą iškišęs apsidairiau į visas puses, bet nieko nužvelgtino negalėjau patėmyti. Vėš, kaip paprastai, juda, kruta, tečiaus mano širdis, kaip su kuku barskino į krutinę: bim-bam, bim-bam... Visgi del draugo gerovės pergalejau save ir moviau per duris... Šiurpulis vėl visą kuną sukretė, baimė pasididino ir akis pasirodė kaž-kokie šešėliai... Vos šiaip taip atsipeikėjau ir su didžiausia baimė išlinkau į gatvę. Apsivalgęs, ėjau priešingon pusėn. Ant kampo užjulinau į aiurio „Maikio“ aludę ir, lyg nekaltas avinėlis, išgėriau porą didelių stiklų alaus. Pro kitas duris atsiduriau į gatvę. Baimė nei nemažėja, bet tik krato purto ir gana. Ot, rodos, šnipai, pajutę nuodę kur aš einu, ir dabar slenka paskui mane. Galva kais-

ir širdis smarkiai plakė. Jis guodė save:

— Čia aš gausiu užsiėmimą. Uždirbsiu pinigų, parsisiūsiu savo brangiajai paūkei ir kudikėliui. Ji bus linksma ir aš laimingas... Ak, kad nors kaip greičiau darbą gaučiau, o tada tai jau nieko daugiau nenorėčiau...

Ir taip besvajodamas nei nepasijuto, kaip pas fabrikos vartus atsidurė. Manė kuogreičiausiai eiti į vidų ir darbo prašyti. Jo, ant nelaimės, visai nežinota, kad čia visai nieko neleidžia. Durių prižiūrėtojas jį taip nežmoniškai išstūmė laukan, kad jis visai to nesitikėjo.

Netikėtai Mikas persitikrino, kad čia nežmoniškumas viešpatauja. Jam da skandžiau širdį suspaudė ir jis, kaip elektros srovės nupurtintas, pats nežinojo, kurlink ėjo. Tik pasijuto, kad be-stovjs prie fabrikos durių. Eina vidun.

— Ko nori? — šiurkščiai ir šaltai jo užklausė pusamžis, laibas, augalotas vyras.

— Ponuli, noriu darbą gauti. Aš bedarbis. Mano pati ir... Jam nedavė kalbos pabaigti. Jo graudingus žodžius pertraukė inteligentiškos išvaizdos vyro žodžiai, kurie suskambėjo Miko ausyse ir pasakė jam, kad darbo nėra.

Jis ėjo toliau. Da jis tikėjos darbą gauti. Da vilties ir pasisekimo kibirkstėlė plasnojo jo širdyje. Da energiščiau tolyn žengė.

Mikas per visą dieną darbo medžiojo, bet jo niekur nesurado. Šiaip-taip permakvojes ir vėl griebėsi to paties amato — darbo jįsekti.

Taip prabėgo dvi dieni, pinigai jau beveik visai išsibaigė, bet užsiėmimo nerado ir gana.

Dabar jis apie nieką daugiau ir nesvajoję, kaip tik apie savo pačią. Jo visos mintis buvo nukreiptos prie jos. O nelaimingoji! Ir kam jis apsidė? Kuo tas kudikis nusidėjo, kad turi badą kės-

ti? Ar ilgai jis taip vargs, ir kada jo vargi bus galas? Vis tai buvo jo minties paklausais, į kuriuos niekas atsako negalėjo duoti.

Trečią dieną Bedarbių Mikas gavo nuo savo pačios laiška, kuriame meldė jį namo grįžti. Jis gerai apsvarstęs atrado, kad moteris meldimo negali išpildyti. Juk jis gerai žinojo, kad namie vietos nėra. Antrą pusę vertus, juodu nei namų neturėjo. Jau senai namo savininkas jam grąšino, kad iškraustysias ant gatvės, jei jam randos ilgiau nemokės. Aiškiai permatė, kad namie pyragų nėra. Manė, kad bus gerai čia da-dieną pabuti, o gal ir darbą susiras.

Aiškiai išsitęsė net savaitę laiko, bet darbo nesurado. Kas prasčiausia, kad jau buvo net tris dienas nieko burnoj neturėjęs, ir jau ilgiau kęsti negalėjo. Nusprendė jis tyliai įeiti kur į namą ir nors duonos pasijieškoti. Bet, anot senelių pasakos, kur trumpa, ten truksta. Namu savininkas pajutęs, kad kažin-kas neprašytas, vaikščioja po jo namus, išsigančęs pasigriebė karabiną ir sovė į neprašytąjį svetį.

Namie pakilo neapsakomas sumišimas, trukšamas ir bildėsis. Visi namiškiai stengėsi kuogreičiausiai policijos pagalbos prisikaukti. Duris, langus taip uždarinėjo, kad plėšikas niekuo būdu negalėjo pabėgti. Visi didžiausiam sujudime bei sumišime laukė ateinančios pagalbos. Namiškiams rodos, kad ne vienas, bet nesuskaitoma plėšikų daugybė juos apspito.

Nelaimingas, pašautas Mikas, kaip kirminas raitėsi ant grindų ir graudingai vaičio. Dabar jis tik dusavo ir Dievopi šaukėsi. Laukė, ar geri žmonės nesuteiks, jam šokiokis-tokios pagalbos. Jis buvo sukaitęs, ištroškęs ir norėjo nors lašelį vandens gauti. Jo lupos buvo išbalusios, veidas susigraudinęs, o akis pilnos ašarų.

FELJETONAS

BAIMĖ.

Rodos kiekvienam žinoma, kas tai yra baimė, tačiau kiekvienam teko patirti tokią laimę, kaip kad man vieną kartą. Išgastį tik tuokart galima pripažinti tikra baimė, kada ji yra atsieksusi savo augščiausio laipsnio. Štai aš jums papasakosiu vieną mano gyvenimo atsitikimą, kuriame aš jums parodysiu, jog turėjau baimę, kuri buvo tikra baimė.

Tai buvo jau senai, daug metų atgal. Aš tuokart buvau vos pirmo kurso kolegijos studentas. Musų „kolegija“ anuose laikuose buvo plačiai pragarėjusi, apie ją rašė laikraščiai ir kalbėjo visi susipratusieji proletarai. Jie sakė, kad tai buvusi viena iš ofiginaiškiausių „kolegijų“ kokia kada-nors egzistavusi. Apart keliolikos kolegų, kurie drauge imdavo kursų „politiškos ekonomijos“, vienas jų buvo gabus diplomatas ir garsus „revoliucionierius“, su labai legendariška praeitimi, dalyvavęs „garsiojo rusų revoliucijoj“. Už to tai „kolego“ galvą, jei dabar neklystu, buvo rusų valdžios žadami gan dideli pinigai. Jūs žinote, kad pinigai viską gali, todėl nedyvai, kad jų įgijimui priviso daugybės įvairių šnipų, kurie šnipinėjo, nostinėjo, kad tik tą

„kolegą“, kaip nors pagrobti ir gauti pažadėtus rusų valdžios rublius.

Ar tai buvo tikra tiesa, apie tai niekas nežinojo, bet „kolega“ pats apie tai buvo pasigarsinęs, buk tai buvusi tiesa. Taip dalykams stovint, — reikia pasakyti, kad „kolega“ šnipų bijodavo kaip ugnies, — jis ilgainiui ir mumis užkrėtė ta baimė: rodos kad kas ir seka tave einant gatve, o skaitant, rodos, kad kokioje kerčioje spykso šnipas ir žiuri kokio turinio knygą skaitai. Vieną kartą, tai buvo rudeniop, musų „komuną“ aplankė „šnipas“ kuris paklausė: „Ar čia gyvena p. Kelmaitis?“ Taip vadionisi musų „kolega“. Ir nors paskiau tas viskas pasiaiškino, kad tai buta jo vieno draugo, tačiau Kelmaitis nedarė tame jokio skirtumo, nes jis tvirtai tikėjo, kad tai jo įieskoma, ir pasitaičius pirmai progai apleido musų „komuną“. Apsigyveno jis niekam nežinant, vienu vienas.

Prabėgo visai trumpas laikas, Kelmaitiui nusibodo mokėti už kapitalistų surėdytoje gadyneje teisingam proletarui tikras vargas su tais prakeiktais pinigais. Kas kita buvo Kelmaitiui „komuną“, čia nuoma ne taip ru-

pėjo, o ir pragyvenimas „kaip Dievas duodavo“.

Apert virš minėtos priezasties, buk tai atsitikė: kartą Kelmaitiui einant iš darbo jis patėmyjes. lyg kad jį „šnipas“ seka. Nors ir išsiaiškino vėliau, kad taip sau žmogus įieskoko kambario, bet Kelmaitis tame nedarė jokio skirtumo ir tvirtai nusprendė apleisti didmiestį, o podraug ir musų „garsiąją kolegiją“. Kadangi Kelmaitio uždardis buvo neperdidžiausias, tad sunku ir nuo šnipų pabėgti. Kelmaitio kešeniuis serga džiova, o kapitalistai, lyg susitarę, išnaudodavo jį labiaus užkitus mesusipratusius darbininkus. Kaip tik Kelmaitį išgąsdino šnipas, parėjus vakare iš darbo, gaunu „special delivery“ laiška, kuriame rašoma:

„Drauge! Pavojus! Šnipai susėkė kur aš apsigyvenau ir man gresia deportavimas Rusijon. Meldžiu niekam nē žodžiu neprisitari — šį vakarą apleidžiu didmiestį. Apie grįžimą Rusijon aš senai maniau, bet noriu grįžti kaipo kovotojas, o ne kaipo kalinys, kuriam gresia kartutės! Meldžiu šį vakarą, 7 valandoje, pributi miesto sodan, ties 6-ta gatve, po kairei netoli inėjimu, ten sueisime ir daug naujienų pranešiu. Tikiu, kad suprasi konspiracijos svarbą, nes šnipai visur kibzdėte kibzda.

Tavo del revoliucijos, Kolega“.

P. S. Jei draugui būtų skambučiu, meldžiu neužmiršti, nes šioje kapitalistų gadyneje be jų nei

žingsnio! Aš labai išnaudotas, juk žinau, kad man jų nėra.

„Kolega“... Perskaičius laiška, mane nupurtė šiurpulis, apėmė tokia baimė, kad ištikrųjū tai buvo baimė. Ot, rodos, gatvė pilna šnipų, priemenėje kas-nors laukia — tik pasirodyk! O jau pamąsčius apie „kolegą“, tai man net dantis pradėjo barskėti. Rodos, kad visas pulkas šnipų apstojes jį, tyko kad ant kartuvių pakabinus. Brrr!... Dar prieš 7 val. jau buvau apsitaisęs, pasiėmiau pinigų, išskolijau, nors tylomis, šį prakiektą surėdymą, kad be pinigų nieko negali nuveikti. Štai ir mano „kolega“, — pilkas, kaip tilvikas“. Atsargumo delei atsidariau nuo gatvės langą ir galvą iškišęs apsidairiau į visas puses, bet nieko nužvelgtino negalėjau patėmyti. Vėš, kaip paprastai, juda, kruta, tečiaus mano širdis, kaip su kuku barskino į krutinę: bim-bam, bim-bam... Visgi del draugo gerovės pergalejau save ir moviau per duris... Šiurpulis vėl visą kuną sukretė, baimė pasididino ir akis pasirodė kaž-kokie šešėliai... Vos šiaip taip atsipeikėjau ir su didžiausia baimė išlinkau į gatvę. Apsivalgęs, ėjau priešingon pusėn. Ant kampo užjulinau į aiurio „Maikio“ aludę ir, lyg nekaltas avinėlis, išgėriau porą didelių stiklų alaus. Pro kitas duris atsiduriau į gatvę. Baimė nei nemažėja, bet tik krato purto ir gana. Ot, rodos, šnipai, pajutę nuodę kur aš einu, ir dabar slenka paskui mane. Galva kais-

ta nuo „Maikio“ alaus ir aš kas-kart drasos pradėjau įgauti, taip kad keletą kartų drasiai nusispjovčiau, pasitaščiau kepurę ir, lyg su kokiu legališku reikalu, einu sau...

Priėjau prie paširtos vietos, bet čia nesimatė nei gyvos dvasios. Po mano galvą skrajojo mintis, lyg žvirbliai. „Gal jau Kelmaitis sumintas, gal jau po viskam?“ — klausiu savęs. Tik girdžiu, kad kažin-kas takeliu atplumpsi, mane vėl visa šiurpuliai purti-purti! Nagi, žiuriu!... pora visų kolegijos „studentų“; mat ir jie gavo tokios pat užkvietimus. Sėdžiam visi ant suolo, netoli spykso liktarnos švieša, kaip vilko akis, aplinkui pablandi naktis ir miesto užimas. Susyk pamatėm, kad vėl kokiaten žmogysta ateina į mus ir vis žairosi į šalis. „Šnipas“, lyg su yla durė į galvą mintis ir mes visi, kaj susitarę, kryste sukritom už akmenų, šalitakyje buvusiu. Prišartjono arėian. Žiuriu, kad tai kolega Pilvinis. Mat ir jis gaves panašų užkvietimą. Vėl visi susėdė laukiam. Tik štai priešingoje pusėje sujudėjo krumas ir pasirodė žmogaus galva, kuri į visas puses pradėjo linguotis: tai išlenda, tai vėl į krumą įsitraukia. Mes taip ir pastyrome ant vietos, norėjom bėgti, bet negalime nei pasikrutinti. Visi taip būvom baimės perimti, kad akys tik mirguliuoja, o į galvą, rodos, kas bubnija: „šnipas, šnipas“! Iš krumo išlindo — Kelmaitis. Net nudžiugome pamate, kad tai labiau apdengė viška, liktarnos jo esama. Vos spėjom rankomis

pasispauti, kaip vėl krumas sušlamėjo ir vėl kažin-kas galvą kyšt! Rodos, kad perkunas trenkė — visi, tik šmakšt! į akmenų kruvą ir sulindom. Aš jau nei kvapo nebeatgaunu. Širdis tik plaka-plaka... Žiuriu, ką veiks Kelmaitis? Jis Rusijoj priešė kazokus šokdavo... Jis yra nudėjęs ne vieną tuziną šnipų, sargybinių ir kitų niekadėjų, tai kas jam dabar vieną šnipą sulamdyti. Gi žiuriu, kad jau jo nėra, jis jau nušliaunžė į krumą, kad reikalui esant pasprukti. Man pasirodė, kad pavojus yra labai didelis; nes jeigu jau Kelmaitis bijo, tai čia yra kas-nors baisesnio, negu žandarei. Mano baimė ant tiek padidėjo, kad pradėjau dantfmis klebenti, kaip mintuvais, ir jau tikrai maniau, kad numirėčiau iš baimės. Bet išlindus tam menamam šnipui į šviesą, pasirodė kad tai vienas žinomas „kolegijos“ auklėtinis, Kinkaitis.

— „Tfui!“ — visi sykiu nuspjovėm.

Mat ir jis buvo gaves panašų užkvietimą. Sustojom pakraštyje, kad švieša neužkliudytų ir pradėjome tarties, ką daryti, kad nuo šnipų apsigynus. Tik žiurime, kad takeliu į mus kaž-kas baisesnis ateina. Kelmaitis pabalo, kaip drobė, aš gi, sąmonės netekęs, pergriuvau ant suolo. Pro mus praėjo įsimylėjusio porėlė, meliausiai susiglaudusi, o tamsoje gan keiskas atrodanti. Atsipeikėjau, vėl susitelkėme į kruvą, naktis dar labiau apdengė viška, liktarnos švieša metė neiškišus spindulius,

Išspradžios jis buvo apsvaigęs, ir pats nežinojo, kas su juimi dedarėsi ir iš troškulio alpo.

Atvažiuo-atbildėjo policijos gauja, apsišarvavusi visokiais šarvais, plėšikų gaudyti. Pirmiausia policija apstatė visus langus ir duris. Da kartą policijos viršininkas apžiūrėjo, ar viskas gerai saugojama, o paskui ėjo į vidų. Nedrąsiai, revolverius atstatę, kaip elgėtos lazdas, ėjo iš vieno kambario kitan. Virtuvėjo atrado tebevaiojantį Miką, bet jie į tai atidžiai nekreipė, toliau kambarius krėtė, tačiau nieko daugiau nerado. Paėmę Miką, lyg vanagai vištą, didvyriškai grįžo atgal.

Mikas buvo taip nusilpnėjęs, nebylojo, todėl teisme ir nenagrinojo, bet tiesiog ligoninėn nuvežė. Kada daktaras jį aprūpino reikalingais vaistais, tada tapo prileistas teisėjas, kuris Miko klausinėjo:

- Kaip vadinišis?
- Bedarbių Mikas, — drebančiu balsu atsakė.
- Gyvenimo vieta?
- Hallidine miestelis.
- Gatvė? — ironiškai klausinėjo alpančio Miko.
- Woodland, numeris penktas, — tyliai ir sunkiai atsakė Mikas.
- Užsiėmimas? — šnairiai paklausė teisėjas.
- Jokia užsiėmimo neturiu...
- Aha! — nuryk teisėjas, tai tik iš plėšimų ir gyvenai, ar ne taip? — paniekinančiai teiravosi teisėjas.

Mikui taip suspaudė širdį, kad jis nieko nesugebėjo atsakyti į teisėjo spėliojimus. Ant jo veidų šriedėjo dvi, kaip žirniai, ašarai, ir taip graudingai į teisėją pažvelgė, kad net pastarajam graudu pasidarė.

Mikas taip buvo nusilpnėjęs, kad net per keliolika minučių negalėjo nieko kalbėti. Bet daktaras davė jam pastiprinančių vaistų, jis sustiprėjo ir pradėjo

o rudens naktis purtė kuną, šaltis glamonėjo veidus, o ypač nosį, kuri „graudžiai“ ašarodavo... Kelmaitis pirmas prašeko:

— Draugai! Jūs žinote mūsų susirinkimo tikslą, tad aiškinti nėra ko, reikia mums tik veikti. Aš turiu apiešti šį didmiestį tuojau, šį vakarą. Šnipai manęs jiesko visur, mums reikia organizuoties. Draugai! Jūs žinote, kiek aš dirbau žmonijos išliuosaivimo labui, dažnai maitinausi tik „krekėmis“ ir vandenių; susipratušiam proletarui neapsimoka veltuo dirbti kapitalistams. Draugai! Jūs suprantat, kad aš būtina turiu išvažiuoti šį vakarą ir, aš apsiimu ir ant toliau dirbti darbininkų gerovei!

Mes visi susigraudinom ir nors ant valandėlės buvo ir baimė dingusi. Kelmaitis pritūpė ant kulnų ir ėmė aplink dairyties, o mes jį sekėm. Niekur nei vieno šnipio. Kelmaitis nuleistū balsu ir vėl pradėjo:

— Draugai! aš turiu būtina išvažiuoti šį vakarą, nes aš esu gaudomas ir man gresia mirtis... Jis nutilo ir mes susigraudinome ir baimės apimti tylėjome. „Kolega“ Kinkaitis susiprato pirmutinis ir prašeko:

— Draugai! mes turim už draugą Kelmaitį užsistoti, tai mūsų šventa priedermė. Aš dedū visą dolarį draugo kelionei ir manau, kad nė vienas neatsisakys!...

Visiems atsivėrė akys ir pamatė, kad tokio būdu Kelmaitiui geriausia galima pagelbėti, ir visi dėjome pralinksmedį, rodos, nei tokios

pasakoti autobiografiją—savo šeimyniško gyvenimo pasaką. Kuo jis toliau pasakojo, tuo jo balsas kilo augščiau, veidas raukšėsi, o į akis ašaros rinkosi. Jo paskutiniai žodžiai ir rupestis buvo nukreipti ant moteries ir kukidėlio. Jis nujautė, kad jį gyvenimo bangos taip netikėtai ir nelaiku perbloškė. Jo gyvenimo spėkos kas minutė silpnėjo. Jis vyto, lyg šalnos pakąsta gėlė. Bet da kartą ir paskutiniai žodžiai pratarė:

— Aš mirštu, bet mano nelaimingoji moteris su kukidikiu pasilieka skurdą kėsti... Žmonės, bukite sąžiningi ir jos, nelaimingos, neužmirškite!...

Išspradžio jo balsas buvo jausmingas, veržėsi iš pačios širdies gilumos, bet toliau laipsniškai silpnėjo, gėso ir pagaliau visai nutilo... Z. Vitkauskas.

ATSAKYMAS p. J. DAGILIUI.

Rašydamas minėtąją korespondenciją, kuri tilpo „Vien. Liet.“ N46, p. J. Dagilis apsilenkė su teisybe, užkabino literatūros dramos ir muzikos draugiją „Gabijs“, galima sakyti, neteisėgai, todėl laikau sau už pareigą, kad nesuklaidinus gerb. skaitytojų klaidingomis žiniomis, duoti pluoštelį žinių apie „Gabijs“.

Pakol priešime prie „Gabijs“, turime bent kiek apsistoti ir pažvelgti, nejaugi (anot gerb. kor.) tik viena „Marijampolės Ukinių Draugovė“ veikia... Imkime „Žiburį“. Rodos p. J. Dagilis apie „Žiburio“ mokyklą užmiršo. Nagi kas užlaiko Mergaičių 4-klasę mokyklą (1 progimnazija)? kas užlaiko senelių prieglaudą, kurioje randa sau atilį netoli šimtas elgetų? Arba paimekime knygyną, skaityklą. Paimekime knygyną. Man knygoininkaujant (nuo 1911—1913) knygomis naudojosi su virš 400 ypatu, kad p. Dagilis nepasakytų, kad tai buvo vien „davatkos“, tai aš pabrėžiu, jog buvo ir kaimo vaikūni (ne davatkynų) apie šimtas, o kitas šimtas buvo suaugusių vyrų — daugiausia ukinių. Gal čionai p. J. Dagilis man užmėsti, kad „Žiburio“ knygynas yra didelėje kunigų priežiuroje, per tat, kaip „klerikališką“, negali atnešti žmonijai naujos. Atsakau. Man knygoininkaujant per kelis metus, nebuvo jokios pas mane kratos nei revizijos iš kunigų pusės. Kniagas išrašydavau fokias, kokių nuo manęs jaunimas reikalavo. Išrašydavau, pavz., Vyduno ir kitus. „Žiburio“ draugija yra kaip p. J. Dagilui žinoma, pastatyta ant

didelės baimės nebeliko. Dar kartą atidžiai aplinkui apsidairę, paspaudė rankas, pridėdami neužmiršti, ir išsiskirstė. Kilmaitis su Kinkaitiu nutraukė taku, mums gi prisakė įsikirstyti į visas puses — po vieną. Aš ir vėl nusiminiau, baisu kad nepatečiau į šnipų globą. Baimė sugrižo su visiu smarkumu. Vėjas judino medžių šakas, o man rožėsi, kad už kiekvieno medžio tupejo šnipas ir tykojo mane pagriebti. Parėjęs namon pažvelgiau veidrodin ir savęs išsigandau: išblyškęs, kaip drobė, o keičiausia, kad mano maža barzdelė ir usai buvo visiškai pražlė. Man rodos, kad kiekvienas gali suprasti, kad tai buvo tikra baimė.

Služetas iš „O tempora, o mores!“ P. Narvydas.

katalikiško pamato, pertai, žinomas dalykas, prieštykibinių knygų knygynė nelaikiau. Jeigu būtų „Žiburio“ draugija jau tokia neveikli ir užsnudus, nebūtų sodžiaus jaunimas ton draugijon įsirašęs ir nebūtų aukavęs knygynui keles dešimtis knygų. Lai ateina gerb. J. Dagilis į „Blaivybės“ draugijos namą, o ten ras per dešimtį viršaus „Žiburio“ lėšomis išrašomų laikraščių ir galės pasiskaityti. Tai vis mat neveikli draugija, nes ten disciplina, „klerikalizmas ir naudos neatneša, anot korespondento.

Apie kitų draugijų veikimą — nežinau. Beto, p. J. Dagilis pasakyt Marijampolė mažai pažįsta, ked net nežino keli metai įsikurusios „krikščionių darbininkų“ draugijos ir „Sv. Izidoriaus“ ukininkų draugijos, kuri susitvėrė tik ačiu ukininkų neužsiganėdinimui „Mar. Uk. Draugovė“.

Dabar „V. Liet.“ skaitytojams pagal savo išgalės norint suteikti pluoštelį žinių apie „Gabijs“; nors apie tai jau buvo Didžiosios Lietuvos laikraščiuose plačiai rašyta, bet p. J. Dagilui pajudinus tai dalyką, aš pasistengsiu nors trumpai šį-tą parašyti.

„Gabijs“, kaip jau kai-kurie skaitytojai žinote, sutvėrė Marijampolės lietuviai inteligentai. Sutverti panašią draugiją, rodos, pirmiausia pasiryžo „klerikalai“ — tikrai nežinau. Žinau tik tiek, kad išsirašė „Dainos“ (Kauno muzikos-dramos-literatūros draugijos) ir Vilniaus „Rutos“ įstatus. Perskaitę nutarė pasilikti, savotiškai apdirbus „Dainos“ įstatus ir rupinties gauti leidimą tokiai draugijai. Toliaus, nežinau kaip ten tarėsi, bet gavęs knygneigį įstatų, pamačiau parašus dviejų „klerikalų“ ir dviejų „pirmeivių“, kaip įkurėjų tos draugijos. Padarė susirinkimą. „Klerikalai“ ir agitavo, kad daugiau susirinkiman jų šalininkų ateitu. Žinoma, Marijampolės apeliokės žmonės, daugiausia jokios pakraipos nežino, atėjo į susirinkimą ir išrinko Valdybą pusiau „klerikalikišką“ pusiau „pirmeivišką“.

Beto, turiu pridėti, kad buvo žmoni labai vienišališkų susirinkime, kaip iš „klerikalų“ taip ir iš „pirmeivių“ pusės, kurie agitavo, kad tik už jų kandidatus balsuotų. Parašiau, kad buvo žmoni daugiausia be jokios pakraipos atėję susirinkiman, kurie nenorėjo žinoti, kas tai „klerikalai“ ar „pirmeivis“, nes matė „Gabijs“ kitokį uždavinį, per tat ir balsavo ne už „klerikalų“ ar „pirmeivių“ pastatytus kandidatus bet už tuos, kuriuos matė, kad galės darbuoties tokioj draugijoje. Apie tolimesnį darbavimo reikalui esant plačiau parašysiu, dabar gi eikime prie draugijos „Gabijs“ atsiradimo, prie to, kas privedė marijampoliečius skirties į dvi pusi. Šiek-tiek paaiškina apie tat p. J. Dagilis minėtoji korespondencijoje, butent: „išrinko į Valdybą visus pirmeivius“, tas tai buvo priežastimi skilimo pusiau. Kas tam buvo kaltas, apie tai marijampoliečiai gana gerai žino. Žino ir p. J. Dagilis, bet nežinau delko užtylėta. Kaltos tam tik atskiros ypatos, kurių minėti čia ne vieta, nebent jeigu bus pareikalauta. Einam toliau. P-ās J. Dagilis rašo, kad „pirmiau-kovojo su pagalba spaudos, paskiau agitacijos, pagaliau — su davatkų. Ir liko draugijoje dailės žinovai!“ Matyt p. J. Dagilis turi omenyje Stangaicėlio rašteli, tilpusį „Šaltinyje“ pabaigoje perėitų metų. Atverak T-ta dar kartą tą „Šaltinio“ num. ir atidžiai peržiūrėk, o ištikrųjų rasi ten ir... karčios teisybės žodelį.

Taipgi agitavo ir „pirmeiviai“, bet neturėjo kaip agituoti, nes dauguma draugijos narių buvo išvažinėję, kas namon už kelių mylių, o kas mokytyies, per tat mažiau susirinko jų šalininkų; T-ta rašai, kad paskutinio įrankio kunigai griebėsi — tai davatkų! Mat, žiūrėkite amerikiečiai, kokių Lietuvoje yra kunigų; „Gabijs“ pavėdė „davatkoms“, o dailės žinovus (kurių neteko matyti) išvarė iš draugijos!...

Ištikrųjų p. J. Dagilis labai mažai pažįsta marijampoliečius! Dalykas ištikrųjų buvo sitoks. Per pirmutinius rinkimus, kada buvo sukviesta iš pirmeivių pusės ir dauguma kaimo ukininkų, kaimiečiai išrinko sau tokia Valdybą, kokia jiems patiko, nes tai buvo „Marijampolės Ukininkų Dr.“ nariai, kurie tik ačiu agitacijai atėjo į rinkimus. Nuo tos dienos gandas apie draugiją „Gabijs“ perėjo ir į sodžių. Daug sodiečių užsinteresavo, kiti stengėsi visą dalyką iš arčiau pažinti, o kaip sužinojo kame dalykas, tuojaus senosios Valdybos pareikalavo, kad darytų kitus rinkimus, kad šauktų kitą susirinkimą. Atėjęs susirinkimo dienai kaimiečiai be jokios agitacijos užsiėmė kiekvienas paskirtą namo mokestį, statė kandidatus ir rinko Valdybą. Reikia pasakyti, kad per pirmutinko rinkimus „Mar. Uk. Dr.“ nariai atėjo ne delto, kad prijautė draugijai, bet delto, kad pirmeivių pastatytus kandidatus praveisti Valdybon: kitaip būtų nors namo mokestį įnešė. Rimta sodiečių ukininkų pulkelis, netoli šimto, stojo „Gabijs“ nariais ne del agitacijos, bet kad laikas priejo tokia draugija turėti ir rinko valdybon ne žmones kokios nors „pakraipos, bet žmones, kurie galės darbuoties tuo draugijoje muzikos ir dailės žinovus.

P-as J. Dagilis rašo apie davatkas. Gerai. Apie jas irgi pakalbėsim. Dalykas yra toks: kai-kurie kaimiečiai, sužinoję viską apie „Gabijs“ pakalbino ir savo žmonas ton draugijon prisidėti. Na ir prisidėjo, o paskui „Lietuvos Žiniomis“ išvadatos buvo „skeptuotomis“ ir kitokiais vardeliais! Dar ne viskas. Prisidėjo nauji moterų narių iš miesto, bet ne iš pirmeivių tarpo, ką ponas J. Dagilis pavadina tikrosioms davatkoms ir per jas daugiau nieko nemato, kaip tik vien „davatkas“. Toliaus p. J. Dagilis rašo: „Ir kas dabar tuo draugijoje nesidarbuoja?... Perdaug! Kaip buvo išrinkta Valdyba iš vienu tik pirmeivių, tai tiesa, muzikų ir dailės žinovų nebuvo bet išrinkus Valdybą iš „klerikalų“, turime sutrauktas žymiausias Marijampolės muzikališkas įiegas bei dailės žinovus. Reikale nurodysiu ir pavardėmis. Beje, bučiau užmiršęs apie p. J. Dagilio rašomuosius dainininkus ir apie tai, kad „klerikalai“ atkalbinėjo. Tiesa, kad dainininką V. atkalbinėjo, bet turėjo rimtus pamatus tame dalyke ir gana logiškai buvo jam daroityta delko neiti, bet ne delto, kad „pirmeiviai“ surinks pinigų ir išleis „dievišką“ knygyną „Gabijs“ choro dainavo pas pirmeivius, rodos, tik pora ypatų — aš ir viena panelė, kiti visi del man nežinomų priežasčių nedalyvavo net studentų vakare. P. J. Dagilis rašo, kad „klerikalai“ statė visokias klirtis, kad tik šie nesurengetų vakaro: „nušamdė mieste salę visiems metams ir užgrobė svarbiausias šventes“. Bet delko p. J. Dagilis nepranešė, kad ir pirmeiviai rengs vakarus, kada ant vakarėjų suvažiuos. Manau „Gabijs“ val-

dyba būtų kitaip pasielgus. Bet norėdama darbuoties, turėjo rodos tiesą samdyti salę ne delto, kad ji būtų pirmeiviams reikalinga, bet delto, kad duoti laikas nuo laiko nariams ir svečiams tą, ko nori gauti ir „Gabijs“ žmonės. Apie tą „fondą“ nieko nežinau; gal tik „taip sau“ parašyta, nes ir aš kaip ėjau ten pas pirmeivius dainuoti ir iš manęs taip „Gabijs“ dainininkai juokės, kad buk man „užpundijo“, tai aš dabar ir ten einas. Pinai susitiksiu su p. J. Dagilio nuomone, kad „Šaltinis“ perdaug tamsiai aprašė pirmeivių vakarus, bet čia tai negalima ginčyti, net Marijampolė yra pridęgė tokių naujų korespondentų, kurie kai plekia, tai tik žiūrėk, o ar tiesa ar ne, tai kitas dalykas.

Tamsta labai klysti rašydamas kad „klerikalų“ laikraščiai pas mus turi blogą vardą, o labiausia „Šaltinis“. Na gi vyruti, aš parvažiuoju ant Kalėdų ir mudu, taip sau, pasiteirausime pačte ir kaimuose, o kol kas tai pardušiai pasakei. Statistikos žinios parodys teisybę.

Tai taip vyručiai! Visi rašome bile tik rašyti, ale nežiurime tiesos ir... kartais su tiesa apsilienkame. Man taippat, kiek T-tai žinoma, nepatiko šią vasarą kaikiurių „Gabijs“ veikėjų pasielgimas, bet žiūrėkime į dalyką bešališkai ir nekaltinkime visos draugijos. Tiesa, nesmagu, kad tik „klerikalai“ yra tos draugijos šeiminkai, nes vis-gi kaip nekaip tempama savon pusėn. Bet užtai gerbiamieji padėkavom kitiems, kurie tą vienybę tarp mūsų suardė. Mat, pas mus iš marijampoliečių tarpo atsiranda tokių, kaip tai sakant, „originalių“, kuriems priešinkų darbas, nors atliktas geriausiai, išrodo blogu, kiti visai neprapažįsta priešininkų veikimo. Gaila. Mums vertėtų bent tokiose draugijose, kur jokių tikybos klausimų nenauginėjama, prigulėti ir dirbti visiems, bet ką darysi, kad „rak patitsia nazad, a šėuka tianet vodu“... Suteikiant žinias broliams-amerikiečiams, turėtume stengties duoti kuoteisingiausias žinias, bet ne taip vienpusiškai, kaip J. Dagilis. Ar gi mes visados tokiais pasiliksim? Ar visur matysime tik saviškius — savo pakraipos žmones!... Nejaugi kas „klerikalikiška“, tai bloga, o kas „pirmeiviška“ — tai gera? Juk patis didžiausi muzikos ir dailės žinovai Marijampolėje yra taip vadinami „klerikalai“. Ar gi mes juos turime pasmerkti, atsiliepti apie juos iš tamsiosios „Gabijs“ pusės, nematydami pas juos nieko, kas galėtų žmonijai padėti? Toliaus rašoma apie moksleivius, kad jie pasidalinę į dvi dali: aušrininkai ir ateitininkai. Sutipn, nes taip yra; bet kad „ateitininkai“ užkabindavo aušriniečius, pravardžiuodami juos bedieviais, „pirmeiviais“ ir kad ateitininkai „plėtoja savyje fanatizmą, egoizmą“; tai čia netiesa. Aš, rodoš, arti vieny ir kitų gyvenau, bet nieko panašaus negirdėjau. Tiesa kaikiurie ateitininkai yra fanatikai, bet tai tik iš šalies. Aš tą patėmijau pernai vasarą „Gabijs“ laike rengiamo vakaro, kur darbuos ir keletas ateitininkų studentų bei moksleivių. Turiu pabrėžti, kad tik yra atskiros ypatos; abelnai gi, ateitininkai yra pavyzdgingėni ir artimesni Marijampolės apeliokės gyventojams-sodiečiams, negu aušrininkai. Dar viena tiesa, kad „ateitininkai“ iškėlė „obolą“ viską atnaujinkime Kristuje“ ir ne visai taip elgiasi, kaip rei-

kia; bet vis-gi labiaus taktio laikos, negu kad kiti.

Tuom tarpu užbaigiu ir pranešu p. J. Dagilui ir kitiems, kurie šiek-tiek interesuojas šiais pajudintais klausymais; kad aš, reikalui esant ir sutinkant „Vienybės Lietuvosninkų“ redakeijai talpinti mūsų straipsnelius, mielai duosiu atsakymą į kiekvieną pajudintą klausymą ir nuo šios dienos laukiu.

Dar vienas dalykas. Gal p. J. Dagilis toliaus parašys iš moksleivių ateitininkų gyvenimo plačiau, nes tas, manau, interesuoja kiekvieną tautietį, kuris skaito mūsų tautos ateitimi jaunimą. Bet reikia dalyką nušvesti bešališkai. Mano nuomone, geriausia būtų mums buti tikrais savo tėvynės Lietuvos-sunais ir nežiūrėti kokių ten partijų krypimų vienon ar kiton pusėn. Mums, kaippo lietuviams, naujai atgimusiai tautai, neturėtų rūpėti kokie ten broliu su kitais ginčai; mes privalome visus, ant kiek galima, vienyti, vietoj sėjus neapykantą su panašiomis korespondencijomis.

Tad laukiu nuo p. J. Dagilio daugiau žinučių iš marijampoliečių gyvenimo — vis-gi yra tai mano gimtinis miestelis, iš kurio neseniai reikėjo man išvažiuoti. Varsava, A. Vaičiūnas, lapkr. 26 d. 1913 m.

Tėv. Myl. Dr-tės reikauose.

Iš šalies žiurint. Aplamai, mes negalime pasigirti tobulumu taip, kaip paveizdan, kitų kulturiškų tautų žmonės. Dirbame visuoemenėje, nes esame stačiai prisipirti. Bet kur yra prievarta, ten nėra malonumo. Tasai „iš bėdos“ darbas veda prie nenuseklumų, vaikiškumų ne tik šiaip draugijose, bet ir publicistikoje; mūsų raštija irgi tuó suvaržyta. Delto čia ir pasiryžau pabyloti apie Tėv. Myl. Dr-jos reikalus ir tulus „kreivus kelius“.

Pirmiausiai pakedensiu pirmutinko straipsnelį N 44 „V. L.“. Visos Centro viršininkų darbų litaniijos nekartosiu, — juk tai visiems suprantama, kad jie dirba. Reiškia, pildo jiems pavestas Draugijos pareigas. Puiku. Bet ten nusiskundžia, kad nariai, girdi, įmokėjo „po kapą centų“ ir reikalauja „dolarinių knygų“. Aš nuo savęs pridurčiau: ir turi teisę reikalauti. Pirmutinkų netatėjo mintin kad tas „dolarines“ knygias išleidžia tie „kapą centų“ įmokėjusieji nariai už savo „kapą centų“. Jei jų „kapą centų“ persveria dolari, tas irgi puiku. Užnot kalbėjus apie „kapą centų“ (mes tą atsakančiai suprantame, kiek įmokame); užnot rašinėti raminančius straipsnius ir moralizacijas, Centro Viršininkai turėtų pasirūpinti greitesniu „dolarinių“ knygų išleidimu. Ir dar patarčiau: jei tik randasi izde kapitalo, tai nereikia išmėtinėti nariams jų naramumą į „keistą reikalavimą“, bet kuodaugiausiai išleidinėti geros literatūros ir ją platinti. Pradėjo spausdinti J. Jonilo raštus; na, ir spaudina, bent du metus. Raštai gali ir nuplyšti dar spaustuvėje bebudami. Čia ir apsiėiškia Centro Valdybos nerangumas, „iš bėdos“ darbo dirbimas.

Centro Pirmininkas nusiskundžia, kad nariai nieko neveikia, — jie gludi rankas susidėję. Jis pateikęs net kelis sumanymus, bet nariai viską tyliai perleido pro savo ausis.

Jei turėtume kaltinti narius už

J. SEINIUS. KUPRELIS Apyaksa.

— Tai pradėkiva.
— Aš sakau, kad paimsiu du pagalvius, savo geresnius rubus, baltarubius ir daugiau nič-nieko, — sako Kazytė. — Tu gi gali viską palikti...
— Gal parduoti?
— O kam? Čionai ar sukrausi, ar padėsi pas ką. Nereikia, mat, nieko daryti, kad būtų aišku... Nieko niekam nesakyti ir nesikeresnoti su savo daiktai... Geriau dągi taip palikti. Nieko nedarius. Tu pasiimk tik tai brangesnius savo daiktus, gaidas, kningas kokias, ką. Užteks. Tenai prisigyvensiva. O Prusuose da geriau, sako, viskas... Reikia žiūrėti, kad būtų lengva kelionėje, kad paskum neprisiečių išmesti ko nereikalingo... Tai tu, surišęs imamus daiktus į ryšulį, žinai kur ateisi? — Balselis vis lygus, vienodas. Šneka atsargiai žodį po žodžio statydama. Kartais ko susigriebia.
— O kur?
— Ateisi karklynėlin, ča prie galo ežero; netoli nuo vieškelio. Ateik apie pačią dyvlyktą. Lig dienai kur jau nudumsiva! Tuoju ir aš tenai ateisiu. Tik tai, susimildamas, nesivėluok ir peranksti neik, kad neprisiečių laukti ilgai... Mus paimti ir nuvežti į stotį atvažiuos Išša. Aš pati jį sušnekėju.
— Visą padarysiu, kaip sakai, sesyte. Prisiglaudė ir mane labiau. Glosto delneliu veidą ir sako, taria kiekvieną žodelį vie taip-pat išlėto, apgalvodama.
— Tuos pinigus, kuriuos sakaisi turis atiduok man. Jiems bus geriau pas mane...
— Jiems ir pas mane bus gerai. Nesu-pelės mano kešenėje, — juokiuosi nieko ne-bodamas.
— Klausyk, — krupterėjo jos balsas. — bus daug geriau, jeigu jie bus pas mane. Tau pačiam bus geriau. Tai del tavęs aš sakau. Juk atmint, kad Jastrebov, kaip nors suostės apie mudviejų kelionę, gaili ateiti į tave ir atimti juos. Kas jam regis. Nieko nepadarysi, primuš, o atims. Tada ir išvažiuok, jeigu nori. Griausies, manęs nepaklausęs.
— Nieko, Kazyte, esu vyras, Jastrebovą da apgalėti galiu, — vis juokiuosi. — O jeigu jau jis toks milžinas, kad įstengs per mano grincios slenkstį peržengti, tai aš tai dienai išsinešiu kur kitur. Nebusiu namie. Galiu pernaktoti kur krumuose ilindęs. Nesuos jis mano pėdų, ne toks jau puikus skalikas.
Pasergėju, kad man taip baigiant, jos veideliai paraudo ir apie lūpas trukčioti pradėjo.
— Mudu dabar visviena, kaip pats su pačia, o vyrų pinigai paprastai moterų izde guli. Ir visados taip... O da jeigu kelionėje mudu kas užpultų, tai tuoju tave, ne mane kratytų, pas tave pinigų įšeskotų. Tai jeigu jie pas mane būtų, tai ir liktų.
— Aš manau, jog ir vagis žino, kad vyrų laiko savo pinigus moterų izde. Jie tokiu budu tave, ne mane kratytų, juokiau-si ir gana.
— Jie gi pamatyty, kad jauni esava, kad da nesusižiedavė...
— O kas jiems galvoj! Pamatyty, važiuoja vyriškis su moteriške, tai tur-but vyras su pačia. Vadinas jos kešenėje pinigai.
— Eik jau! Tu vien erzini mane. Matyt važiuoti negalvoji, — staiga aiškiai supyko.
Mačiau, jog visai nūtaginaiu ją savo juokavimu, bet man linksma buvo. Stengėsi ir ji kartkartėmis nusišypsoti, bet tik tai veidelis sukurtėdavo, o akyse buvo liudna ir griaudu. Rodėsi, kad ją baisiai kas slėgia-vargina; sunkus akmuo širdį užgulė.
— Kiek gi tau duoti? — nusileidau.
— Kad jau taip nenori, netiki manim, tai neduok. Nereikia man, tebuna pas tave...
— Aš noriu tau duoti, tik tai klausiu kiek?
— Kaip gi kiek? Gi visus.
— Ar nebus per daug?
— Tu vis juokauji. Nekenėčiu...
— Visai ne. Pusė tegul bus pas mane, o pusė pas tave.

— Tai jau geriau visus turėk pas save. Nenoriu...
— Tu nesupranti manęs, — negaliu nūstoti juokavęs. — Jei bus pusė pas mane, o pusė pas tave ir jei užpuolė vagis nuo mudviejų kurio atims, tai vis liks du šimtu.
— Nenoriu, nenoriu! Turėk visus.
— Tai jau visus atiduosi. Nėpyk, sesele.
Išėmiau iš skrynūtės, ataskaičiau ir padaviau.
— Ačiu tau, broleli, ačiu! Senai jau taip reikėjo, o tu vis mane erzini, — lyg pralinksmejo. Pinigus surišė skepetaitėn. Paslėpė.
— Tai dabar turiva po pusę. Lygiai po pusę.
— Kaip tai? — nusistebėjo.
— Gi pas mane keturi šimtai ir pas tave keturi.
— Mat koksai tu melagis, — pabarė.
— O tų nenorėsi nuo manęs atimti? — juokiuosi-klausiu.
— Gek gaila būtų, kad ir tie nežutų.
— Tet! Tegul sau žuva.
— Tegul sau... Tegul lieka... O už tuos ačiu!
— Kodėl tu man už juos „ačiu“ sakai? — nusimaniau valandėlei.
— Todėl, kad sunku buvo iškrapštyti.
— Visai nesunku, aš tik tai juokavau.
— Tai užtat, kad juokavai.
— Gal ir vėta?...
— Kur gi ne. Net supykti man prisiejo.
Aš, vos tik atvažiuos Skruzdynuosna, gavau nuo pono Šilinskio septynius šimtus rublių. Buvo tai tie pinigai, visas turtas mano tėvo, kuriuos jis man mirdamas paliko. Bet aš apie juos ligtolei nieko nežinojau. Jis paliko juos Šilinskiui, savo ponui kad tasai man atiduotų, kaip jau busiu suaugęs.
— Kad man jaunesniam būtų atidavę būtų būvę geriau, bučiau pasimokinęs, — nekarta su gailėsiu galvojau. — Dabar gi kas? Netaip jie man reikalingi...
— Tai žiūrėk. Olesi, rytoj apie dyvlyktą. Neužmiršk. Tu toksai, kad ir užmiršti gali. Gali da neatėiti. Tu keistas, labai keistas žmogelis. Netoks, kaip kiti. Ne vyras... Lėnas, nedrasus, lyg mergiotė kokias.
— Ar negerai tat?
— Žinoma, kad ne kaip...
— Kad aš negaliu būti kitokiu, negaliu būti, kaip kiti.
— Kad tu visai kitoks, visai. Ne vyras, ne berniokas.
— Ka padarysi, kad aš toks...
— Tai gi... taigi...
— Man šiandien va linksma, gera, tai aš, rodosi kažin ką padaryčiau.
— Ir nepadarytum.
— Visą augštin galvom apversčiau.
— Ne, broleli, neapverstumei. Tau tik taip regis, bet tu neapverstumei.
— Kažin... kažin... — pats paabejojau. Susimąsčiau.
— Apversčiau, sesyte! — sušukau.
— Ne, ne, broleli!
— Ar tai aš silpnas?
— Taip! — gailiai ir giliai atsiduso. Galvelę palenkė. Lyg kur toli, lyg kokion bedugnėn nugrimzdo.
Nusekiau tarytum ir aš paskui. Ir tą bedugnę pamačiau. Juoda-juoda. Vienam krašte ji, kitam aš stoviu. Kitas į kitą žiuriva. O po kojomis bedugnė. Ir man da linksmaiu pasidarė. Šokėiu regis per ją...
— Tai jau rytoj išvažiuosiva. Išbrisi-va iš šitos balos, — sako ji vis ten žiūrėdama. — Paliksiva savo pažįstamus, blogus ir gerus žmones. Blogi visi buvę, geras gal tik-tai vienas... Pamatysiva kitus kraštus. Ne-pažįstamus, neregėtus da... Gaila, gaila del-tog... — užbaigė tylom, nutęsdama. Į langą akeles nukreipė. Paskambink man prieš kelionę maršą. Smarkų ir linksmą tik tai.
— Ar jau eisi? Pabuk da truputėli, palauk, sesele! — nustvėriau jos ranką. — Aš noriu, kad tu šiandien ilgai-ilgai, begalo ilgai su manim pabutumėi. Man šiandien taip linksma, o tu išelsi, aš nuliusiu...
— Nuliusi... Bet tu nelidėk, linksmas buk.
— Negaliu be tavęs linksmas būti.
— Buk... Reikės būti... Nel... Jau aš einu.
— Da nors truputėli! Kelias minutėles! (T. b.)

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

(Tąsa.)
Kl. Ar tamsta susinešei su jais kaslink to ypatingo straipsnio?
Ats. Ne.
Kl. Ar tamsta inteikei jiems straipsni, idant jie atspausdintų jį savo laikraštyje, prašydamas, kad atšauktų tą paskelbimą?
Užprotestuota. Protestas paremta.
Kl. Ar tamsta atkreipė kokiuo nors budu jų domą į tą straipsni, kuris išspausdintas jų leidžiamame laikraštyje?
Užprotestuota.
Ats. Žodžiu.
Teismas klausia:
Kl. Su kuo apie tat kalbėjai?
Ats. Su p. Paukščiu.
Adv. Potter'is klausia:
Kl. Tame pasikalbėjime su p. Paukščiu, ar tamsta kalbėjaisi tik tai apie tą pagarsintą straipsni?
Teismas klausia:
Kl. Pasakyk tamsta, apie ką kalbėjote?
Ats. Aš paklausiau jo, kodėl jis mane juodina, kodėl jis mane šmeižia —
Užprotestuota.
Bagočius teisia: O p. Paukštis atsakė: „Tai mūsų laikraščio dalykas, ir mes, kaip jo laikraščio leidėjai, spausdiname žinias bei kitokius spaudos dalykus.“ Jisai numojo ranka ir aš nenorėjau prieš tai spirtiesi.
Kl. Tai visas judviejų pasikalbėjimas?
Ats. Taip.
P-as Potter'is klausia:
Kl. Kur tamsta su juo susitikai?
Ats. Su p. Paukščiu — aš paprastai su juo susitinku jo ofise.
Kl. Tamsta nori pasakyti, kad tėjai pas jį su tuo ypatingu reikalu?
Ats. Taip.
Kl. Kaip plačiai cirkuliacija, sulig tamstos žinia, tas laikraštis gal turėti.
Užprotestuota.
Protestas paremta. Išėmimas.
Kl. Ar tamsta turi bent kokią nuovoką, kaip plačiai išsiplatins po šį kraštą tasai laikraštis?
Užprotestuota.
Protestas paremta. Išėmimas.
„Cross-examination“ klausia p. Seoville:
Kl. Tamsta sakai, jog pats padarei tą vertimą, ar taip?
Ats. Taip, aš pats.
Kl. Kiek laiko bus, kaip tamsta tą straipsni vertei?
Ats. Apie savaitę po to kaip tasai laikraštis pasiekė mano ofisą.
Kl. Kada jis pasiekė tamstos ofisą?
Ats. Tasai laikraštis, man rodos, buvo atspausdintas —
Kl. Kada jis pasiekė tamstos ofisą?
Ats. Aš nebeatmenu tos dienos, kokioje jis išleidžiamas: paprastai pėnyčiomis — aš nebeatmenu tos dienos — bet aš žinau, kad jis išėina pėnyčiomis.
Kl. Kur yra tamstos ofisas?
Ats. Po No. 28 South Broadway, South Bostone.
Kl. Tai tamsta nepirkai jo nuo laikraščių pardavinėtojo?
Ats. Šitą egzempliorių pirkau nuo laikraščių pardavinėtojo, bet tą vertimą dariau iš to egzempliorio, kuris atėjo mano ofisan.
Kl. Bet tamsta nedarei to vertimo iš šito laikraščio, ar taip?
Ats. Ne iš šito egzemplioriaus.
Kl. Tai kaip tamsta padarei tą vertimą?
Ats. To ofiso žmonės atkreipė mano domą į tą straipsni ir aš paėmęs vieną vakarą tą laikraštį ir išvėčiau.
Kl. Tamsta turi ofisą Bostone?
Ats. Taip, aš turiu.
Kl. Koksai tas ofisas?
Ats. Aš esu laivakorėjų ir apsaugos (insurance) agentas bei redaktoriaus padėjėjas prie laikraščio, kuris leidžiamas toj pačioj vietoje.
Kl. Kiek žmonių tamsta turi savo ofise?
Užprotestuota prieš tai, kaip visiškai nekompetentišką, nesvarbų ir nepritaikomą klausimą.
Bagočius: Tamsta klaus, kiek žmonių dirba tame ofise?
Seoville: Taip.
Bagočius: Tamsta klaus apie mano darbininkus?
Kl. Aš noriu žinoti, kiek žmonių dirba tamstos ofise?
Ats. Prie manęs, mano ofise, dirba vienas žmogus.

Kl. Tai pas tamstą per visą laiką tedirbo tik vienas žmogus?
Ats. Taip.
Kl. Tai tamstos ofiso štabas, kuris atkreipė domą į tą straipsni, susidėjo iš vieno asmens?
Ats. Ne; to ofiso štabas susideda iš apie dvylikos ar keturiolikos žmonių, bet pas mane, tame pačiame kambaryje, dirba vienas asmuo.
Kl. Tamsta norėjai pasakyti, kad tamstos domą į tą straipsni atkreipė bendrai-darbininkai?
Ats. Taip, mano bendrai-darbininkai, kurie dirba prie to laikraščio, prie kurio aš esu redaktoriaus padėjėju ir užveizda (manager).
Kl. Tamsta taipgi praleidi dalį laiko teisių mokykloje (Law School)?
Ats. Ten praleidžiu daugiausia laiko.
Kl. Ar tamsta esi pilietis?
Ats. Taip.
Kl. Kuomet tamsta tapai Šuveniytų Valstijų piliečiu?
Ats. Keletą metų atgal.
Kl. Kiek jau bus metų?
Ats. Keturi ar penki metai.
Kl. Kur tamsta pastojai piliečiu?
Ats. Philadelphia miesto, Pennsylvaniajos valstijoje.
Kl. Kokiam teisme?
Ats. Šuveniytų Valstijų apskrificio (district) teisme, rytiniu Pennsylvaniajos apskrificio.
Kl. Su kokiuo tikslu tamsta padarei tą vertimą?
Ats. Su tuo tikslu, kad atkreipus teismų domą į tai, jog mane kriminališkai apšmeižė.
Užprotestuota prieš tai, kaip nesvarbų, nekompetentišką ir nepritaikomą klausimą.
Protestas paremtas.
Kl. Ar tamsta išėmi šitą „afidavit“?
Ats. Aš pasirašiau po juo.
Kl. Ar tamsta pagaminai jį?
Ats. Taip, aš pagaminau.
Kl. Tamsta vertei ir kitus dalykus iš lietuvių kalbos į anglų, ar taip?
Ats. Oh, taip.
Kl. Tamsta stengeisi, kaip galėdamas, padidinti to straipsniu reikšmę, kuri atkreipta prieš teismą?
Ats. Ne.
Kl. Tamsta versdamas tą straipsni kreipei savon pusėn?
Ats. Ne.
Kl. Gal tamsta peržiūrėtum tą vertimą ir pasakytum teismui, kurios vietos labiausia tamstą šmeižia?
P-as Potter'is: Aš protestuoju prieš tai, kaip nekompetentišką, nesvarbų ir nepritaikomą; nėra reikalo, idant jis nurodytų kokią ypatingą vietą; mes paduodame visą straipsni, kaip straipsni.
Protestas paremtas.
Kl. Ar ne tiesa, kad tamsta dirbai presbyterionų bažnyčiai, kaip tame straipsnyje pasakya?
Ats. Taip.
Kl. Tamsta neskaitai to kriminaliniu šmeižtu, ką?
Ats. Dirbti presbyterionų bažnyčiai ar kokiai kitai organizacijai neskaitau blogu.
Kl. Tamsta neskaitai to taip blogu?
Teismas:
Kl. Tamsta neskaitai blogu dirbti prie bažnyčios?
Ats. Ne.
P-as Seoville:
Kl. Tamsta nematai tame jokio prasižengimo?
Ats. Ne.
Kl. Ar tai tiesa, kad tamsta dirbai tai bažnyčiai?
Ats. Ne bažnyčiai, kaip bažnyčiai. Aš dirbau prie presbyterionų spaudos biuro ir „saabath“ mokyklos Philadelphia miesto, kaip kolportierius (kningų, laikraščių pardavinėtojas).
Kl. Tamsta liudijai tulose byloje?
Užprotestuota, jog neturi nieko bendro.
Protestas atmetas. Išėmimas.
Kl. Tamsta liudijai?
Ats. Aš esu liudyjęs daugelyje bylų.
Kl. Ar tamsta liudijai Ubartienės byloje prieš Baltimore ir Ohio geležinkelio kompaniją?
Ats. Taip.
Kl. Ar tamsta nesakei pradžioje tos bylos, kuri buvo vedama teisme, kad tamsta važiavai tuo traukiniu?
Ats. Taip.
Kl. Ar tamsta nesakei potam prisiekusiųjų teisme (Grand Jury), kad tamsta nevažiavai tuo traukiniu?
Užprotestuota prieš tai, kaip nesvarbų, nepritaikomą ir nekompetentišką.
Teismas: Tuo norima patirti apie jo tiesingumą.
Užprotestuota pasiremiant tuo, kad tai netinkamas budas tyrinėjimui skundėjo teisingumo.
Protestas atmetas. Išėmimas.
Ats. Aš liuosnoriai atkeliauju iš Pennsylvaniajos į New Yorką ir užginčinau pirmutinį savo liudijimą.

MĖSA IR TAIP TOLIAU...

Jo dantis beveik tokie, kaip ir žmogaus, ir dantų skaitlius toks pat; tik tai ilniai dantis orang-utango panėsi į didelius peilius, kaip pas draskančius žvėris, o kiti — didesni už žmogaus dantis. Žandai orang-utango tvirti, atsikišę, jie tai svarbiausias apsigimimo ginklas. Beždžionių žarnų surūdymas ir sudėjimas iš anatoniškos pusės toks pat yra kaip ir pas žmogų, taip jog išpovus du žarnų šmočiuku, vieną beždžionės, antrąją žmogaus ir padavus juos didžiausiam tų dalykų žinovui, net ir su mikroskopo pagalba negalimo jų atskirti. Tą patį reikia pasakyti ir apie žarnų apdangalą, plėvelę, latiniskai vadinamą **peritoneum**. O juk visi gerai žino, kad beždžionių maistas yra jauni lapai, medžių atžalos ir visoki vaisiai; retkarčiais valgo kiaušinius ir sliekus. O nors jos nelasvėję pas žmogų greitai prie mėsos pripranta ir paskui gan noriai ją ėda, vienok miškuose laisviai gyvendamos, jos nemėgsta ir nuo jos šalinas. Beždžionių augintojai patyrė, kad pripratusios prie mėsos beždžionės paliekta piktos ir suerzintos, tankiai vidurių ligas įgauna, kaip antai: pilvo, žarnų, plaučių, inkstų arba odos uždegimą, o kas pikčiausia — mėsa sutrumpina joms gyvenimą. Užtat dabar beždžionių augintojai niekad nebeduoda joms mėsos. Londone zoologiš. kame darže per ilgą laiką niekaip negalėjo užsiauginti nei orang-utango, nei gorillos; aiškino tai iš pradžių oro šaltumu, bet neužilgo pasirodė, kad ne oras, bet angliški roast-beef'ai buvo tam kalti ir nuo to laiko, kaip liovės mėsa šėrė, beždžionės pradėjo puikiai veistis.

Bet grįskim vėl prie žarnų ir skilvio anatomijos. Paliginamoji anatomija mus mokina, kad gyvulių — mėsaėdžių ganta apdovanojo didelėmis kepenomis (jaktomis) bet mažoms ir trumpoms žarnomis, ir atžagariai apsiėjo su gyvuliais vaisiaėdžiais. Mat mėsa greitai gęsta, labiausiai šilumoj: mėsos kėsniai, kurie nespėjo sutirpti skilvio ir žarnų syvuose, pradeda greitai puti ir darosi kenksmingi gazai ptomainais, leukomains etc. vadinami, kurie gali lengvai į kraują papulti ir jį užnuodyti. Apveidžingą gamtą apsaugojo mėsaėdžius žvėris nuo tų nelaimių ir ligų, duodama jiems 1) trumpas žarnas, idant nesutirpė mėsos kasneliai gėriaus laukan išeiti, o iš antros pusės 2) suteikdama jiems didelės jaknas, kurių užduotis yra naikinti pasidarėjusius kenksmingus gazus. Žmogus gi turi gan ilgą žarną ir mažas jaknas; nesutirpę gerai mėsa gan ilgai pasilieka žarnose ir pradeda puti, daugybė gazų, alkoholidų, pripildžius kepenas, persunkia ir kraują ir daros įvairių ligų priežastimi, o ypač dirksnių (nervų) sugedimo. Neseniai išrado kiekvienoj mėsoj esant nuodų toksinų, kurie sulig įvairios mėsos rūšies įvairiai vadinasi. Parvis daugias jų yra senoje žuvyje — ganidino, parvolino, o labiausiai etylendiamino. Žodžiu sakant, mes kas dieną daug suvalgydami mėsos, kuri tur savyje ne mažai nuodingų jėgų, užtersiama savo kraują ir dirksnius suerzina (Dujardin Beaumetz „Toxines“ Bulletin general de therapeutique). Medicina nežino nei vienos ligos iš vaisių valgymo kilstančios, bet priešingai išskaito didelę ligų eilę, kurių priežastimi yra mėsiki valgiai kaip šit: džiova, vėžys, karbunkulus, artritismas, žarnų, pilvo, jaknų ir inkstų ligos.

Mūsų valgis syvais sutirpintas pavirsta į pienelį, **chylų** vadinamą. „Naujesnieji fiziologai tyrinėjimai“ sako prof. Sylvester Graham'as savo veikalė „Lectures on the Sciences of Human Life“ išrodė, pienelio chylaus gyvybiškumą (vital constitution) prigulint nuo valgio kokybės, nors jo fiziška ir chemiška sąstata visados vienoda pasilieka. Ir taip, jei chylų išgautumėsi iš žmogaus vidurių ištyrus jo gyvybiškumą, patėmytumėsi mėsikišką chylų tikt per trumpą laiką tegalint gyvuoti, o po 2—3 dienų jau prasideda jamė daryties chemiškas procesas ir gesti. Tuo tarpu vaisių ir grūdų chylus gyvuoja per išsias savaites ir tik tai po ilgo laiko tokiu pat būdu pradeda puti.“ „Tas faktas aiškiai mums rodo, sako tas pat profesorius medega, kuri iš vaisių ir grūdų yra suteikiama, esant daug tvirtesnė ir gyvybiškesnė (more power of vital constitution) ir ne taip greitai gendant mūsų viduriuose“.

„Tais pat prirtas yra daiktas, kad mėsikiškų valgių kraujas, budamas indan įleistas, daug greičiau pradeda gesti, negu augalinių valgių kraujas. Jeigu du sveiku vyrų, vieno amžiaus, iš kurių viens dažniausiai mito mėsa, antrasis gi vien vaisiais ir daržovėmis, paliktų umai užmušti kaitroj, ir jei jų kūnai pasilikty ant saulės, tai kunas vegetarijono (nevalgančio mėsos) du arba tris sykius ilgiaus gulės ant saulės be jokios dvokos“. Taip tat sako prof. Graham'as.

Ir ištirkų, jei kas mums duoty sau išsirikinti seną arba naują apdarą, kiekvienas iš mūsų griebtus už naujojo. Mėsa yra tai medega apnešiotą, apvalkiotą. Gyvulus jau nemazai iš jos pasinaudojo ir ją gal buti auterė įvairiomis išmatomis, nes gyvybė apsirėškia toje nuolatinoj atmainoj sunandotos medegos. Nieko panašus nerandame javuose, vai-

siuose; yra tai sviega, pilna enrgijos jėga, kuri gali ilgai gyvuoti. 1884 m. gydytojų kongrese garsus anglų higienistas Alfred'as Carpenter'as statistiškai išrodė, kad mes suvalgome nuo 60—90% sergančių gyvulių; o žydai, kurie sau išsirenka geriausią mėsą, tik tai 40—60% teranda košerinės mėsos. Nėra tatau ko stebėtis, jei tokiam nenormaliam padėjime siaučia tarp mūsų daugybės ligų. Ir atžagariai, baisios mūsų krašto ligos yra nežinomos Naujoje Zelandijoje pas indusus, kurių tikyba draudžia užmušinėti gyvulius ir jų mėsa misti. Iš pradžių tai aiškino geru, sveiku oru, bet neužilgo pasirodė kitos priežasties buta. Vegetarijonių draugija Anglijoj statistiškai išrodė, kad vėžys ir džiova tuom labiausiai siaučia tarp žmonių, juo daugiau yra mėsos valgo. Žinomas chirurgas Verneuil'as patyrė, kad ypač nuo kiaušienos randasi vėžys. Todėl daug rečiau pas mus įgauna tą baisią ligą žydai, kuriems tikėjimas draudžia ją valgyti.

Žinoma, jog žmogui geriausiai tinka tie valgiai, kuriuose yra daugiausiai dalių žmogaus kūnui reikalingų; mažiaus-gi tinkami bus tokie, kuriuose yra mažai naudingų ir daug nenaudingų dalių, nes tos nenaudingos dalys tik be reikalo apsunkena vidurius, kadangi perėjusios per skilvį ir žarnas tampa išmestot laukan kaipo mėšlas. Kad spręsti, kokie valgiai labiausiai tinka žmogui, pirmučiausia reikia žinoti, kokios dalys yra reikalingiausios žmogaus kūnui, o paskui susėkti, kiek kokiame valgyje yra tų reikalingų dalių. Anot D-ro Pavyje ir D-ro Edw. Smitho, mūsų kunas reikalauja 4—5 (arba 1/3 sv.) uncijų azotinių baltymų ir 15—22 uncijų (arba 1—1 1/2 sv.) anglėvandžių, o tarp tų pastarųjų ant cukraus ir krakmolo išpuola 17—18 uncijų ty. 1 1/2 svoro.

Pažiūrėkime dabar, kiek tų dalykų yra paprastuose mūsų valgiuose. Mokslininkų patyrimai parodo, jog:

	vandens	baltymo	taukų	cukraus bei krakmolo
liesoj jautienoj yra	75%	22%	1%	—
kiaušinyje	73 „	14 „	11 „	—
piene	87 „	4 „	4 „	4 „
suryje	40 „	43 „	7 „	—
kvietiniame ragaišy	30 „	13 „	1 „	59 „
žirniuose	14 „	23 „	—	58 „
bulvėse	75 „	2 „	—	23 „

Čia tarp reikalingų kūnui dalių minime ir eukrų su krakmolu, nes žmogaus viduriuose krakmolas pavirsta į eukrų, o eukrus drange su taukais reikalingas yra šilumos ir spēkos-prilaikymui. Taigi matome, kad užvis reikalingiausių kūnui dalių eukraus ir krakmolo visiškai nerandame mėsikiuose valgiuose, o vietoje tų daugybę azotinių baltymų, kurių vos-tikt 1/3 svoro tesunaudojame.

Čia turiu taipgi pridurti, kad pieniški ir augaliniai valgiai daug mums priduoja enrgijos, fiziškų ir moralų spēkių. Prof. Bunge sako, kad tada mūsų raumenis labiau darbuojasi, kada į juos patenka mažiaus azotinių baltymų, o labai daug anglėvandžių ir vandendario, kurie mūsų raumenyse chemiškai jungdamies pavirsta į glikogeną. Claude'as Bernard'as patėmijo, kad žmogui darbuojanties glikogenas nyksta raumenyse. Dabartinuose laikuose tą patį patvirtino daugmas fiziologų. Todėl stipriaušėjį ir prie darbo patvarų naminiai gyvuliai, be kurių žmogus negali apsieiti yra visi zoleėdžiai. O istorija mums ludiija, kad senovėje, kada žmonės labai mažai arba ir visiškai mėsos nevalgė, buvo jie daug už mus tvirtesni ir narsesni. Pakol graikai ir romenai augaliniiais valgiais mito, garsas apie jų darbus skambėjo po visą pasaulį, ir daug didvyrių ir karžygių turėjo tarp savės. Ne mėsa mito spartiečiai, kada su didžiausiu pasišventimtu gynė Termopylių angštumą. Kurs iš mūsų stipruočių susilygins su senovės graikų atlėtais, kurie mito vien tikt miežių duona ir aliejum.

Hamalajai, Turkijos laivų darbininkai, yra mūsų gadyneį parvis tvirtiausi. Jie lengvai pakelia 600—800 angliškių svarų, o minta vien tik kukuružų duona, figomis, daktyliais ir kitais vaisiais. Teisingai Sir William Fairbairn'as vadina juos stipriausiais visoj Europoj žmonėmis (Conf. daktylišką tēzė: „De l'alimentation vegetal de l'homme“). Anglai darbininkai, kur labai mėgsta pusžalius beef-steakus, niekadus nesulygins su irlandiečiais, kurie bulbėmis minta. Ant galo, Lietuvos, Rusijos, Šveicijos, Danijos darbininkai, kur medegiskai skurdami, dažniausiai bulbėmis ir javais temaitinasi, yra gan tvirti ir prie darbo pakantūs. O tuo tarpu samoėdai, valgydami vien tik mėsa, yra tauta visiškai pakrykusi ir apgalėtina.

Daržovės ir vaisiai yra ne tik sveikieji, stipriausi, bet ir pigiausi valgiai. Nėra valgio brangesnio už mėsikišką. Grūdai, kuriais supename prielaidus, pakakty mums 10sykių ilgiaus, negu toji kiaušiena, kuri irgi yra labai nesveika ir pavojinga. Partirta yra Anglijoj, kad žemės sklypas reikalingas vieno jaucio išmaitinimui, gali javais pramaitinti 15 žmonių per tą patį laiką, arba kitaip sakant jautieną apsieina 15 sykių brangiau. 12 akrų reikalaujame norint mėsa maitinties, o mintant bulbėmis užtektumėme devynioliktos dalies akro, ty. 228 vege-

terijonai praminta ant to žemės sklypelio, kurio reikalauja vienas žmogus mėsaėdis!!!

Mėsos svaras Lietuvoj apsieina 16—20 kap., Vokietijoj 60—120 pfen., ir jos neuženka per dieną vienam žmogui, o nupirkus už tuos pinigus žirnių, arba išvirus košę visa šeimyna net porą dienų praminta. Taigi mėsa yra brangesnė už javus, augalus mažiausiai 5—8 sykius. „Is to išeina, sako prof. Foerster'is savo veikalė „Der Vegetarismus als Grundlage fuer neues Leben. Leipzig“, kad išsižadėdami mėsos mažiaus išleistumėsi pinigų, geriaus ir sveikiaus mistumėm. Užtat sunkioj mūsų gadyneį kiekvienam darbininkui vaisiai ir daržovės gali suteikti neprigulmybę, nes mažiaus išleidami ir nieko nekenkdami savo sveikatai, gali šį-tą sutaupti ir taip bedarbėje ne kentėti bado ir už buvio pagerinimą kovoti“.

Kai kurie užmėtinėja, buk išsižadėjus mėsos išpultų į tą vietą labai daug kitų valgių prikimšti pilvą; vaisiai girdi neesą taip sotūs, kaip mėsa. Taip klaidingai sanprotaudami, kai kurie pareidami ant augalinės diėtos, valgo iš pradžių perdaug, ištempia ir apsunkena pilvą ir sveikatą pažeidžia; o vietoj save kaltinti už savo ligą, pradeda rugoti ant augalų. Neišmintingas aimanavimas! Kaip jau augščiau parodžiau, augaluose yra visos dalys reikalingos mūsų kūnui ir dargi daugias negu mėsoj.

Dirstelėkim galop į žmogaus širdį ir tenai gilume jo jausmų atspėkim, prie ko jis labiaus linksta. Kada kraugeringi žvėris išalkę pamato savo auką, atgija: akis jų prašvinta ir užsidega, seilės gausiai teka per nasrus ant žemės, visas kunas susistato, susišiašia ir dreba. Laukia jis atsakančios valandos ir užpuls ant nelaimingos aukos. Pasirodo čionai prigimtas žvėries instinktas. Bet argi ir žmogus pamatęs stirną, briedį, arba jautį, turi tą patį gyvulišką instinktą. Ne, priešingai, džiaugsis gyvulio gražumu, jo vikrumu, norės prie jo prisirtinti ir paglostyti.

Bet koks-gi yra prigimtas žmogaus patraukimas? Nueikim vasarą į daržą. Matome įvairiais vaisiais apsunkintus medžius, pusrudoni obuoliai, žalios grūšaitės, slyvai, riešutai ir kiti, kurių vardus sunku išskaityti, trunkia mus prie savės ir tarsi puoton kviečia. Ne vienam pradeda čionai liežuvis burnoje tirpti, veidas prasiblaivo, o akis, it du žibintuvai, užsidega. Tame pačiame darže — miltinog bulbės, ropės, burokai, žirniai, pupos auga. Krutinė mūsų pradeda giliaus kvėpuoti, širdis labiaus tvaksėti, nes sveikas, tyras oras yra pilnas mielo kvapsnio, ir viskas meiliai išrodo. Bėgioja vaikučiai, skina vaisius, renka žiedus ir žaidžia. Žodžiu sakant, viskas ramu, meilu.

„Vat taip linksmina dušią, azū širdies tveria, Kad net, širdžiai apsalus, nekartą dumojai: Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojūj?!...“

Žmogus myli augalus, daržoves, nes tarp jų jis paliko sutvertas; rojūj buvo pirmoji jo buveinė. Ir atpenė, kas rupi vilkui, rainiui, ar gražus daržas ir sultingi vaisiai!!

Gyvuliai nenori ēsti, nei gerti, kas yra jiems kenksminga, ir vien prigimtu palinkimu vedami, atrenda sau paskirtą maistą. Vienas tikt žmogus yra taip nelaimingas, kad gali neklausyti gamtos balso, gerti ir valgyti kenksmingus gėralus ir valgius, kurie tikt jo gomurį erzina ir jo sveikatai kenkia.

Užtat žmogus yra labiau ligotas už gyvulį: gyvuliai gyvena santaikoj su gamtos įstatymais, žmogus juos labai tankiai mindžioja, bet rustinga gamta nepalieka be atkeršijimo.

Žmogus širdyje neapkenčia užmušinėjimo, kiek galėdamas nuo to saugojasi ir turi gyvulų pasigailėjimą. Kad gamta butų jam paskyrusi mėsa už valgį, mūsų motinos ir seseris noriai griebtus už peilio ir su pasigerėjimu varvintų karveliui kraują, arba vištai sprandą suktų. Paprašykim mūsų mergaičių, ypač su švelnesniais jausmais panikių, kad sava ranka vištą papjautų; greičiau ant visados mėsos išsižadės, negu tokį bjaurų daiktą apsiims: pats užmušimas yra jau priešingas augstesniais žmogaus prigimimui ir jo praklinesnius jausmus užgana. Parodykim nekaltam kudikiui vištą arba kitą kokį gyvulį ir pasisakykim jam pietums juos pjausia, karštos asaros pradės riedėti per skruostus ir verrkdamas prašys nedaryti galo. Gamtos balsas prabilsta tame žemiškajame angelėlyje, kurio jausmo gyvenimas dar nespėjo prislėgti ir užslopinti! Reikia priprasti nuo mažų dienų, idant galėti užmušinėti, ir prie ko žmogus nepripranta!! Vienok oroto jėgos ir dorišką tokio žmogaus pusė yra labai tamsi, juoda ir žema. Daug galėtumėme tame dalyke priversti lindnų tarp žmonių apsirėškim, bet pakaks priminus, kad anglų teisė draudžia visiems mėsiniškams buti prisiekusiais teisdariais visose žmogūdystės bylose.

Ypatinga dėmė, kuria atsižymi gyvuliai mėsaėdžiai, — tai jų nuoznumas, žvėriškumas. Patyrimas mums nurodo daugiausiai mėsikišką peną esant čia kal tą. Apalnkycim zoologiškąjį daržą, pažvelgkim į dramblių; didelis tai žvėris, bet ramus ir meilus. Priešingai, jei prisirtinsime prie liuto arba rainio

žėmėsim, jog tai žvėris labai neramus, suerzinti, kurie vis draskosi. Kodel toks didis tarp jų skirtumas?

Jei pikti ir neprieinami šunes bus šeriami augaliniiais valgiais — putra, miltais, bulbėmis, darosi tykus; ir vėl pradėk duoti žalią mėsa, o paversi jį į pavojingiausį žvėrį. Net rainis, kurs, kaip žinoma yra sunkiausiai prijaukinamas, jei negaudamas mėsos bus vien tik daržovėmis ir vaisiais maitinamas, darosi prieinamas ir be bėmės galėsime jį glostyti. Maskvoj vienas pirklys užaugino pas save du rainiū, kurie it katina, replinėjo po kambarius, bet užtat niekadus nebuvo ragavę mėsos. Bet ką kenkia mėsos valgymas žmogaus kūnui? Lordas Byronas manė mėsa erzinaanti ir ardanti žmogaus dirksnius, daranti jį piktu, priešginiu, nejautriu ir be pasigailėjimė. Dailininkas Fuselli norėdamas pažinti savo vaidintu vėję baises matymus, valgydavo žalią mėsa. Mat kaip galvos smagenis pažeidžiama!

Svarstant tuos naujesnius moksliskus patyrimus apie mėsos kenksmingą veiksmą mūsų organizmė, butinai kilsta klausimas: delko gi daugmas mūsų gydytojų pataria duoti ligitams mėsa? Ar gali daugybė gydytojų klysti ir mus klaidinti taip svarbiame dalyke? Į tai turime atsakyti, kad ne senai yra tiesa, kur daugias balsų, bet ten, kur daugias patyrimų ir įtikinančių išrodymų. Tamsioji visuomenė seka nuomonę, kurios laikosi dauguma, užmiršdama, kad mokslas — ne parlamentas, kur balsavimu dalykai sprendžiama. Historija mums ludiija, kad visos praklinesnės stumiančios žmonių pirmyn mintis, ne tik nebudavo šviesesnės visuomenės priimtos, bet dargi dažnai trukdomos ir persekiojamos. Neretai Mokslu Akademijos ir draugijos svarbiausiose dalykuose baisesi klysdavo, taip jog viens mokslininkas galėjo išsirtati: „les savant par brevet sont les ennemis nes de progres de la verite“, ty. patentuoti mokslavyriai yra prigimtais mokslu progreso priešais. Abejojančiam apie to išsireiškimo teisingumą vien tik patarčiau atskleisti kulturos ir žmonių plėtojimos istoriją ir ten keletą puslapių perskaityti. Bet antrą pusę vertus, ir mūsų gadyneį randasi daugybė gydytojų, kurie rimčiaus tyrinėdami žmogaus prigimimą, virsta karštais augalinio maisto pasekėjais.

Didesniuose miestuose tveriasi draugijos, pasirūžusios kovoti prieš mėsikišką diėtą. Kuone kiekvienoj kalboj yra išduodami laikrašciai, vegetarijoni organai, kurie stengiasi supažindinti visuomenę su savo naujesniais patyrimais. Kas kartą randame didesnį profesorių skaitlių, nolių naujosios diėtos apginėjų, kurie karštais žodžiais mokiniams įkvepia savasias idėjas. Graži tai ir šviesi ateitis yra pranašaujama vegetarizmui, bet taipogi dar ilga ir sunki kova. Teisybė stos čia į kovą su didžiausiu savo priešu — žmonių širdyse įsikerejusiu įpratimu, kurs kuotankiausiai apjankia žmogaus protą.

Baigdamas šį straipsnį, noriu dar atsakyti į vieną labai prasiplatinusį užmetimą: delko žmogus bė mėsos jaučiasi alkanu ir silpnu. Jeigu tas užmetimas kę nors reiktų, turėtumėm prisipažinti ir morfinos del kuno reikalingumą, nes ir morfinistai aimanuoja, buk be morfinos negali apseiti, esą be jos apsilpnintais ir alkanais, nors butų sočiausius pietus suvalge. Reikia atskirti paprotį nuo prigimto reikalo. Mėsa paliko daugumui paprotėj, o žinomu yra daiktu, kad nepatenkinę savo įpratimų jaučiame silpnumą ir nesmagumą. Panašų silpnumą patyria savyje pyptininkai ir girtuokliai. Argi iš to turime sanprotauti apie taboko ir degtinės reikalingumą. Anaipolt, užduotis mūsų yra pergalėti ir išrauti piktus ir kenksmingus papročius.

Turiu čia dar pridurti apie kaikuriuos šių išrodinėjimų silpnumus: negalima trumpais žodžiais giliai ir išsemanciai išdėstyti dalyko, apie kurį išpultų visą tomą prirašyti. Kaikuriuos pusės palytėtos paviršutiniai, o apie kitas nei nebuvo minėta kaip antai: apie vaisius ir augalus iš atžvilgio į žmogaus evoliuciją. Taipogi nebuvo nei žodžio tarta apie istoriškąjį vegetarizmo plėtojimosi, kaipo moksliskos sistemos. Napaliečiau taipogi nei daugybės kitų užmetinėjimų. Neslepiu čia didžio vegetarijoniams prielankumo, bet nenoriu buti vienpusišku ir kraštutiniu: nestygauju kiekvieną mėsos kasnį jau esant nuodais, bet sakau: **mes perdaug jos valgome ir taę yra mūsų ligų ir nelaimių priežastimi**. Man ding, valgydami mėsos mažias, arba ir visiškai jos išsižadėdami, butumėm sveikesni, vikresni ir prie darbo paslankesni. (Is „Draugijos“)

MOTINAI!

Kada jau saulelė užtems,
Kada sujudės visos žemės,
Ir dangus trenksmu atsivers,
Ir tada neužmiršiu aš tavęs.

Jų tylėjimą ir draugijos reikalais nesizingėdavimą, tai pirmiau pažvelgime, kas tie nariai yra, įsigilinkim į jų supratimą, o tada jau galėsime primesti jiems ir apsilėidimą bei pavadinti „Molio Motiejais“.

Aplamai, Tėv. Myl. Draugijos nariai — dauguma sunkiai dirbantieji žmonės. Sunku geležies bei kasyklų darbininkai, parėjusiam iš darbo, nuvargusiam, imti plunksną į ranką ir rašyti straipsnius. Daigi tuli nei rašyti nemoka. Beveik visai negalima reikalauti iš narių intelektuališko veikimo. Turime kol-kas pasikakinti jų prigulėjimu šion Draugijon ir užjautimu.

Toliau, pirminkas kalba, bukturime surasti milžiną (intelektualiską), kad ir Balučio ypatoj, kuris iškelty Draugiją augintyn, kaip lapą. Kad vnums, o ypač mums, reikia dvasios milžinų, stipros valios ir tvirto budo žmonių, apie tai dviejų nuomonų negali buti. Bet sakyti, kad vien tie milžinai nuveikia stambius darbus, be minios pritarimo, visai nepritinka. Reikia juk suprasti minios psichologiją bei numanyti ką draugijos viršininkai turi dirbti. Reikia dirbti ne „iš bėdos“, bet iš paties ir širdies. Juk pas mus darbo begalės.

Šaltai kalbant ir tiesiog pasakius, Pirminko straipsnis „Tyla byla — jaučio stovi“ yra visai nevykęs, neiškus. Tokios kiltos organizacijos Pirminkui priderėtų plačiau, netik Draugijos mieuris, bet ir narių psichologiją, permatyti.

Prie „Apie naujus raštus“. — Ištikrųjų su žingeidumu laukiam Tėv. Myl. Dr. ypo literatūros komiteto sprendimo apie naujų raštų leidimą. Štai jis ir pasirodo N 46 „V. L.“. Ten pasakyta, kad TMD. pažmus išleidimui Kristijono Donelaičio raštus ir kun. A. Strazdelio. Tik gėrėties reiktų tuo puikm užnamymu išleisti tokių stambių literatū veikalus. Tačiau pažvelgus p. M. Piaseckaitės-Šlapelienės knygyno katalogo priedą, kita mislis užėina. Kristijono Donelaičio raštus sutaisė p. J. Šlapelis ir juos leidžia (o gal jau išleido) Vilniuje. Čia mato me tą patį darbą. Kas jau yra išleista, tam nera reikalo eikvoti pinigų; energiją ir antru atvejū leisti. Juk randa si rašytojų, kurie nori, kad tik kas apsiimty jų raštus išleisti. Taigi leis kime tokius raštus, kurie da nera išleisti. Šiuo savo darbu tikrai platinsime literatūrą ir apšvietą. Jeigu, pagal literatūros komiteto sprendimą, išleisime tuos raštus, kurie jau yra leidžiami bei išleisti, tai tik veltui išmesime Draugijos narių pinigų ir apskelbsime Lietuvos ledėjams lenktynes. Saugokimės bergėdžio darbo! Apie kun. A. Strazdelio raštus nieko nesakau. Galime juos išleisti.

Reikia prabilti ir apie TMD. išleistų knygų platinimą. Man matos, kad turime garsinti knygąs tulose laikraščiuose. Kas nors pasakys, kad is to nera pelno, tik nauju darbu apsiunkysime: Turin atremti, kad TMD. ne taip žiri į pelną, kaip į apšvietą. Starbiusis Draugijos principas — apšvietos platinimas. Čia ir negali buti klausimo apie pasipinigavimą, tik galime pasiteirauti, ar apsimokės toki paskelbimai. Aš gi neabejoju. Man matos, kad apsimokės. Turime išleistas knygąs, bet joms lemta dulkėti ir pelti. K. atyrimo žinau, kad tuli TMD. nariai visai nežino, kur yra sukrautos Draugijos knygos ir pas ką reikia kreipties. Dabar, žiemos laiku, matai butiną reikalą paskelbti laikraščiuose

TMD. išleistas kningas.

Toliau, turi buti sutaisytas Draugijos išleistų knygų katalogas ir išsiuntinėtas ne tik Draugijos nariams, bet ir šiaip žmonėms, bei agentams. Kataloge turi buti raginama pirkti TMD. išleistas kningas. (Tokį katalogą Brooklynu kuopa išleido. Bet ji juk negali išplatinti visur! Red.) Žodžiu „bizniškai“ Draugijos pusę reikia vesti „bizniškai“.

Jeigu beveik nieko neveikta viršminėto „biznio“ srityse, nepatinta žmonėse Draugijos išleisti raštai, galime spręsti, kad čia C. Valdybos nerangumas tą daro.

Suprantama, sunku tarpe lietuvių dirbti, nes pas mus apšvietos dirva labai dar neišdirbta. Gi darbininkai, vieton už darbo užmokesnio, paguodojimo, — gauna visokių papeikimus, išjuokimus, pasityčiojimus ir da kitokių mažmožių. Tačiau, nežiurint į visas kliūtis, taip turime darba dirbti, idant kiti mūsų veikimu gerėtųsi. Matydamas tulus mūsų organizacijos nenuoseklumus, čia ir išreiškiau savo nuomonę. Ypač geisčiau, kad susilaikytų nuo K. Donelaičio raštų išleidimo.

Z. Vitkauskas.

Prie senų ir naujų raštų, kuriuos TMD. leidžia.

Tėvyn. Myl. Dr. tē susitvėrusi yra plėtojimui mokslo, dailės ir škiepjimui mūsų šidyse tautiškos meilės. Kiti sakysit, kad ji tą ir atlieka. Iš dalies gal ir atlieka. Bet mažai.

TMD. užsiima išleidimu tokių raštų, kurie jau senai yra išleisti. Tai yra atkartojimas išleidžiant antru sykiu, idant TMD. gautų sau garbę; ji platina apšvietą to mis pačiomis seniaus išleistomis knygomis. Paimkim kad ir Dr. Kudirkos raštus. Be abejonės tai buvo labai didelis darbas tuos raštus išleisti. Bet daug tų raštų buvo atkartota. Pavedan, dvi didelės knygos dramų buvo pirmiaus išleista atskirais veikalais.

Dabar yra rengiamosi išleisti K. Duonelaičio raštai, kurie yra jau išleisti ir kiekvienas gali juos gaut. Na, tiek to; jeigu jau yra rengiama išleisti, lai ir bus išleisti paminėjimui 200 metų sukaktuvių nuo gimimo K. Duonelaičio, — kad tik jie butų tinkamai išleisti ir jo kalba butų tinkamai pataisyta sulyg šių dienų kalbis. (bet, kas ją pataisys? — vienas pataisyta sulyg šių dienų kalbos. tras, kalbos dailumo bejieškodamas, randa „barbarizmus“, ir juos išbrankinėdamas, prikaišo saviškių).

Negana, kad mūsų Draugija leidžia seniau išleistus, bet da blogiau, kad pavydi tų raštų, kurie TMD. labiau pridera išleisti, pav. kaip atsitiko su Mačio-Kėkšo raštais. Čia, žinoma, aš nesinau varžynių: tegul sau leidžia, kas nori, bile tik bus mūsų geresnieji raštai išleisti ir negulės žiurkėms ant edasio; bet TMD. labiau reiktų rūpintis išleidimu tų raštų, kurie mūsų visuomenei neprieinami.

Daug yra raštų, kurie mums reikalingi, o negalim visi prieiti. Pav. kaip tai gerai butų išleisti Miko Petrausko veikalus-operas. Visą pasaulį sujūdina linksniu bėn muzika: visi iš jos džiaugiasi, o ypač iš operos, kuri augščiau siame dailės laipsnyje stovi. Gerai, kad TMD. leidžia tuos raštus, kuriuos seimas nutarė, — seimo nutarimū negalima laužyt. Bet juk jie laužomi! Juk buvo tarta apie išleidimą Dr. Garmaus rašto „Motina“, ir buvo girdėtis, kad tas raštas esąs jau nuo autorians nupirktas. Bet dabar jau nieko apie tai negirdėt ir to vie-

ton yra rengiamosi išleisti apysakos, k. v. „Širdis“, apie kurią seimas nieko nera girdėjęs nei taręs. Ar gal yra raštų leidimui kokšai dar didesnis komitetas už seimą? Jeigu taip, tai reiktų Lit. Komitetui mest į šalį apysakas, o imties už didesnių dailės veikalų, k. v. operų.

Argi TMD. negalėtų išleisti nors vieną operą, kuri pagražintų lietuvių literatūrą ir tuo išleidimu galėtų naudotis ne tik lietuviai Amerikoje, bet ir Didžiojoje Lietuvoje, Prusuose ir kit. Mes skaitomės žengiančiais apšvietos pirmyn ir nenorime nuo kitų tautų atsilikti. Taigi, broliai, ir ruoškimės prie darbo praklirnavo ir naudingo. Zvilgtėkime į savo literatūrą ir rasime, kad mes savo kalboje neturime atspausdintos nė vienos operos, — jos guli parašytos žiurkėms esti. Žinoma, daugumas iš TMD. narių nepažįsta muzikos ir gal daugelis butų neužganėdinti leidimu operų. Bet atminkite, broliai, kad išleidami nors vieną operą didelį kėrtės akmenį padėsite mūsų dailės rumo pamatan. Kaip tai malonu bus iš laikraščių skaityti, kad ir mūsų Tėvynėje jau lošia operas, kurias atspausdina, jiems duosime progą naudotis. Taip mūsų dailė pakils, o su dailė ir apšvieta labiau platysis.

Aš čia daug nerašysiu, tik tai duodu inėsimą. Nežinau tik kaip mano inėsimas bus priimtas. Apie tai reiktų ir Lit. Komitetui ir apšvietiesiems nariams per organą pasitarti. Be abejonės tą sumanymą inkunijus, neapsieisime ir be aukų. Daugelis T. M. D. narių žinoma, nebus vienų operų leidimu užganėdinti, jų vertę priėmiamydamai, užtai reiktų prie jų leisti ir kitos knygos, kad visi užsiganėdintų. O kaip TMD ir SLA. kuopos rėmė leidimą Dr. Kudirkos raštų, taip ir prie operų aukomis prisidės.

Žirgvaikis.

Kaip save lavinti.

Daug yra budų žmogų mokinti, bet mažai yra budų žmogų pajam mokinties. Tai yra beveik tik vienas budas—reikia save prispausti ir paimiti į geležinę valią. Šitą nedaugelis tegali, nes mažai apsigimsta žmonių su stipria valia. Maža kas teatmena išmintingą priežodį: „kur valia, ten galia“.

Tečiau vėlesniais metais įjymus mokytojai arba pedagogai patyrė, kad ir silpnos valios žmonės augstai pakilo, jeigu tik nuosekliai bandė patis save lavinti. Palengvo žmogus iš silpnavalio palieka galingu, nes pasirodo, kad ir valia galima išauklėti. Patelngvo ir vanduo lašėdamas net uolas pravirbina.

Kaip reikia auklėti valią, kad žmogus net neturi valios save pergalvoti? Kaip reikia pačiam save lavinti, jei širdies mumis niekas nepakutena ir prie gerų darbų nepastumėja?

Tam tikslui yra keletas metodų, kurių vieną ar kitą žmogus vartodamas gali per ilgą visiškai permaintyti savo budą ir išauklėti savo valią. Vieną iš tų metodų mes savo draugams, TMD. nariams, labai nuodirdžiai patartumėm. Tai yra metodus Grenville Kleiser. Tiems, kurie vartoja angly kalbą, patartume nusipirkti juo labai gerą knygą: „How to Develop Self-Confidence“ (\$ 1.25). Tiems gi, kurie to negali, patartume atidžiai sekti žemiau sekančias trumputes ištraukas. Kiekvienas, ryto atsikėlis ir po kelis sykius perskaitęs dienaį paskirtą lekciją ir dienaį atsimidamas ją pakartojęs po keleto mėnesių pasijus save kitionišku žmo-

gumi, nes jo visi pasielgimai neuomaniai pradės į geresnį keisties.

Kleiser'io savęs lavinimui lekcijos yra paskirtos žėdnai dienai per istisą mėnesį. Mes gi paduosime tik po vieną lekciją ant savaitės ir patarsime draugams, ją iš laikraščio išskirpus, paklijuoti ant sklypučio storo popieriaus ir pasistatyti savo kambarėlyj prieš akis, kad visuomė inėjęs galėtų akimis užmesti ir prisiminti, kas tenai yra mums liepiama omenėn įsidėti. Kitą savaitę imti kitą lekciją, iki pereis visa eilė, ir tada vėl iš pradžios nuo pirmosios.

Pirma lekcija.

Rimtumas. — Šiandien aš vengsiu nuo erzinimo nervų ir bereikalingų kuno judėjimų; neįleisiu galvon tokių minčių, kuriuos aikvoja mano nervų spēkų. Aš mėginasiu inauklėti į save ramumą, rimtumą, nuolaidumą ir apgalvojimą.

Miklinimasi. — Tyliai atsiesėk ir padaryk taip, kad visi kuno sąnariai butų liuosi; išmesk iš galvos visas mintis, kurios klinudytų lekcijai, ir surink (sutuopk — sukoncentruok) visą savo nuovoką ir ant sekančių uždavinių: 1. Rimtumas duoda spēkų. 2. Rimtumas parodo tikslą. 3. Rimtumas padeda save suvaldyti. 4. Rimtumas užveda, ką gali nuveikti. 5. Rimtumas surankioja minčių pajiegą.

Išidėmėk sekantį:

Galingos valios žvaigždutė, Mano krutinėje iškilja; Tyl, rimta, nors mažutė, Didžiū milžinu praibla.

Longfellow.

Iš Irvinskio žodžingės.

gašavotis, v. = to fop. gaurai, n. = shaggs (gyva-plaukiai).

gauras (?), n. = „žmogus tur sau apdarą pataisyti iš žolių gauru“.

griežti, v. = gamble; play: „nuo išradimo kortų del griežtimu“.

guba, n. (guoba; vinkšpa) = elm.

ilginui, adv. = oblongly. išbalinti (audekla), v. = to bleach.

išdvasinti, v. = to cause a death.

išgainioti, v. = to chase out. iškrapai, adv. = obliquely.

išpildyti (išidėmėti), v. = to fill the miph.

išmitimas, n. = getting maintenance.

įstambiai (įspudingai), adv. = impressively.

įsiveikimas, n. = intensity: „jis viską daro su įsiveikimu“ (atsidėjęs, išsitempęs).

jaunaitis, n. = new moon. (T. b.)

- AUKOS TAUTOS NAMAMS. Newark, N. J. Lietuvių Mokslo Draugijos Narių Labdarų skaitij stojo: Dr. J. Kaškiančius 104.00 Zofija Kaškiančienė 104.00 Sieksniai žėmės: 624 — Jonutis Kaškiančius (1½ metų amžius) 10.50 625 — Scenos Myletojų Draugija 10.50 626 — „Ziburėlio“ Draugija 10.50 627 — Sv. Mykolo Draugija 10.50 628 ir 629 — Sv. Jurgio Dr. (ir \$4.00) 21.00 630 ir 631 — Kun. Pranas Jakšty (ir \$4.00) 21.00 632 — Sv. Juozapo Draugija 10.50 633 — Sv. Cecilijos choras 10.50 634 — Mykolas Akelis 10.50 635 — Kun. Andrius Daugis 10.50 636 — Liet. Demokratų Kliubas 10.50 637 — Antanas Radzevičius 10.50 638 — Andrius Žiugėda 10.50 639 — Tadas Kaškevičius 10.50 640 — Pranas Vėbra 10.50 641 — Nikodemas Stanulius 10.50 642 — Vincas Ambrozevičius 10.50 643 — Antanas Staknevičius 10.50 644 — Kazys Vaškevičius 10.50 645 — Anicetas Strazdas 10.50 646 — Petras Stanulius 10.50 647 — Jurgis Brazauskas 10.50 648 — Vincas Puodžiunas 10.50 649 — Jonas Strazdas 10.50 650 — Jurgis Žiugėda 10.50 651 — Fortunatas Musteika 10.50 652 — Stella Ambrozevičiūtė 10.50 Aukos: V. Urmonavičius 6.00 Po \$5.00 aukojo: Ig. Vaškevičius, Ant. Bartkus, J. Papartis, St. Pranas, viso 20.00 Po \$3.00 aukojo: J. Bujauskas, E. Lapėniūtė, — 6.00 Po \$2.00 aukojo: A. Dabkunas, A. Nykštaitis, J. Burdulis, P. Plikaitis, M. Truska, K. Augustauskas, J. Giebas, B. Stanulius, A. Pranienė, J. Daukšys, — 20.00 A. Vinikaitis 1.50 Po \$1.00 aukojo: J. Nevulis, A. Puodžiunas, K. Balčius, K. Jasaitis, M. Neveckas, J. Keršulis, J. Almonaitis, J. Pilintis, J. Šimaitis, A. Dankūša, J. Ogintas, J. Musvydas, A. Ulviečius, A. Stukša, J. Sudžius, O. Zvedrinskienė, A. Stanislovaitis, A. Krupavičius, P. Skeberdis, A. Daunoras, P. Petruolis, A. Meškunas, O. Arelionienė, J. Narbutas, A. Radzevičius, A. Masanikas, J. Bradunas, K. Salys, J. Steponavičius, D. Sopsis, V. Ambrozevičius, A. Viršienė, V. Daukšas, A. Kaminskas, F. Sėdys, V. Mačiulskas, M. Mačiulskienė, B. Vėbra, J. Budėnas, J. Meškunas, S. Venclovas, V. Silvestravicius, V. Truska, M. Ambrozevičius, S. A. Vanagas, K. Juškevičius, D. Kazakauskas, S. Milevas, A. Malakauskas, J. Kairys, A. Kučinskas, A. Kubilius, J. Jušinskas, J. Balius, A. Sakalauskas, A. Kaniušis, J. Lapėnas, P. Augustauskas, P. Jočys, S. Augustauskienė, A. Martušaitienė, J. Malakauskas, A. Martušaitis, J. Jokšas, P. Kuisis, E. Gariūniūtė, L. Andriuskevičiūtė, J. Juotautas, V. Kerauskūtė, V. Pranas, A. Pranienė, A. Zitkus, U. Žitkienė, M. Grubiūtė, N. Loveika, K. Tomkus, J. Linešius, A. Pempė, A. Verba, A. Radzevičius, J. Katilius, K. Kašėta, E. Bukoveckas, A. Laukžemis, A. Barkauskas, S. Barkauskas, K. Kasaitis, A. Pranas, viso 89.00 Smulkų aukų: Viso Newark'e, N. J. \$765.00 Pasaic ir Paterson, N. J. Sieksniai žėmės: 653 — Pijus Norkus 10.50 654 — Sv. Juozapo Draugija 10.50 655 ir 656 — Sv. Kazimiero Draugija, Paterson, N. J. 21.00 Aukos: Po \$5.00 aukojo: Juozas Kolyta, ir SLA. 47 kuopa, 10.00 Liet. Soc. Sąjungos 45 kuopa 3.50 Po \$2.00: V. Kolyta, Pijus Sakatauskas, — 4.00 Po \$1.00: Urs. Kolyčiūtė, Z. Šimkienė, V. Sakatauskas, A. Rėklys, S. Ančiukaitis, L. Tačionis, A. Varsakėvičius, Ar. Drobnis, St. Pauza, Fr. Sakatauskienė, — 10.00 Smulkų aukų — 4.25 Viso Pasaic'e, N. J. \$73.75 Bridgeport, Conn. 657 — Kun. Mat. Pankauskas (pažadėjo dar \$89.50 iki balandžio mėn. 1914 m.) 10.50 Jonas Šiaučiuonas 5.00 Ona Kučinskūtė 2.00 Po \$1.00 aukojo: Pasakevičius, Ramanauskas, J. Stumbrys, P. Bielinkevičius, P. Damašis, Andriulaitis, P. Svirskis, J. Kraunskas, J. Kilkaitis, P. Milleris, J. Kurmauskas, P. D. Milleris, J. Šimkunas, J. Gerulaitis, J. Girdauskas, J. Sagevičius, J. Dulbis, J. Kraunskas, Baltrušytė, E. Kušinskiūtė, Blažytė, Em. Kalainiūtė, Marčiūkiūtė, T. Benesūtė, Raškytė, Bujauskiūtė, — 27.00 Smulkų aukų — 16.10 Viso Bridgeport, Conn. \$60.60 Maspeth, N. Y. Lietuvių Mokslo Draugijos Narių Labdarų skaitij stojo vietos klebon. Kun. Nikodemas Petkus 104.00 Sieksniai žėmės: 658 — Kun. Nik. Petkus (ir 50c.) 10.50 659 — Juozas Bernatavičius 10.50 660 — Povilas Kulis 10.50 661 — Kazys Lizunas 10.50 662 — Julius Karsokas 10.50 663 — Antanas Navickas 10.50 Aukos: Po \$2.00 aukojo: M. Kleiza, T. Veževičaitė, — 4.00 Po \$1.00: A. Lukoševičius, K. Mogenis, A. Navickas, Bt. Minatas, P. Jogėlis, A. Kiveris, J. Razminas, P. Urbėlis, P. Povilonis, V. Palaičionis, S. Kleizienė, — 11.00 Smulkų aukų: Viso Maspeth'e, N. Y. \$187.40 Central Brooklyn, N. Y. Sieksniai žėmės: 664 — Jonas Kulikauskas 10.50 665 — Jonas Laučiškis 10.50 666 — Kazys Bundonis 10.50 667 — Pranas Andruskevičius 10.50 668 — Antanas Andrejuskas 10.50 669 — Kun. Antanas Kodis 10.50 Aukos: Po \$1.00 aukojo: P. Srubas, K. Kairys, J. Kvaitunas, K. Pipiras, P. Kalakauskas, P. Mikeikis, V. Budinaitis, Osv. Laučiškis, Br. Močekėvičia, J. Rakšius, J. Adamavičia, K. Vencas, J. Petrulis, V. Kulbokas, A. Kubilevičienė, Jackus Maternis, K. Reividas, J. Filipaitis, J. Bandonis, M. Akstinas, P. Stitilis, J. Dambrauskūtė, — 22.00 Smulkų aukų 4.77 Viso C. Brooklyn'e, N. Y. \$89.77 Mc. Kees Rocks, Pa. (prisijusta) 670 ir 671 — Sv. Vincento Dr. 21.00 Sutranks: Ikišiol paskelbta 17,475.59 Sraukota: Stamford, Conn. 31.50 Orchard Lake, Mich. 10.50 Spring Valley, Ill. 115.00 Rockford, Ill. 21.00 Chicago, Ill. 58.00 Elizabeth, N. J. 293.00 Bayonne, N. J. 74.60 New York, N. Y. 172.45 Cliffside, N. J. 78.35 Newark, N. J. 765.00 Passaic ir Paterson, N. J. 73.75 Bridgeport, Conn. 60.60 Maspeth, N. Y. 187.40 C. Brooklyn, N. Y. 89.77 Mc Kees Rocks, Pa. 21.00 Viso labo \$19,527.51 Brooklyn, N. Y., 26 d. spalij, 1913. Nariai Labdarai: Kunigas Vincas Varnagiris, Brooklyn'o Aniuolų Karalienės parapijos klebonas, \$500.00 Andrius Martusevičius (Martus) \$100.00 Simano Daukanto Dram. D-ja \$100.50 Blaivinknių Draugija, moterų auka \$100.20 Kazys ir Elena Brusokai, iš Maspeth, N. Y. \$100.00 Sieksniai žėmės: 670, 671, 672 ir 673 — Vyturėlio Dramos Draugija 41.00 674, 675 ir 676 — Brooklyn'o Lietuvių Kliubas (ir 50c.) 31.50 677 ir 678 — SLRKA. 42 kuopa 21.00 679 — Brooklyn'o Lietuvių Konservatorijos mokiniai (ir \$2.50) 10.50 680 — SLA. 213 kuopa 10.50 681 — SLA. 38 kuopa 10.50 682 — SLA. 83 kuopa 10.50 683 — M. J. Vinikaitis 10.50 684 — Scenos Myletojų choras 10.50 687 — Brooklyn'o Lietuvių Bizniečių Draugija 10.50 685 — Williamsburgo Dainininkų Choras 10.50 686 — J. O. Sirvydas (ir 50c.) 10.50 687 — Rafolas Pacevičius (ir \$1.50) 10.50 688 — Karalienės Aniuolų Parapijos mokykla 10.50 689 — Fr. Povilonis 10.50 690 — Ant. T. Račiūnas 10.50 691 — Mikas Petrauskas 10.50 692 — Elz. Bučinskienė 10.50 693 — Petras Draugelis 10.50 697 — Liet. Gymnastikos Kliubas 10.50 698 — SLRKA. 56 kuopa 10.50 699 — Sventakuprij Partijos 1 kuopa (ir už 5 colius — 54c.) 10.50 700 — Konst. Lapinskas 10.50 701 — Mik. Kulevas 10.50 702 — Antanas Dworzeckis 10.50 703 — Kazys Brazys 10.50 704 — Juozas Simonis 10.50 705,706 ir 707 — Jurgis Matulevičius (ir \$3.50) 31.00 Aukos: Drė Aldona Šliupitė Jankauskienė 25.00 Už p. J. Matulevičius padovanotą mašiną (ir 3 sieksn. žėm.) 21.75 Andr. Kairiukštis (už pusę sieksnio žėmės) 5.25 Po \$5.00 aukojo: J. Grebliunas, „Garso“ duonos keptuvė, Jul. Banilius, Veronika Radavičienė (iš Baltimore, Md.), — 20.00 Po \$4.00 aukojo: Marijona Urboniūtė, kun. J. Raštutis iš Jersey City, N. J. — 8.00 Jurgis Matulevičius (ir 3 sieksn. žėm.) 3.50 Po \$3.00 aukojo: Juozas Navickas, Petras Lukoševičius, Kaz. Krusinskas, Juozas Giebas, — 12.00 Brooklyn'o Lietuvių Konservatorijos mokiniai (ir 1 sieksn. žėm.) 2.50 Po \$2.00 aukojo: V. Vaitkus, J. Bendiek, A. Rinkevičius, Kaz. Žudžius, P. Merkevičienė, Magd. Strimaitienė, P. Narvydas, J. Gedminas, V. M. Kraunskas, Fr. Ramanauskas, Petras Galinis, Pius Olekas, Boguslavas Rimkus, Agota Geibienė, Juozas Blažaitis, 30.00 Rafolas Pacevičius (ir 1 sieksn. žėmės) 1.50 A. B. C. 1.20 Po \$1.00 aukojo: Aug. Vistartas, Jurgis Garšva, P. Sėrtvytis, T. Gudinas, J. Šimaitis, J. Tuskas, J. Bajoras, Pr. Bajoras, A. Laučius, A. Vaičiūniūtė, N. N. M. Klimas, Izabelė Rukšėtienė, P. Mileikis, M. Šimkevičius, Juozas Garšva, Iz. Markevičia, V. Sibunskas, Elz. Miniatienė, Jonas Girnius, K. Sobliekas, V. Vaičiulevičia, El. Vaičiulevičiūtė, Kat. Vaičiubvičienė, Vl. Ječis, J. Žemaitis, X. X., J. Matuhonis, M. Kregždžiūtė, J. Rugsys, Ant. Vaitukaitis, U. Mikulekienė, U. Čižauskienė, Alb. Mikalauskienė, St. Urbansavičius, P. Klimauskas, P. Vizbars, Ad. Norvelis, A. Krikščionas, J. Dambrauskas, J. Jasinas, Ant. Ramanauskas, P. Vaitiekūnas, V. Jankevičia, Kasp. Kraujelis, M. Toluba, M. Brusevičiūtė, Konet. Vanagenė, Vikt. Kaulpelitė, Konst. Kikšionitė, J. Ambrozevičius, L. Tiknius, Jadv. Tikniūtė, J. M. Danielius, Fr. Maculevičius, P. Tamošauskienė, Fr. Bagdonas, K. Pupkis, J. Volškis, K. Jovaiša, Agota Gutautienė, J. Kripaitis, J. Batiška, P. Vitkus, Zuzana Norvaišitė, Vinc. Tomelis, A. Motuzas, Ant. Ramanauskas, J. Balunis, J. Volškis, M. Pužinauskas, M. Krasniuskas, Rozalija Būtkiūtė, Ad. Vaicekuskas, Kaz. Bandonis, L. Kazimūnas, J. Makinauskas, Ben. Sabas, J. Liūgnagaris, O. Jurnevičiūtė, J. Tilvikaitis, J. Jablonskienė, J. Globis, L. Lindvika Šliupitė, Ad. Ginkus, J. Kulikauskas, Pr. Lavaitis, V. Vainadas, Vincas Taleičis, Ant. Aponavičius, Ona Masulis, Z. Z., J. Faltinaitis, Biruta Bernotas, K. Rukšėlis, Ona Karalaitė, Baltrus Masonis, S. Počimas, M. Varnieckis, Kaz. Gabulys, V. Bendaravičius, Ona Bendaravičienė, Ig. Bundonis, Marė Žemaitiūtė, J. Cemerka, Ol-

gerdas Bernotas, P. Kisielius, Agota Raudonaitienė, John Vondér, Julė Malskienė, Br. Minderis, Petras Struolis, Pijus Inca, Juozas Kraučeliūnas, viso \$115.00

Sventakuprių Partijos 1 kuopa (ir 1 sieksn. žem.) .54

Po 50c. (ir po 1 sieksn. žem.): J. O. Širvydas, Brooklyno Lietuvių Klubas, 1.00

Smulkių aukų — 83.70

Viso Brooklyne (Williamsburg'e), N. Y. — \$1,619.96

New Philadelphia, Pa., 27 d. lapkr. Kun. Vaclavas Vincas Matulaitis \$52.00

Sieksniai žemės:

708 — sv. Kazimiero Kareivių Dr. 10.50

709 — Andrius Augstakalnis 10.50

710 — A. Misiukevičius ir J. Akevičius 10.50

711 — Juozas Bendoraitis 10.50

712 — Stasys Bulota 10.50

713 — Antanas Gudaitis 10.50

714 — Mat. Dervinis 10.50

Aukos: Po \$1.00 auko: Ant. Augstakalnis (7 metų vaikas), Juozas Pilius, Marcelis Pilonienė, Jieva Knizienė, Edward Doyl (anglis), J. Šipaila, J. Sakalauskas, Olesė Bulotienė, J. Lietuvninkas, M. Dervinis, J. Kisieliauskas, J. Dobilas, J. Savickas, A. Jakaitis, — 14.00

Vincas Vasiliauskas 2.00

K. Grigaliūnas 5.00

Smulkių aukų 3.20

Viso New Philadelphiajioj, Pa. \$149.70

Tamaqua, Pa.

Į Liet. Mokslo Draugijos Narių Labdarių skaitlių įstojo Tamaqua ir Coal Dale, Pa. klebonas kun. Petras Gudaitis 131.60

715 — Pirkto sieksnį žem. Petron. Zamojska 10.50

Aukos: J. Užpilis 4.00

Po 3.00 auko: J. Želionis ir J. Venckevičius 6.00

A. Venckevičius 2.00

Po \$1.00 auko: J. Valantinas, A. Leščinskas, J. Maslauskas, P. Čičulka, T. Vilkaitis, P. Stankevičius, E. Vasiliauskienė, M. Venckevičienė, V. Barčiukienė, M. Andriukaitis, J. Žitkus, A. Babarskiūtė, J. Sejaviciūtė, V. Sejaviciūtė, M. Sejaviciūtė, J. Vislauskas, L. Navickas, K. Grabauskas, V. Bartnickas, Katrė Cerniauskienė, S. Maliauskas 21.00

Smulkių aukų — 8.00

Viso Tamaquoj, Pa. — \$183.10

Plymouth, Pa. (prisiūsta)

Sieksniai žemės:

739 ir 740 — Lietuvos Sunų Dr. ja-SLA. 5 kuopa 21.00

Schenectady, N. Y. (19 IX).

Z. Laureckis 3.00

Ad. Daninas 2.50

Po \$2.00: St. Daugėla, V. Jasiūnionis, J. Gedminas, P. Vitkauskas, Pr. Bludskakis, D. Gudziuskas, A. Kaspernas, 14.00

Po \$1.00: P. Pagojus, A. Babliauskas, A. Kairys, J. Matulis, Br. Motiejūnas, J. Janusaitis, Z. Servaitis, P. Rimkus, L. Stalerūnas, St. Ancevičius, M. Burkauskas, T. Bėgūnas, P. Vincius, J. Čepauskas, St. Jomans, J. Bagdonas, T. Šlušinskas, B. Serva, V. Savickis, A. Niuneva, J. Daugėla, 21.00

Smulkių aukų — 8.40

Viso Schenectady, N. Y. — \$48.90

Coal Dale, Pa.

Po \$1.00 auko: J. Mikalauskas, V. Gelaišis, A. Jakubauskas, V. Čiplijauskas, O. Vaickeliūniūtė, O. Kvitalaičiūtė, 6.00

J. Skinkio aukso šlubų dieną surinkta: Kun. P. Gudaitis, Kaz. Skinkys, A. Vilkaitis, Juoz. Skinkys, S. Ambrasas, A. Zaldarys, — 6.00

Po 50c.: M. Jonikis, A. Sabačius, J. Urbonas, 1.50

Smulkių aukų — 2.40

Minersville, Pa.

Į L. M. Dr. Jos Narių Labdarių skaitlių įstojo vietos klebonas kun. Jonas Dumčius, 104.60

Sieksniai žemės:

716 — Vincas Lukoševičius 10.50

717 — Agota Žieviūtė 10.50

718 — Simano Daukanto Dr. ja 10.50

719 — Jonas Mikutavičius 10.50

720 — sv. Jurgio Draugija 10.50

K. Vasiliauskas 3.00

Po \$3.00: A. Beliavičius ir A. Sodelvičius 6.00

Po \$1.00: M. Laninskis, Marė S. J. A. Lazarevičius, A. Vaitkevičius, A. Žurauskienė, M. Lukšaitienė, J. Smadžiūnas, M. Vaitčiūnė, A. Mikutavičienė, M. Samuolis, J. Smolenskis, J. Kaulis, A. Viočekis, J. Slavickas, J. Šaparnis, Ig. Staknevičius, A. Penkinas, J. Grabauskas, J. Šmerauskas, P. Raganuskas, J. Valatkevičius, V. Grūstas, A. Bartkus, K. Lelus, P. Butkevičius, P. Stankevičius, A. Paulauskas, J. Kliušinskas, A. Bucevičius, — 28.00

Smulkių aukų — 13.00

Viso Minersville'je, Pa., \$206.00

Mahanoy City, Pa.

Sieksniai žemės:

721 — Kun. Pr. Augustaitis 10.50

722 — Kun. Juozas Kutas 10.50

723 — V. D. Bečkauskas (ir 50c.) 10.50

724 — Ig. Maciejūnas 10.50

725 — V. Lapinskas 10.50

Ant. Daniševičius 5.00

Po \$3.00: A. Beliavičius ir A. Sodelvičius 6.00

Po \$1.00: M. Laninskis, Marė Kaa, P. Baronas, J. Vitkunas, M. Geležėlė, V. Maculevičius, P. Jankeša, V. Pangonienė, M. Bendinskienė, M. Kubertavičienė, P. Kubertavičius, A. Bartuška, V. Jusaitis, — 13.00

Smulkių aukų — 6.45

Viso Mahanoy City, Pa., — \$82.96

Per „Lietuvos“ redakciją

18 Humboldt County, Cal.

Po \$5.00 auko: P. Krasauskas, V. S. Jovaišas, V. Grumauskas, Kaz.

Daukas, P. J. Pažemecas, P. V. Zalpis. \$2.00 auko — V. Batvinis. Po \$1.00 auko: V. Gudinauskas, J. Gudinauskas. Po 25c. auko: V. Stralkauskas ir D. Stanis, viso — \$34.50

Serno Muzikal. Fondas 250.00

Nuo Portland'o, Ore. lietuvių, per D. J. Puišį 105.95

A. Coniff iš Buffalo, N. Y. 5.00

B. Vaickus, Racine, Wis. 2.00

SLA. 36 kp., Chicago, Ill. 10.50

Tėv. Myl. Dr. ja iš Chicago, Ill. už 1 sieksnį žemės (10.50) ir jos apvaikšiojime suaukota \$14.45, viso 24.95

Liet. Sunų Dr. Painsdale, Mich. 10.50

18 Amsterdam, N. Y.:

1. sv. Kazimiero dr-stė \$104.00

2. sv. Juozapo dr-stė 100.00

3. sv. Jurgio dr-stė 100.00

4. Marijos Dukterų dr-stė 100.00

5. sv. Antano dr-stė 52.50

6. Pranas ir Agota Slavekiai (iš Pašakarių, Akmens par., Kauno gub.) už sieksnį žemės \$10.50

Viso iš Amsterdamo \$467.00

18 Springfield, Ill.

sv. Juozapo dr-stė (per P. Zemaityj), už du sieksnių žemės \$21.00

18 Kensington, Ill.

Antanas Maslauskas \$2.00; Juozas Sutra 50c.; Juozapas Šamas (iš Harvey) 25c.

Viso gauta per Mot. Blaizgį \$2.75

Viso \$943.15

Per „Vienybės Lietuvninkų“ Red:

726 — sieksnis žem.: sv. Antano iš Padvos draugija, Hudson, N. Y. 10.50

J. Šliškų šeimyna, Baldwinville, Mass. — 2.00

Per „Kataliko“ Redakciją:

Sieksniai žemės:

727 — TMD. 61 kp., Dayton, O. 10.50

728 — Tam. Skackauskas, Dayton, Ohio, 10.50

Daytono, Ohio, lietuvių surinktos aukos:

\$5.00 auko: P. Dombrauskas 5.00

Po \$2.00 auko: Jonas Povilaitis, ir V. Povilaitis, — 4.00

Po \$1.00 auko: J. Skačauskas, J. Plungis, J. Vainikas, J. Motuza, J. Gailiūnas, T. Rimkus, A. Gedraitis, V. Keičiūnas, Ant. Mockevičiūtė, J. Samolis, M. Sanavaitis, J. Bačėnas ir K. Juknevičius, — 13.00

Po 50c. auko: F. Butkus, J. Neveirauskas, J. Zudrickas, P. Petkevičius, A. Sakalauskas, J. Kavaliauskas, J. Obilienis, Ig. Mikalauskas, J. Karalius, F. Savickas, A. Gudelis, J. Naudžiūnas, M. Vališius, J. Razauskas, F. Leka- vičius, S. Razauskas, M. Meler, — 8.50

Po 25c. auko: Ad. Grabauskas, A. Stasevičius, S. Čepolionienė, K. Zukaitis, M. Noreikienė, A. Anziolaitis, S. Gudziakus, M. Strelkiūtė, J. Meleskevičius ir J. Nienius 2.50

A. Milėnunas .20

Dayton'o Lietuvių Choras 7.40

Viso iš Dayton, Ohio 61.40

729 — Sieksn. žem.: „Žirgvaikių Draugija“, Chicago, Ill. 10.50

Viso 71.90

Per „Tėvynės“ Redakciją:

L. Mokslo Dr. Jos Narišis Labdariais pastojo:

sv. Petro ir Povilo Dr. ja, So. Boston, Mass., aukodama Taut. Namams 104.00

Liet. Mokslo Draugija, Pittsburgh, Pa., — 104.00

Sieksniai žemės:

730 ir 731 — sv. Mykolo dr. ja Rockford, Ill. (ir 65c. aukų) 21.65

732 — sv. Kazimiero Dr. ja, Philadelphia, Pa. 10.50

733 — 43 SLA. kuopa, So. Boston, Mass. 10.50

734 — Vladas Daukantas, New York, N. Y. 10.50

735 — F. Untis, New York, N. Y. 10.50

736 — sv. Kazimiero Karal. čio Draugija 10.50

737 — sv. Stepono Dr. ja, Cambridge, Mass. 10.50

738 — SLA. 147 kuopa, Girardville, Pa. 10.50

18 Waterbury, Conn. — likę pinigai nuo svečių priėmimo pokilių: \$100.55

18 Montello, Mass. — likę nuo įžangos \$46.38, atitransus \$6.00 už spaudos darbus — 40.38

Per p. A. B. Rudauską, aka 58 S. L. B. K. A. kuopos, Curtis Bay, Md. 12.20

DLK. Gedimino draugija likvidavus, Wilmington, Del., per M. M. Dovydytį ir A. Petrą, — 29.50

P. Jonas Miliauskas iš Pittsburgh, Pa. 5.00

Už atvirėles 39.00

Per p. Kazį Kriaučiūną nuo Seattle, Wash. lietuvių 33.50

Ponas Schwenk, banko „Grochowski and Co.“ savininkas, Brooklyn, N. Y., kamps Grand str. ir Bedford av. 50.00

Viso 613.28

Su pirma pagarsintomis, per „Tėvynės“ priimta aukų Tautos Namams — \$1,076.68

P. S. Jei kas nėra gavęs iš „Tėvynės“ redakcijos pasiūlytą diplomą, tegul atsiųkia, tuoj išsiųsime. Prieš išleisiant svečius Lietuvon, „Tėvynės“ redaktoriūs buvo labai užimtas darbais ir tuoj laikį sirgo, taigi gal neatėmė ir visus laiškus sulig aukų Tautos Namams; jei tai būtų — malonėkite antru sykį atsikreipti.

18 vienur-kitur gauname laiškus, buk vienas-kitas aukotojas nėra pakvintonas L. M. Dr. Jos pasiuntinių atskaitose. Visas atskaitas rašė ir tvarkė „Tėvynės“ redakcija iš Pasiuntinių užrašų. Žinoma, galėjo įvykti klaidos, jei taip būtų, tai malonėkite pranešti, jei kur klaida pastebėta.

Paskutinės aukos, pridotos Pasiuntiniams vėliau 28 d. spalio, bus pagarsintos kiek vėliau, kaip gausime aukų nuorašą. Pasiuntiniams išskeliant nespėjome visų atskaitų nusirašyti. „Tėvynės“ redakcija.

Sutruka:

Iki šiol paskelbta \$19,527.51

Brooklyn, N. Y. 1,619.96

New Philadelphia, Pa. 149.70

Tamaqua, Pa. 183.10

Coal Dale, Pa. 15.90

Plymouth, Pa. 21.00

Schenectady, N. Y. 48.90

Minersville, Pa. 206.00

Mahanoy City, Pa. 82.95

Per „Lietuvos“ red. 943.15

Per „Vien. Liet.“ red. 12.50

Per „Kataliko“ red. 71.90

Per „Tėvynės“ red. 613.28

viso labo 23,495.85

PRIE AUKŲ.

Garsinant Waterbury'o, Conn. aukas, praleista: \$2.00 auko p. L. Vitkauskas, 85 So. Leonard St., Waterbury, Conn.

48 „V. L.“ numeryje pagarsinta auka Tautos Namams: sv. Kazimiero draugystė — \$10.50, o turi būti: „sv. Kazimiero Draugystė iš Clinton, Ind., \$10.50“.

Laiškai Redakcijai

Gerb. Tamstos!

Meldžiame indėti Jusų gerbiamojo laikraščio skiltysna šias kelias eilutes Pasiečės ir jo apie linkės žmonių žiniai.

Kaip jau žinoma. lapkričio 8 d. vakare vietos Dramatiškas Rateljėlis statė ant scenos penkių veiksmų dramą „Žmogūdziai“. Visas to vakaro pelnas buvo skiriamas įsteigimui Jovaro Ukės Lietuvoje. Bet pasitaikius labai blogam orni, publikos visai mažai tesusirinko ir vakaro įplaukos kaip tik padengė išlaidas. Todėl Jovaro Ukiui jokio pelno nebeliko.

Ačiūdami tai publikai, kuri nežinurint blogo oro į vakarą atsilankė, pasiliecame su tikra pagarbą,

Dramatiško Rateljėlio Valdyba:

A. Drobnis, pirm.
St. Pauža, sekret.
P. Sakatauskas, izd.

NAUJI RAŠTAI.

Ką skaityti? Parašė kun. J. D. Nemokamas „Saltinio“ priedas. Seinai, 1913 m.

„Draugija“ N82. Turinys: M. Vaitkus — Kalnas (eilės), M. Gustaitis — Pagunda (eilės), M. Vaitkus — Ko sesutė ludi (eilės), M. Gustaitis — Nutulus žvaigždutė, Tarp sielvartų verpeto, Siekinys, Napoleonas (eilės), prof. K. Paltarokas — Socialis klausimas (tąsa), P. S. — Vaikų auklėjimas, J. D. Kareivis — Dvejojpas galas, Pr. D. — Žmogaus išsiritulėjimas ir paleontologija, A. Jakštis — Lenku, lietuvių ir gudų spauda apie Horodlo uniją, Bibliografija ir kritika.

„Moksleivis“ N12.

Vietinės Žinios

Brooklyno piktadariai. Tulas Pijusas Mačiokas iš Mahanoy City, Pa. prabuvo Brooklynan ir norėjo išvažiuoti Lietuvon gruodžio 11 d. Nuėjus pas Rusijos konsulas, jam buvo pranešta, kad vistiek jį kareivija, nežinurint ant senų metų — P. Mačiokui 36 m. amžiaus. (Tas konsulis pranešimas neteisingas, nes sukakus 33

m. amžiaus sulig manifesto niekas neimamas kareivijon — reikt tik pasirodyti vietos kar. viršūninkui iki vasario 21 d. s. k.)

P. Mačioko motina ir sesuo pradėjo verkdamos prašyti, kad jis nevažiuotų į Lietuvą. Jis paklausė jūdvių meldimo ir pasiliko nevažiavęs. Paskiau jis nuvažiavo pergulėti pas savo seserį, E. Jurgeliene — 15 Ainslie gt., Brooklyn, N. Y. — Gruodžio 12 d. saliuininkas Budrevičius (jo saliuinas stovi gret namo, kur gyvena E. Jurgeliene) atėjo pas E. Jurgeliene ir parsikvietė P. Mačioką pas save. Kada gi P. Mačiokas pajuto, kad apie jį sukasi bomai bei piktadariai, tuoj metėsi bėgti į savo grinčią; bomai jį nusiivijo ir galop visi atsidūrė E. Jurgelieneš grinčioje. Piktadariai pašovė Mačiokienei ranką, o paktariam Mačiokui žandą ir atėmė nuo jo \$990.00. Sužeistieji, Mačiokas ir jo žmona, tapo nugabenti į artimiausį ligonbutį. Saliuininkas Budrevičius tapo suareštuotas.

Gruodžio 9 d. 5:30 val. vakare piktadariai sumušė ant gatvės tula V. Juskevičių — 439 Rodney gt. — ir atėmė \$100.00.

Gruodžio 12 d., naktį vagiliai iškraustė p. V. Matulevičiaus — 167 N. 3-čia gt. — rubs. šapą; padaryta daug bldies!

Siose dienose taigpi tapo sumušti tuli K. ir J. Budoniai, kuriu riedu aplankę ligonį ėjo namon.

Tą visą matant miesto gyventojai turi dėti visas pastangas, kad apsigynus nuo tų piktadarių, kad juos šiokiu ar tokiu budu panai- kinus, nes, priešingai, greit kiek vienam bus pavojinga ne tik išeiti nakties laiku ant gatvės, bet ir buti kambaryje. Reikia tik norėti, ir pasidarbuoti, o piktadarius visgi galima bus išnaikinti...

Fr. Ferrero kuopos susirinkimas. Gruodžio 6 d. atsibuvo vietinės Franciskaus Ferrero pirmos kuopos narių susirinkimas. Tarpe kitų tapo išnešti se- kanti nutarimai:

1) tikrai sužinoti, kada mirė tas laisvės karžyvis, ty. Fr. Ferrero, ir jei jau sukako po jo mirėiai penki metai, tai surengti, kaipo jubilėjų viešas prakalbas, ant kurių pasistengti užkviesti geresniusius kalbėtojus;

2) paukausti iš kuopos izdo \$5.00 išleidimui kun. V. Dembskio biografijos.

Kaip jau žinome, yra sutvertas tam tikras literatiškas komitetas parašymui V. Dembskio biografijos, o taigpi komitetas tvarkymui visų kitų dalykų bei aukų priėmimui. Į šitą komitetą pirmiau jau buvo išrinkta — p. Stankevičius, prof. K. Paltarokas — Socialis klausimas (tąsa), P. S. — Vaikų auklėjimas, J. D. Kareivis — Dvejojpas galas, Pr. D. — Žmogaus išsiritulėjimas ir paleontologija, A. Jakštis — Lenku, lietuvių ir gudų spauda apie Horodlo uniją, Bibliografija ir kritika.

Nuo šio susirinkimo kuopa pradeda gyvian krutėt, nes susirinkime kuopon įsirašė keletas veiklių narių, ypač du iš jų. Valio, laisvamaniai! — Norintieji gauti pla- tesnes žinias apie F. F. 1 kuopą, kreipkitės šiom antrašu: 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Fr. Ferrero 1-mos kuopos sekret. **F. Klaston.**

Gruodžio 9 d. išvažiavo Lietu- von Pranas Faltinaitis iš New Britain, Conn. Jis pasiryžo keletą dienų pabuti Tilžeje, kad šiek- tiek geriau susipažinus su M. Lie- tuvos lietuvisiais bei patyrus jų tautiško susipratimo stovį. — Čia turime pridurti, kad Pranas Fal- tinaitis buvo artimu „V. L.“ ben- dradarbiu ir geru tėvynainiu. Jis pasižadėjo kiek galint tankiau priduoti „V. L.“ raštų iš Lietu- vos. Amerikojė P. F. prabuvo ke-

letą metų. Geros jam kloties su- grįzus tėvynėn-Lietuvon!...

Biznierių Draugijos prakalbos. Gruodžio 21 d. atsibus Tautiško namo svetainėje (Grand gt.) Brooklyno Biznierių vakaras. Bus prakalbos ir deklamacijos; apart to, p-lė Rūgštelitė paskam- bins ant piano, o p. A. T. Račiūnas rodyš krutančius paveikslius

Užkviesti kalbėti: pp. J. O. Šir- vydas, Šaltys, Vinikaitis ir Lut- kauskas. Pradžia 6 v. vak.; įžan- ga dykai.

Paveikslių vakarėlis. Gruodžio 21 d., nedėlios vakare, — nuo 6 val., New Yorke, ant Broom gt., pobažnytinėj svetainėje bus rodo- mi p. Račiūno surinktieji lietu- viški paveiksliai. Bus rōdomi pa- veiksliai iš Lietuvos istorijos, da- bartinės Lietuvos vaizdai ir pir- mieji liet. judamieji paveiksliai, nuimti iš brooklyniečių lietuvių gyvenimo bei veikimo; bus taigpi parodyta laivo „Volturno“ sude- gimas ant Atlanto didjūrės.

Tą vakarėlį rengia p. Račiūno bendras, J. M. Danielius, pasikvie- tės pagalbon p. Puodžiūną iš New- ark'o, N. J. — Patartina lietu- viams atsilankyti vakarėlin kuo- skaitilingiausiai, o išties galima bus pasigerėti indomiais paveik- lėlais.

TMD. 3-čios kp. susirinkimas. Gruodžio 22 d., 8 val. vak., p. Draugelio svetainėje — 73 Grand gt., atsibus TMD. 3-čios kuopos susirinkimas. Taigpi, šiūomi kvie- čiami atsilankyti susirinkiman vi- si kuopos šanariai; kadangi jau senai buvo kuopos susirinkimas, tai šiūom kartu bus svarstoma daug svarbių dalykų.

Kuop. sekr. **A. Lapinskas.**

Scenos Mylėtojų veikimas. See- nos Mylėtojų Choras mokinasi komedija-vodevilį „Užburtas Ku- nigaikštis“, kurią statys ant scenos vasario 14 d. 1914 m. Ši kom- edija yra versta iš vokiškos kalbos; pirmiau ji mažą teturėjo pasise- kimą tarpe lietuvių, bet dabar, pertaisius ją mūsų gerb. kompo- zitoriui Mikui Petrauskui ir dadė- jus daugiau dainų, ji lošiama su pilnu pasisekimu. Taip Shenan- doah'ryje, Pa. šita komedija tapo sulošta su dideliu pasisekimu, ir visi, kurie tik matė, karštai ją pamylėjo. Gerb. Mikas Petraus- kas pasižadėjo išmokint Sc. M. Ch. tinkamai sulost šitą komedi- ją. Galima pasitikėti, kad publika liks ja užganėdinta.

S. M. Ch. repeticijos atsibuna kas ketvergą, vakare, McCaddin salėje (Berry gt. — tarpe So. 2 ir 3 gt.). Kviečiame visus, kas myli daile, prisidėti prie S. M. Choro ir padėti varyti tą svarbų dailės darbą pirmyn. **A. Lapinskas.**

Katal. vyskupas J. Mundelein (Brooklyne) gavo \$75,000, kur- rius paaukavo kun. Henry Zim- merman katalikų kolegijos fon- dan.

Imigrantų užtvinimas. Pereitą savaitę buvo stačiai sakant imi- grantų užtvinimas ant Ellis Is- land. Ypač tirštai jų buvo gruod- džio 11 d. Laikė dviejų dienų iš visų Europos dalių pribuvo apie 20,000 imigrantų.

KLAUDŲ ATITAIŠYMAS. „V. L.“ N 50 per neapsižūrė- jimą plačiųjų špaštų straipsnio antgalvyje įsiskverbė stambi klai- da. Atspausdinta: „Kaip mirė 25 žmonės“, o turi būti: „Kaip mirė 53 mokslo žmonės.“

DŽIUGINANTIS REGINYS. Turtingas vyndaržis, kalnų ir girijų apsuptas, džiugina kiekvie- no gamtos mylėtojo akį. Syvų pilnas, Europos ir Amerikos vyn- daržių, meilų merginų paduoda- mas vaisius yra drauge ir saldum- ynas ir maistas. Kalvos ir gi- rios suteikia kvepiančias medika- liškas žoles ir šaknis, kurias gabi chemiko ranka sudaro su vynu į Trinerio Kartaus Vyno Elixirą, gerai žinomą šeimynų vaistą. Ši- tai yra parodoma Trinerio Sieni- nyje Kalendoriuje 1914 m. Jojo egzempliorius pasiūniama by antrašu, gavus 10 centų, nu- siųstų pas Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

MOTERIES LAISKAS. Mės maloniai spausdiname po- nišos Adelos Polak laišką, nes jįsi gambiai parodė mūsų sutaisyto- vaisto veikimą. „Malonu jums pranešti, kad po kelių bandymų Trinerio Kartaus Vyno Elixiras tapo nuolatiniu mūsų naminiu vaistu. Jisai yra skanus ir sutei- kia puikų apetitą. Skilvio truk- dėsiuose jisai yra labai veiklus. Aš visumet su malonumu pa- tariau jįjį savo draugėms. Su pa- garba, Mrs. Adela Polak, Lai- bach“. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras ištikrųjų turi malonų kartų skonį ir yra pagirtinas vaistas skilvio ligose, užkietėjime ir visuose iš to pa- einančiuose neramumose, apeti- to netekime ir nusilpėjime. Ap- tiekose, Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Nugaros, reumatizmo ir neural- gijos skaudėjimuose Trinerio Li- nimentas suteikia greitą paleng- vinimą.

Teisme.

— Kur gyvenai?

— Mieste.

— Kiek turi metų?

— Dvidešimtis šešis.

— Vedęs ar ne, moterystėje?

— Taip.

— Su kuom?

— Su moterimi.

— Nepink kvailysčių; visi juk apsidė su moterimis.

— Atsiprašau! Aš turiu seserį, kuri yra moterystėj su vyrū.

J. J. N.

Pajieskau savo brolio, Povilo Plū- škio, iš Kukiškių sodžiaus, Troskunų parapijos, Vilkmėrgės pavieto, Kauno gub., 4 metal kaip Amerikojė, gyven- du Duluth, Minn. Turiu svarbų reikalą prie jo. Kas apie jį žinoate, arba jis pats, teikšis suteikti man žinią ant šio adreso:

Zofija Plūškyčia, 324—29th Str., So. Brooklyn, N. Y. (52)

PASIDUODA DRY GOODS STORES. Labai geroj vietoj, apgyventąjį Lietu- vių, lenkų ir rusų. Biznis, daromas jau penki metai. Aš, pakolė slūžia manifestas, noriu parvažiuoti į Lietu- vą. Iki išvažiuosiu apsiūm mokinti kupiavoti.

Dakinokit „Vienybės Lietuvninkų“ kontore arba pas J. Miliauską, 103 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

12-tas Metinis BALTUS! Draugystės sv. Petro iš Blissville, L. I., N. Y. Atsibus serodos vakare, 31 d. gruodžio-Dec., 1913, P. J. McGarry's Salėje, 71—73 Greenpoint ave., Blis- sville, L. I. N. Y. Prasidės 7:30 val. va- kare ir trauksis iki 4 val. ryto.

Įžanga su padėjimu drapanų: vyrams 25 centai, moterims ir merginoms — 15 centų.

Gerbiami Tautiečiai! Atminkit, kad šitas baltus bus iš didžiausių ir dai- liausių, nes čia senus metas praleidami, o naujus pradėdami, galėsim linksmi pasokt, padainuot ir visokiomis zob- vomis pasibovyt. Musų muzikantai yra pirmos klasos, griek visokius lietuviš- kus ir angliškus šokius, pagal jaunuo- menės mados. Užkvičiam atsilankyti ant mūsų baltus visus lietuvius ir Ba- ltuvaltes, jaunus ir senus, nes mes stengiamės kad konogeriausiai svečius užganėdinti.

Nuoširdžiai kviečia Komitetas.

HIPPODROME.
Hippodrome stato didžiausią perstatymą vardu „America“. Hippodrome ant scenos išena 1,000 aktorių. Stebuklai ir vaidų gražumai, kurie randasi žiūrėtojas gaus patyrti šiaurinėje Pietinėje Amerikoje. Ta kelionė tęsiasi per abidvi Amerikas; keliautojai sustoja New Yorke, Naujojoje Anglijoje, New Arlesane, San Antonio, Panamoje ir t. t. Pirmojo akto pabaigoje perstatoma vienas didžiųjų New Yorko gairių. Baisūsiausiai sujudinanti scena matoma Grand Canyone, kur automobilis su didžiū smarkumu lekia linkon upės kraščio, apstverčia ir puola į verdančią vandens srovę.

TEATRAS IR BALIUS!
Brooklyniečiai ir apieškiečiai lietuviai Temykit, nes tai labai dailus teatras ir balius yra rengiamas per Lietuvos Kelionės Pašalpos Draugystę, kuris atsisib pirmą subatą po Kalėdų, 27 d. gruodžio (December), 1913 m. Tautiško namo svetainėje, 101-103 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Ant scenos bus stotama trijų veiksmų drama „Lizdas Nami- liuto“ Pradžia 8 val. vakare. Išanga — 25c. su padėjimiu prabužių. Taigi nepamirškite, jog tai bus pirmas toks vakarėlis po adventų, kurio jau esame išsiilę, tai čia mums bus proga

Puikus Sieninis Kalendorius 1914 metams.
Jau gatavas ir bus dovana išsiuntinėtasi visiems „Vienybės Lietuvininkų“ skaitytojams, kurie užsi- mokėjo prenumeratą už 1914 me- tus.
Kurie norite gauti tą puikią do- vana, tai pasiskubinkite siųsti \$2.00 prenumeratos ant 1914 me- tų, o gahsite tą dovana. Kas pasi- vėluos, tai galėsis.
J. J. PAUKSTIS & Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Imkit aptiekoj Severos Lietuviškąjį Kalendorių 1914 metams, arba pasi- traukit stačiai nuo mus.

Užsišaldymas ir Kosulys
Užsišaldymas yra pradžia kosulio arba uždegimo ger- klės, todėl reik tuojau pradėti gydymą, imant
Severos Balsama Plauczjams
(Severa's Balsam for Lungs) kuris yra rekomenduojamas kaip vaistas nuo kosulio ir užsišaldymo, nuo uždegimo ir skausmo gerklės, užkimi- mo kitų plaučių netvarku- mų. Yra visiška nevodin- gas ir visados paskmingas.
Kaina 25 ir 50 centų.

UŽKIETĖ- JIMAS,
tužnavimas, jaknų ir žarnų netvarkumai ir kiti panašūs nereguliariskumai greitai nyksta, jeigu
Severos Balsamas Gyvasties
(Severa's Balsam of Life) imamas pagal nurodymų, išspaudintų ant dėžutės, arba užklijotą ant buteli- jo. Jis sustiprina visą organiz- mą ir sugrąžina žmogui sveikatą.
Kaina 75 centai.

Aptiekose, arba tiesiog nuo musų, prisistatome kiek kalnoja
W.F. SEVERA Co.
CEDAR RAPIDS, IOWA

pasilinksminti. Apart teatro ir šokių, bus dar du chorai, kurie padainuos gra- žių dainelių, taipgi „Džian Bamba“ pasakys spjūčių ir da daugiau bus įvai- rių pamarginimų ir didelių juokų, to- del visos apieškiečiai lietuvius ir lietu- vaites širdingai užkviečiame.
L. K. P. D. 1-os kuopo komitetas.

BĖKIM GREICIAU!
Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rude- nines ir Žiemines drapanas ant orde- rio pos Lietuvos kriaučių už labai sumažintą prekę.
Moteriškus siu- tus siuвам už \$12

iš gery vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nēr ko klaus, nes jau senai yra visems žino- mas kriaučius, kurio darbu visi gėri- si. TAIPGI SIUVAIM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai di- džiausiam pasirinkime, nuo \$18.00 ir aukščiau. Mūsų dirbtuvė atdara kas diena ir nedėdieniais orderius prii- mam. Kreipkitės po adresu:
PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Williamsburg Tiltą.

PARSIDUODA FONOGRAFAS.
Parduodu savo didelį Fonografa, su triuba, 12 recordų ir tt., už \$9.00. Be- veik naujas. Kaštavo \$20.00. Galit matyt bilė vakarą.
K. Merchaitis,
(basement) 88 So. 2-nd St., Brooklyn.
(51)

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,
Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj Geriausiai prižiūriū moteris palaig ir viskiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.
Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31-12-13

„VIENYBĖS LIETUVIŲ“ IŠLEISTOS KNYGOS.

- Adomas Mickevičius 15
- Ar socialistas gali būti kata- liku? 10
- Angis darbininkų judėjimo Lie- tuvoje 15
- Apuko sapnai 15
- Anatemos knygėlė 10
- Apie kuno išlavinimą 15
- Albumas lietuviškos parodos Prizjėje 1900 m. 40
- Apie Dievų pavydumą 15
- Baltrus Turazeris (Drama tri- juose veiksmuose) 20
- Dangus ir žvaigždės. Populiaris- ka lėkėja iš astronomijos 10
- Davatų gadžinkos 10
- Dangaus augstumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilėlis .. 20
- Darbininkų Kalendorius 1904. 15
- Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsišėiki. juose) 15
- Emigracija. Apsaka iš emi- grantų gyvenimo 20
- Gyvenimas Genevaitės 50
- Gudri Našlė. (Juokažaislė dvi- juose veiksmuose) 15
- Gegutė. (Eilės) 10
- Girtuoklių Adynos 10
- Graudus Verkamas 10
- Herbertas Spenceria. Trumpa perivalga jo filosofijos ... 15
- Istorija Septynių Mokytojų 50
- Ideja ant mėslyno. Apsaka mu- sų dienu 10
- Istorija apie gražią Katriuką 10
- Iš po budelio kalavijo ir Kaiji- mas (Dvi apysakos) 30
- Išgriovimas Kauno pilies. (Tra- gedijs 4-se apsišėiki juose) 20
- Iš bažnyčios istorijos 10
- Iš kur atsiranda nusidėjėliai! 10
- Išėkmė sociališkų sanlygų ant visų kultūros šakų 15
- Išėkmė dantų ant žmogaus gy- venimo 10
- Juozas Arch. Sodiėtis—deputa- tas Anglijoje 10
- Jonas Krikštytojas (Penkiavė- ksmė tpageidijs su prologu) 30
- Joninė. 4-rių veiksmų drama 45
- Juaniejų Skrauja. Medžioklės piešiny. 75
- Kalabas 10
- Kėkėty Simas. (Apsaka iš uki- ninkų gyvenimo) 10
- Kainas. (Misterijs trijuose ak- tuose) 25
- Kunigija ir svietiška valdžia 15
- Kaip Sielijos kaimiečiai kovo- jo už savo tiesas 10
- Kur musų išganymas! 25
- Keletas mintų apie mirties baumę 10
- Kaip valietiečiai kovojo už žė- mę ir laisvę 15

- Kaip apsivesti ir laimingai gy- venti 15
- Kaip darbo žmonėms išsiliuo- suoti 10
- Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
- Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
- Laima ir planetos 25
- Lietuvos Istorija. S. Dankanto Knyga I 1.50
- Apdaryta 2.00
- Lietuvos Istorija. S. Dankanto Knyga II 1.50
- Apdaryta 2.00
- Abi drutai apdarytos į vieną tomą 4.00
- Lietuvių tauta. Tomas I 1.75
- Apdaryta 2.00
- Abu tom. apdaryti į vieną 4.25
- Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
- Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
- Musų Dieles. (Per ką Lietuva kenčia) 10
- Mokslinėis Tvardauskas 50
- Mikas vis smarkiau degė 15
- Našlaitė (Apsaka eilėmis) 10
- Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
- Parsidavimas ir pelnas 10
- Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
- Palemonas ir Giržduta. (Apsy- saka eilėmis) 20
- Puota — Nusikintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
- Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 25
- Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
- Ponas Bartkus. (Eilės) 10
- Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romanas) 1.00
- Palocius ežero dugnuose. (Tri- jų veiksmų drama) 15
- Pamokinanti aprašymai iš gy- venimo žmonių 20
- Rytojui Bežiuriant 65
- Rutų Vainikas, Mirga ir Un- dinė. (Tris dramos) 30
- Saudo devintą 15
- Sveidų liudijis svietimas ... 25
- Senkas Jurgis 15
- Tamsybės Guolis 10
- Užsistanavyk ant to gerai ... 15
- Vargdieniai. (Apsaka iš bau- džiaivos laikų) 50
- Vilius Tell. (Tragedija pen- kiuose aktuose) 30
- Valkata 10
- Vilkų Lizdas. (Apsaka iš Kryžiuočių laikų) 35
- Visuotinioji istorija (satroje 60 Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½x21½ 30
- „Vienybės Lietuvininkų“ 25 metų sukaktuvių jubilėjinė knygėlė, su 57 paveikslais 50
- Žemių dulkės. (Labai akvya a- psyaka) 50
- Ženybos Paikių Miko 10
- Žemės Giesmė (apsyaka). Pir- moji dalis 1.00
- Žemės Giesmė (Apsyaka). An- troji dalis 50
- Žmogus. (Apsyaka) 15

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA
101 W. 117 Str.
New York City.
Iš N. Metų prasidėda naujos mu- zikos Semestras, pasirupinkit lai- ku pristot.
Direktorius
M. PETRAUSKAS.

RAŠYKIT
J. J. PAUKSTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

FARMOS! FARMOS!
Didžiausia lietuvių kolonija Mi- chigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuvių far- mės. Aš esmiu parduoti toje apieškieje iš angliškų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo Kaina nuo \$20 akras ir brangias. Angliškai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė ma par- duoti savo farmas. Tai yra gera pro- ga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe. Tojie pačioje apieš- kieje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio di- dumo farmoms. Kaina nuo \$8 iki \$20 akras. Lengviaus išmokėjimai ant da- gelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žvungus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų java; tai matysitė, kokia yra žemė, ir žinositė, ką pa- kate ir kaip kas anga. Ateinantį para- sarį žinositė kaip pradėti ant savo žė- mės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apėtais laukais. Ke- rie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu ran- dauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galitė gauti geras ra- das. Atvažiuokite šią vasarą pas ma- ne! Aš esmiu farmeris, ir galėsite pa- leisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir iširinksite sau geria- sios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nu- rodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonokite man į farmą. Aš pribusiu su automobiliu jus pain- ti ir apvežioiu po farmas, kad galė- tute iširinkti kuogeriausią farmą. Ra- šykite, tai tuoj gausite knygutę ir mapą dovanai. Adresuokite:
ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!
Pirk dziegorėlius, lepcugėlius, šlu- binius žiedus, šipkortes, daviernasit, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popie- rių gramatomas rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpil- dau teisingai tai reikiška gerai.
Visiem velijam eit pas
Jurgį Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevicia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

NEWARKIEČIAMS!
Pirm pasirinkimo Kalėdų dova- nų užėikite į Olshino Ruską Ap- tieką, kur noriai jis parodys jums žengėli Europėjškų ir Ameriko- niškų kvėpalų, muilų, Watermano Fountain plunksnų ir dailių po- pierių rašymui, Whitmano sokola- dų ir kitokių kėndžių. Čionais jus gausitė geriausias tavorus už pi- giausias čienes.
Visi esate nuolankiai kviečiami pirkti dovanas Kalėdoms, ypatingai kvėpalus-perfumas.
M. Olshin, Aptiekorius,
Vienatinė Ruska Aptieka
Cor. Congress and Lafayette sts,
Newark, N. J.
(53)

„Vienybės Lietuvininkų“
Keliaujantis Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.
Moteris, norinti išmokti akušeriatu, dabar tu lokaliską mokyklą Scrantone, Pa. Moksis prasidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mė- nesius. Pasitaisiant kursai, bus duotas diplo- mas, valdžios pripažintais visose šalyse. Istanti mokykla gali moteris, turinčios nema- žiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursų mokasi \$100.00.
Mokykla Lietuvas prima „The International College of Midwifery“.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telefonas: 6426—J—Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: } 8-11 ryte,
} 1-3 po pietų,
} 7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

Turiu už garbę pranešti draugy- stėms, klubams, ir kuopoms kad iš- dirbam visokius ženklus, „badges“, „saloloido „botonus.“ Visokius „em- blems,“ su antrašlais ar paveikslais išdarom ant aukšnių, paauksuotų, ar juodo metalo guziukų už labai pigę prekę.
Ant kožno pareikalavimo išsiunčia- me prabas „sampilus“ ir jų prekes.
PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA
101 W. 117 Str.
New York City.
Iš N. Metų prasidėda naujos mu- zikos Semestras, pasirupinkit lai- ku pristot.
Direktorius
M. PETRAUSKAS.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palatų.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet.,
nuo 7-8 vakare.
265 Berry St.,
BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevicia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

2 KATALOGAI DYKAI!
Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus pristatytas DYKAL NYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.
Rešant man laiską, paminkit katrą KATALOGŲ pristigti, ar abs kartų Reikalingi knygų platintojai agen- tai iš mažesnių miestelių, pardavinėti knygas ir laisktams popieras. Adresas:
M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

Ar Skaitei Kada Laikraštį „LIETUVA“?
Gal nežinat kur ją gauti?
„LIETUVA“
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtynčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja me- tai tik \$2.00, pusai metų \$1.00.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.
Kostumieriai, rei- kalaukite Ruginių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprūs!

DUONKEPIU ATYDAI!
Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj Original- nių Rozavų miltų iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių rugių grūdų, kuriuos tik užgerus pinigūs galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonke- piai šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevertoja Rozavų miltų rugių duona.
Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam sutelksiu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabus didelę pramonę. Tik tuo- jaus pamikit plunksną ir parašykit pas mane laiską, reikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus.
Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange,
NEW YORK, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
IŠTEIGTA 1886 M.
Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.
Kiekvieno lietuviu privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.
Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — \$8,551.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97.
Tuojans prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Cen- tro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopa.
A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

K. Labanas
Su geriausias advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augėčiausiose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.
Išdirbu visokius dokumentus. Išsiurinu formičius ir gy- vastį žmogaus su geriausiomis kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.
Duodu patarimą (rodą) dykal visokiuose reikaluose.
Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pil- nai užganėdinti.
NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nų. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

2 KATALOGAI DYKAI!
Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus pristatytas DYKAL NYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.
Rešant man laiską, paminkit katrą KATALOGŲ pristigti, ar abs kartų Reikalingi knygų platintojai agen- tai iš mažesnių miestelių, pardavinėti knygas ir laisktams popieras. Adresas:
M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.
DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas: Second St.
Ligonius prima: ryto nuo 8-9 po pietų nuo 2-3 ir vakare nuo 6-8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

Ar Skaitei Kada Laikraštį „LIETUVA“?
Gal nežinat kur ją gauti?
„LIETUVA“
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtynčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja me- tai tik \$2.00, pusai metų \$1.00.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

NUSIPIRKITE
Tik-ką atspausť Naują Eilių Kningą
„LAIKO AIDAI“
pas C. M. Lukošį,
„Laiko Aidai“ 112 postapių 8½x5¼ col.
Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidai“, nu- meriai vertės \$1.10. Tas visas kningas vertės \$1.00. galma gauti už \$1.00. pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikščionims ir šiaip pasivažinėjimams. Atsiskaityti ypatingai ar per telephoną.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jan nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvenęs Vienatinis ir Didžiausias LIETUVIŠKA APTIEKA Provizorius VINCAS J. DAUNORAS, kurios tikslas yra apsaugoti savo vianatinis nuo visokių apavimų ir gydyti juos tikrai ir geromis ir pasekmėnogioms gydomėms nuo visokių ligų ir visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų pritymimo išrado daugybę specialių gyduolių, sutaisyti iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmėnogi gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gausios sekantios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvartymo soliterio	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lyčių ligų	50c ir \$1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir \$1.00	Nuo Reumatizmo	50c ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklių skaudėjimo	25c ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	\$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulės del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c ir 25c	Nuo dusulio del vaikų	25c
Nuo dantų gelimo	10c	Kastorija del vaikų	10c ir 25c
Nuo persalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Limimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakčių Naikintojas	10c
		Karpių Naikintojas	10c

Speciališkai tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, saknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žinomų vartojamos.

Reikalaukite prisistatymo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantisems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningos ir teisingos patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašdami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

Tu Esi Geriausias Prietelis!

Tai žodžiai pačių žmonių išgydytų nuo visokių ligų!

Kaip jokios liekarstos ir visoki daktarai negalėjo pagelbėti, tai jus manę išgydė.

Garbingas Daktar! Jūsų budas gydymo ir liekarstos labai geros, kad mano moteris net per tris mėnesius sirgus ant vidurių skaudėjimo, po krutine, galvos, didžio nusilpėjimo ant sveikatos ir baltųjų tekėjimo, kurios iškilniekas nepatako išgydyti, o kaip Jūsų prisistatęs liekarstas suvartoję, tad tapo visai sveika ir daugiau liga neatsinaujina. Už tokių tikrą mokslišką ir pasekmėnogi gydymą visiems Tamistų vardą apskelbiu. Tu esi geriausias prietelis. Pasiliekame dėkingi.

Klemensas ir Ona Stefanavičiai, 1413 Brynmower, Seranton, Pa.

Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Kliniko Mokslas išgydė trumpam laikui Malonus Tamist! Kad išgydėt kosėjimą, skrepliavimą ir sunkumą ant krutines pasekmėnogi, taip lygiai tik Jūs įstengiate išgydyti, nuo ligos išberimo ant odos spuogais ir niežėjimo; kiti gydytojai per du metus nesuradę pagelbos. Už jūsų teip gerą gydymą ir teisingas liekarstas siūndū šimtą kartų ačiū. Su guodone, A. Galmanas, Box 36, Bonae Terre, Mo.

Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass. Mr. M. KOLIAGA, Box 192, Boswell, Pa.; Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Cente St., Freeland, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių pasilaptingų ligų, kurių jokiū būdu negalima sutalpinti.

ISITENKYT, kad slaptybės ligų saugiai užliakoma, visada.

Ph. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALISKUS DAKTARUS, kurie greitai laike patalio sergantiesiems pagelbėti todėl, kad gydo išryk, o nedaro experimentų ant sergančių. Vyrtausias Klinikos Daktaras, per Amerikos valstiją, net medaliu apdovanotas. Tokiam jam tik galima tikėti.

Privatishkoj LABARATORIJOJ Ph. M. Kliniko, atsišaukusiems sutalio kiekvienam liekarstas iš šviežių gyvanotuoti medikamentų, seniausių ir naujasių išradimų, kurčius tik aukščiausias mokslas išrado pagelbėti žmioni.

KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKĄ IR LAIMINGĄ, tad atsilankyk, o jeigu toll gyvenė, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumas lietuviškoj kalboje kas kienka, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tikstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkvoja, nes Clonal išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sveičias teip ir užsiėmusias ligas nuo skaudėjimo: počiuose, rankose, kojose, sanarinoose, krutinėj, strėnos, galvos, sonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir neįstoj kraujo, nuo saugarysėš skėkos nubėgimo, nusilpėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, slogos, greito palaimo, nerviskumo, baltės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užkietėjimo slaptųjų lyčių ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpno plaučių, kosėjimo, sunkias kvėpavimo, nuo persalimo slogų, blogų sąproų, nemigos, neturėjimo apėtito, be peilio be planstymo be apamėtos, bet su liekarstoms, karčios tikstančius išgydė. Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios užpola varginimai žmonių, VYRU: MOTERIU. Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba atėik po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.
VALANDOS: nuo 10 iki 4 po p. Šventadienis nuo 10 iki 3. Utarū. Ir Pėny žionis nuo 6 iki 8 vak. Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygy "Daktaras"

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvis daktaras ir chirurgas cieleje Philadelphiaje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphiaje. Serganti metrotykiškai ir plėgū, bet tiesiog kreipkitės ypatingai arba laišku prie daktaro Stankus, o aprašėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnę daktaristiką moksle, kaip tai po užbiginim medicinos mokslo GARSIA ME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiuo mo kintis POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyje. Čionai specialiausiai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingias ligas. Taipgi buvo miestav daktaru kur praktikavojo po hospitalių dispenserių dienomis ir naktimis. Dabar tretai metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną visokių ligų. Atvažiuojuj mieste Philadelphiaje dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojuj iš toliaus gali pasilikti tiesiogio SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo pasirdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptųjų lyčių ligų. Angimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedidriam vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgėdžio, nuo slogų, persalimo, kosulio sunkias kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelna nusilpėjimą. Visokias moterų ligas: neregulariskas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir pasirdžių. Visokias vyriskas ligas, pasilaptingas ir įgantas per išlykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tikrai yra ant svieto. Ligos, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimus pačių pacientų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujusio būdo elektriskas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kūną.

PASARGA — Aš siūndū gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siūndū tikrai tiems, kurie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei rastiškų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekiam netikimi prie daktarisko gydymo. Kuomet ligonis atsiėmė per laišku, tai aš patis perkaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiūndū jam gyduoles. Nemisių skaitytojau, kad geriau suprantu ligą kuomet nueini ypatingai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkita termometra į burna, pabarškina, pasiklausau krutinėj ir nei žodžio nepaklausęs apie jūsų ligos simptomus, tuojaus parako receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jūsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tikrai trumpa komedija. Kad palmti nuo jūsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišku arba apasakys simptomus savo ligos, tai yra ką jaučia svyrje, kas ir kokią vietą skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, praitis tikras gyduoles.

PADEKAVONES UŽ IŠGYDYMA

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užliakomos didžioj slaptybėsje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankū ir pasilikęs jo Sanatorijoje likusi išgydytas į trumpą laiką bei be operacijos. Kotrina Rutkientė, Minersville, Pa. Labai didžiulį sirgū, turėjau skaudėjimą strėnų, negeros kojų, neregulariskas mėnesines ir gėlimą pasirdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai atėidami į mano namus leido po skuros ir pasirdžių tą prakaitą srodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankū ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visaiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranuskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negėrumą gerklyje, o prieš atėidam oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklys ir dabar jokio negėrumo gerklyje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Salis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkias dusarimo, skaudėjimo pasirdžių, galvos ir abelno nusilpėjimo. Už ką ištaru jam širdingą ačiū. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likusi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siūndū savo pavėikslą ir listarū dingą ačiū Dr. Ignotui Stankui už prisistatęs man gyduoles ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimu, skaudėjimo krutinėje ir pasirdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNOTIUS STANKUS
1210 S. BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

VINCAS J. DAUNORA

229 Bedford Ave. APTIEKORIUS Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užliakū tikrą lietuvišką krautuve, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spikų, kolėkų, kompasų, kryžiučių, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klermetų, triubų ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakininkių, visokių gražių popierių laikams rašyti (gromatomis) su puikiausiai apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų dainių. Taipgi monų kniuga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietes ir visokius muzikaliskus instrumentus: armonikas, smuikas, klermetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiausių minėtus daiktus. Aš gvarantuojū, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnes kaip kitur. Ordelius išsiūndūm greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipites šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jan nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES kelianjantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mėš visados suteikiam keleiviams geriausias patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šikiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siūndiame pinigus visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių ir pietines ir vakarines valstijas.

Persiučiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Iškurtas 1886 mete.

Išeina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekuoja į metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežinose prekuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laikams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietičkas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LOXOL

PAIN-EXPELLER

REG. U.S. PAT. OFF.
ALCOHOL 49%
FARRINGTON & Co.
NEW YORK

A REMEDY FOR RHEUMATISM

Gerias išbrankumas su Pain-Expeller visados pagelbsti nuo reumatizmo. Sergėkis nuo netik: oje.

BUKIE VYRAS

RUPTURA, VARICOCELE, PRAPUOLUS PAJIEGAS, UŽTRUCINTAS KRAUJAS, ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE Išzmintingas Liki sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!

Išbandyta per 30 metų!

Be peilio ir vaistų!

Išrasta per mane!

Naudojamas tik mano ofise!

PASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėrdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Ofise.

Aš nedrukoju jokių gramaty Ligonų kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turū daugybę Gro matų nuo Ligonų iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.

Prisiskų 2c- markę už knygužę padabintą paveikslais apie Rupturą.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Galma susikabēt lietuviškai-lenkiškai

Telephone 1881

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius. Išbrakmuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims.

Ofisai ir gyvenimasis: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuvių, krikščionų reikale.

